

ଏକର୍ଷ ଛାଠିଶେଢ଼ୀ ନଦର ଘାଟ ଚିତ୍ତନିଷି-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀର ଶାସ୍ତ୍ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାରେ ଥିଲା । ନଦ ଶୁଣିଗାୟ
 ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ନିତ୍ୟନିଶିପାଠଟି ପୂଜା ସମ-
 ସ୍ମୃତେ ପ୍ରଥମ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ କରୁ ଅନ୍ତରାଳରେ
 ସୁଲେ ମଧ୍ୟ ଦସହରା ଦକ୍ଷ ଚୌଶସି ବଧା
 ଦୀନାଦଳ ନ ମାନ ଦର୍ଶକମାନେ ତେଜସ୍ଵୀ ଘାଟ
 ଘାଟରେ ପଶିଥିଲେ । ଦେହୁ ସରକାସୀ ଘାଟର
 ଉପୁ ଦେଶରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେପରି ଉପୁପ୍ରପ
 ଅସ୍ତ୍ର ଓ ରଣି ପଶିଗାୟୁ ବହି ପଢ଼ିଲୁ ଲେହେ
 ମାତପତ୍ରଥିଲେ ଓ ପିଣ୍ଡପତ୍ର ଲଗି ଯାଇଥିଲେ ।
 ମିଳନପିପାଳଟି ଅଳ୍ପ ଯାହା ଅଗା ନରଥିଲେ
 କାହା ସାହିଲ କାହିଁ । ଘାଟ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଲେ
 ସେପରି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସେହପରି । ଲେବ-
 କାହାକୁ ହପର ଅଦାସୁ ଦେଉଥାଉ ଓ ଘାଟ-
 ଘାଟ କାଟ ନ ଦେହୁ ଏହା ସଦୃଶ ଘାଟଦର୍ତ୍ତର
 ମନରେ ଲାଗୁନ ଥାଏ ।

ଅମୁମାନଙ୍କର ମାନସୀ ଶ୍ରଦ୍ଧାପଦ ନକ୍ଷ ଶ୍ରୀ-
 ସୁକ୍ତ ମଧ୍ୟସ୍ତବ ନାସ ପି. ଅଠ, ଉତ୍ତର ପୁତ୍ର ଶୁକ-
 ବାର ସମାଜ ଛାଠ ରେଳଗାଡ଼ରେ ଏ ନଗରକୁ
 ପ୍ରଦାନମନ କଲେ । ଦାସ ମହୋଦୟ ବଲରକୁ
 ଅଧି କରୁଦା ନଗରରେ ଉଚ୍ଚ ଚାରି ଦକ୍ଷ ଅକ-
 ସ୍ତ୍ରୀକ ଭରିଥିବାକୁ ଘାଟର ଏଠାକୁ ପ୍ରଦାନମନର
 ଦକ୍ଷକୁ ଅଧିକାର ଲାଗିପାରି ନ ଥିଲେ । ଯାହା-
 ଶୁଣି ସୁସ୍ତ ପଦ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଅସିଅଛନ୍ତି ଏହା
 ଅଦର ଚିତ୍ତସୁ । ଦାସଙ୍କ ସହିତରେ ଘାଟର
 ଦକ୍ଷା ଦୈନିକାଳୀ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ଅସିଅଛନ୍ତି ।
 ଅମୁମାନେ ଉତ୍ତର ମନେ ନାମନାକୁ ଅଳ୍ପ
 କରୁନା ଶୁଭା ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସହିତରେ ବଳ-
 କରୁ ପ୍ରଦାନମନ କରିଅଛନ୍ତି । ଶୁଭା ମହୋଦୟ
 କୋମ୍ପାଣୀରୁ ପଲକାରେ ଏ ନଗରକୁ ଅଧି
 ସୁଲେକୁ ବସନ୍ତମାନ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଶୁଭା
 ମହୋଦୟ ଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନଦ୍ଵାରା ଅକ୍ଷୟ ଉତ୍ତର
 ଘର କରିଥିବେ ।

ତେନୁପଡ଼ାରେ ବନ୍ତୁକାଳୀବଧ ସହର ଓ
 ସହର ବଳରେ ମା ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଉଚ୍ଚପାଠ ପୁତ୍ରପୁ-
 ପ୍ରାମାଣୀ ଭୈରବ ହୋଇ ଅଧି ଅଛନ୍ତି । ଏକର୍ଷ ସେ
 ଅମୁମାନେ ଦେଶରୁ ହୋଇ ନାହିଁ । ପୁଣିମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟକୁ ବାହୁଳ୍ୟ ବ୍ୟାଧିକାରୀ ଦେଶ ଦୁର୍ଗା ବ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମପାଟି ଓ ଶାଳସଦ୍ଵା ଅଧି ସହର ଉପସ୍ତ-
 ଲେ ସଦାନୁସନ୍ଧା ଅଧିକ ଚିତ୍ତଦର୍ଶନ ହୋଇଥିଲେ
 ବଳ ଦେଶ ଦର୍ଶନାର୍ଥ ଦୈନିକପଠରେ ଦୁର୍ଗା
 ଦର୍ଶନରେ ଲେବ ସମାଗମ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ ।
 ଧନ ସୁଲେଳ ଅକର୍ଷଣ ଏହାର ପ୍ରଧାନକରମ
 କାରୀ ଗୋଲ ଅକର୍ଷଣ ଚୁପା । ଦାହ ଉପରେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଅକର୍ଷଣ ହୋଇ ଦେଶରୁ ମୁକ୍ତ

ମରୁତ ଉପରେ ସଦୃଶା ଚିତ୍ତ । ଯାହାର
 ମାନେ ଦେଶ ଲୋକମାନେ ରହି ଯାଇଥିଲେ ସେ
 ସେଥିର ଯାଣି କୋହୁଦାରେ ବ୍ୟସ୍ତ; ଦେଶ ଦେଖି-
 ବାକୁ ନା ଅବସର ନାହିଁ ?

ରୁଷିୟ ସହିତ ଦଲତର ଦେଉଁ ଶୁଭପକ୍ଷ
 ସାପକର ହୋଇଥିଲେ ବହିରେ ଅପରାଧସୁ ନକ୍ତ
 ଦୈନିକ ମନେକ ଓ ପଠାଉନା ଦାରେ ରୁଷିୟା
 ସୂଚାର କରିଅଛୁ ଏବଂ ଲେବ ମଧ୍ୟ ଅପରାଧ-
 ସୁକକୁ ଲୋଚନକର୍ଷଣ ସମିତ ନ କରି ଦେବର
 ଶାନ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣାର୍ଥ ସମତା ନିରାଦରାରି ଲେଖି-
 ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଦାହି ସିନିଠାକୁ ପାରସ୍ୟ,
 ଅପରାଧସୁକ ଏବଂ ରୁଷିୟର ଉପମାନେ ପର୍ଯ୍ୟ-
 ନ୍ତ ନେଶା ଛଣାବୋଇ ବହିର ଦେଶକୁ ରୁଷିୟା
 ଏବଂ ବହିର ଉତ୍ତରକୁ ଦଲତର ବହୁମାତ
 ନାସିକାବର ଅଧିକାର ନ ରହିବ । ଉତ୍ତର
 ଉତ୍ତର ଅଧିକାରରେ ରହିବ ଏବଂ ରୁଷିୟା କମ୍ପ
 ଦଲତ ଦେହୁ ତାହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଅଂଶିତ
 ଅଧିକାର କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଦଲତ ନ ଶ-
 ମଧ୍ୟରେ ଅପରା ଶହାହଣ ଅଦାସୁ ଏବଂ
 ଗୋ ୩୫ ପ୍ରାଚରେ ଦକ୍ଷିଣାପଦ ପାଠ ପ୍ରାପନ
 କରୁପର ଶୁଭରେ ଚମ୍ପିତପଦ୍ୟକା ଶୁଭ
 ଅସିରେ । ଯଦି ଶୁଭ ଅସିଦା ସମ୍ପଦ ଓ ଶୁଭ
 ଦେବେ ରୁଷିୟାପକ୍ଷେ ବଳିକାବଳେ ବହିର
 ବନେକସୁ କରିବେ । — ସର ବଳୁ ବିଲ-
 ତର ସମାଦେଶନାକ ମନକୁ ସେନୁକାହିଁ ।

ଅକ ଘଣ୍ଟାକ ଅମୁମାନଙ୍କର ଦଲେକୃତ
 ଘାରେଟି ସାହେବ ଅଧିଅସିଦା ଦେଲେ ଘଣ୍ଟାକା
 ଅଳ୍ପପୁଣି ଦେଶରେ ସାହେବ ମହୋଦୟକୁ ଦାହ-
 ରେ ମହାପ୍ରସାଦ ଦେଉ ପରଶାପସି ପୁଣିକୁ ନି-
 ଶି କରନ୍ତେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅମୁମାନଙ୍କ
 ଦଲପାରେଲ ନାହିଁ ଏବଂ ଅକାକୁ ସମ୍ପଦ
 ବନରେ ବହିରେ ଓ ତାହାର ପୁଣି ଏମନୁ
 ସାହାହର ଓ ମାନସିତ ଉତ୍ତର ବର ଫେର ପଠ-
 ଲବେ ସେ ବଦାନ ଯାହାକ ପରଦାର ଏବଂ
 ସୁଲେଳ ଅକର୍ଷଣ ମନେକ ଦେବ । “ସ୍ଵାଧ ଅଦ୍-
 ଲୁଲ” ଏହି ସଂକଳ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ବ
 ମାରେଟି ସାହେବ ସେ ଦୈନିକି ରବୁଲେକ
 ସହିତ ବକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତାକ କରିବାର ଲେବ ନୁହନ୍ତି
 ଏଥିକୁ ଦାହା ପ୍ରମାଣ ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ ସେ ପୁଣ୍ୟ
 ଘଣ୍ଟାକ ଅପରାଦ ଦରଦାର ଯାହା କସ୍ତର କୁଣ୍ଡ
 ଦାହା ମଧ୍ୟ ସୁଲେଳ ଏବଂ ଶୁଭା ଚିତ୍ତ ଉତ୍ତର
 ଅଛୁ । ସହବାନା ଉତ୍ତରରେ ପ୍ରମାଣିତ ପୁଣ୍ୟ
 ସଂକଳା ମଧ୍ୟ ସୁଲେଳ ନ ବହି ଯେତେ ବହି
 ଆଲ୍ଲେ ସେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ବହିରୁ ସୁଷା
 ଦେଉ ଅଧିଅସିଦା ଦେବେ ଘାଟାକର ମନ

ନକାକୁ ନୁହେଁ ପରି ଜଣାଯାନ୍ତା ନାହିଁ । ଅକ
 ସୁଲେଳ ସମ୍ପଦରେ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କର
 ଦକ୍ଷଦାର ଉତ୍ତର । ସେ ଧାରାକରେ ଅପର
 ଦର୍ଶନୀ ପାଳନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରକାରରେ
 ସୁଲେଳ ଦଥର ଦାବକା ଦେବା ସୁଲେଳ ପରି
 ଉତ୍ତର ନୁହେଁ ।

ସକପୁରରେ ଦୁର୍ଗୋତ୍ତର ପଦ୍ୟ ମଧ୍ୟକହିଲେ-
 ରୁପେ ସମ୍ପଦ ହୋଇଯାଇଅଛି । ଶୁଭରା
 ଠାକୁରାଣୀ ଛୁଟା ଅଟ ଶାହର ମଧ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚ
 ସ୍ଥାନରେ ଶୁଭରା ପ୍ରଦାନା ପୂଜା ହୋଇଥିଲେ
 ବହି ମଧ୍ୟକୁ ରୁଷିୟରୁଥିଲେ ରୁଷି ଦକ୍ଷମାନଙ୍କର
 ଠାକୁରାଣୀ ମେଦର ସାଜ ସଜା ବ୍ୟୋମକ୍ଷ
 ହୋଇଥିଲେ । ମହା ସୁନୀ ସହରେ ଶୁଭରା
 ଠାକୁରାଣୀଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଦର୍ଶନ କଲେ ଦାଣ୍ଡା-
 ବାସର ପଲ ଲେବ ଏବଂ ବକ୍ଷାଣିମାନେ ତାଙ୍କର
 ହୋମକୁସୁରେ ଶୁଭ ନକ୍ଷେପ କଲେ ସନ୍ତାନ
 ଲେବ ଦେବର ପ୍ରଦାନ ସୁକାକୁ ପ୍ରଭବର୍ଷ ମହା-
 ଶୁନୀ ସହରେ ପ୍ରାୟ ୧୩୯୫ ହଜାର ଯାହା
 ହୋଇଥାନ୍ତି ମାତ୍ର ଯୋର, ଅନାବଦ୍ଧ, ଓଲଟୁଠା
 ଏବଂ ଅଦୃଶ୍ୟ ଅଧି ବାରମାନଙ୍କରୁ ଏ ଦର୍ଶ
 ଯାହାସଂଖ୍ୟା ଏବେ ନମ ହୋଇଥିଲେ ସେ
 ବରଳା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କର ଉପ ଶାବକାକାରଣ
 ଲେବର ଅଲ୍ଲବ ହୋଇଥିଲେ । ସମସ୍ତ ଠାକୁରାଣୀ-
 କର ମେଦ ଦକ୍ଷତ୍ର ସହରେ ଏବଂ ସେ ଦୈନିକ-
 ରଣୀ ଦକ୍ଷକୁ ଜଳଗାୟା ଦେବା ନମନ୍ତେ
 ଅଧିକା ସମୟର ଦୁର୍ଗା ଅଧି ମନୋହର
 ହୋଇଥିଲେ । ଦେବେକ ବର୍ଷ ଦେଲେ ନଦ୍ୟ-
 ବାଲରେ ଠାକୁରାଣୀମାନଙ୍କର ମିଳନ ଓ ସେ-
 ଠାରେ ବହୁସଂଖ୍ୟା ସଂକୀର୍ତ୍ତନମଧ୍ୟ ଅଧି ଦେଲେ
 ପର ଠାକୁରାଣୀ ମେଦକୁ ଜଳଗାୟା ବରଥାନ୍ତି
 ମାତ୍ର ଏବର୍ଷ ମିଳନ ଓ ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଅପରା
 ଠାକୁରାଣୀ ମେଦ ଜଳଗାୟା ବରଦେଲେ ।

ପୁଣ୍ୟରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଶୁଭମନେ ସକ୍ଷେପ
 ପୁଣ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ଦିନଅଥବା ଦୁଇ ହୋଇଥିଲେ
 ମାତ୍ର ଦକ୍ଷତ୍ରଠାକୁ ଶୁଭରାକୁ ଦେଖାମିଳନ ଓ
 ଦକ୍ଷତ୍ରଠାକାରେ ଦୈନିକ ଅପରା ହୋଇ କ-
 ଥିଲେ । ପୁଣ୍ୟକଳର ଅନେକପ୍ରକାର ବର ଦକ୍ଷତ୍ର-
 ରେ ଧେଉଯାଇଅଛି ଅକର୍ଷଣ ଯାହା ଅଳ୍ପ ପୁଣ୍ୟ-
 ଜନାଦୁଷ୍ଟ ବର୍ଷା ନ ଦେବକୁ ବହିରେ ମଧ୍ୟ
 ସନେବ ଦେଉଅଛୁ । ପୁଣ୍ୟକଳର ଏହାପରିକ
 ସମସ୍ତ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରଦାନାକ ସଂହତାରେ ସମ-
 ଦେବ ହୋଇ ରୁଷି ପୁଣ୍ୟ ବ ୧୦ ଧାଠାରେ
 ଜଳଗାୟା ହୋଇଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷ ଅନେକ
 ଦେଶରୁ ମଧ୍ୟ ଅପରାକ ହୋଇଥିଲେ ।
 ଦାଣ୍ଡାକାହିଁ ଉତ୍ତରା ଓ ଅକସାଧ୍ୟେ ସଦ୍ୟା-

କୃଷ୍ଣ ଦୋହଧାନ । ଶାଢ଼ୀପତ୍ତୀ ଓ ଜମିଖାଉ
 ନଡ଼ି ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଛତ୍ର ଦେଖାଯିବା ଦୋ-
 ହଧାନ । ଦୁଇଗୋଟି ମେଡ଼ି ଓ ଦୁଇଦୋ-
 ମେଡ଼ି ଅଧାରରେ ଅରସ୍ତର ପାଳପତାରେ
 ବୁଣି ଦୋହଧାନ । ସବୁଠାରୁ ମାଟିମଣ୍ଡପାଣୀ
 ଧୂଳିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତି ଦୋହଧାନ ଦୋହଧାନ
 ପ୍ରଥମେ ଦାଗ ଗୋଟିଏ ପାଦମାତ୍ର ଧୂଳିରେ ବସ୍ତ-
 ଦେଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଛାନ୍ଦପାଦ ଧୂଳିରେ ପ୍ରସାରିତ-
 କରି ରଖିବେ । ଗୋଟିଏପାଦ ମଧ୍ୟରେ ବସ୍ତ-
 ଦେଇ, ତାହାପରେ ବାକି ବସ୍ତୁର ଦିଗ
 ଓ ମହାପୁର ଧୂଳିରେ ଥିଲେ, ସତରଫରେ
 ଏକପାଦ ଓ ମହାପୁର ଉପରେ ଏକପାଦ
 ଦେଇ ଭଗବତୀ ଦଶଭୁଜା ଧୂଳି ଧୂଳିରେ ରଖି-
 ଥିବା ଦୁଗ୍ଧ ଦେଖି ଦର୍ଶନମାନେ ଅଗ୍ରୀତ ବସ୍ତୁ
 ଦୋହଧାନ । ବାସ୍ତବ୍ୟ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରି-
 ପ୍ରଣାୟୋଗ୍ୟ ଦୋହଧାନ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାହେ-
 ପ୍ରଭମା ମଧ୍ୟରେ ବେପତୁଣୀ ସହିତ ଜାଗା,
 ଦେବତା, ସ୍ଵାମୀ, ଦେବୀପ୍ରଦକ୍ଷାଣୀ ବ-
 ରଣ, ଏବଂ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତିକ୍ରମାନ୍ତ ପ୍ରଭୃତି ଅଭିମାନୋ-
 କର ଦୋହଧାନ । ଏହା ଗଢ଼ା ଚୂଡ଼ା ଚାନ୍ଦିଣୀ,
 ଗଣେଶ, ଶିବ, ମାତା, ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବ୍ରହ୍ମା, ବୁଦ୍ଧ-
 ପ୍ରଭୃତି ସାଦ, ବଡ଼ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଦୋହ-
 ଥିଲେ । ମତେଷରେ ବଳ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ
 ସୁନଶର ଦୁଗ୍ଧ ଦୋହଧାନ ଦୋହ-
 ଥିଲା । ଦେବୀ ସଦାକାୟର ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ
 ସମ୍ପର୍କ । ସୁନଶର ବଳେହୁ ପଦ୍ମ ଲୁହୋଳତ
 କରୁଅଛୁ । ମାୟା ସୁନଶ ଦଶମସ୍ତ ଓ ବାସନ୍ତ
 ଲଗ୍ନାଦେ ବୋଧନ ଓ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛୁ । ସମ-
 ହୁ ବସ୍ତୁପତା ପଡ଼ୁଅଛୁ ଓ ଯିବୁଅଛୁ । ତାହାର
 ନୂତନ ଦେଖିବ ସଦାକାୟର ଶ୍ରୀମତୀ ଦୋ-
 ହଧାନ । ଯେଉଁ ବଳ ଚୁକ୍ତଚୁକ୍ତାତ୍ମା ମଧ୍ୟ
 ବାହାରିଥିଲା ।

କାଳକ୍ରମକାର ଶିକ୍ଷା ।

କାଳକ୍ରମକାର ଶିକ୍ଷା ସଦାକାୟ ମଧ୍ୟ-
 ଧୂଳି ଭଙ୍ଗରେ ଧୂଳିର କଳୋଦୟ ଦୋହଧାନ
 ସଦାକାୟର । ସେଠା ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏବଂ ଦେବ-
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାହାରିବେ ତାହାର ପାଦକୁ ବସ୍ତୁପାଦେ
 ମାଧିବ ଚୁକ୍ତ ପାଦ ଶିକ୍ଷାକର କରନ୍ତୁ । ଶରଦର୍ଷ
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଦକୁ ମାଧିବ ଚୁକ୍ତ କା ଏବଂ
 ଦେବୀର ବାହାରିବେ ପାଦକୁ ଚୁକ୍ତ କା
 ଚୁକ୍ତ ଦୋହଧାନ ସେ ଦେଖିବେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ପାଦକୁ ଚୁକ୍ତ କା ଏବଂ ଦେବୀର
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଦକୁ ଚୁକ୍ତ କା ଏବଂ ଦେବୀର
 ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ । ଏ ଗଢ଼ା ସେଠା ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବଳେହୁ ଶୋଭିତ ପାଦ ନିଶ୍ଚୟ
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶିକ୍ଷା କରୁଅଛୁ ବସ୍ତୁ ଚୁକ୍ତ କା

ଅନେକେ ଧର୍ମାବହୀ ଓ ସିଦ୍ଧାନ୍ତୀ ଦେବା
 କାରଣ ପଡ଼ୁଅଛନ୍ତି । ବାଳକ୍ରମକାର ଶିକ୍ଷାର୍ଥ
 ଏହା ସୁବନ୍ଦୋଦୟ ଅନ୍ୟ ଦୌର୍ଗନ୍ଧିଠାରେ
 ଦେବୀର ଶୁଣିବାକୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶେଷର ବସ୍ତୁ-
 କର ସଂଖ୍ୟା ବଡ଼ଅଧୁ ବହିରେ ପ୍ରଦେଶ ଗୁଳ-
 ରେ ସେମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ରହିବାର ଅପମ
 ଦେବା ଉଚିତ । ହିନ୍ଦୁମାନେ ଅଦ୍ୟାପି ବାଳକ୍ରମ
 ଶିକ୍ଷାଦେବରେ ଯତ୍ନଶୀଳ ଦୋହ ନାହାନ୍ତି ।
 ବହି ଉପରେ ଯିଲେକିମନ୍ତ ବଦାହ ଦେଇ
 ଅନେକ ବାଳକ୍ରମ ଭବକାଳ ସମାପ୍ତ ଅକର୍ମଣ୍ୟ
 ଓ ବସ୍ତୁଅନ୍ତରା ଦେବୀର କାଳ ଶୋଭିଅଛନ୍ତି ।
 ଶିକ୍ଷାକାରରେ ଏହା ଏମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵୀକାରରେ ଅପ-
 ଯାଇ ବଦାହ ଦେଖିଯେଉଁମାନ କରୁଛନ୍ତି ସାଧେ
 ଏବଂ ସେହି ସଦାକାୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ଉନ୍ନତମଣିଳ
 ଦେବା ଉଚିତ ।

DISPOSAL OF CHOLERA DEAD BODIES

Rules framed to give effect to the Govern-
 ment Resolution No 546 J dated the 26th
 January 1896 for putting a stop to the prac-
 tice of throwing corpses of cholera patients
 into rivers and to bury them in river sands
 as also to enforce the cremation of the same
 1. No one shall throw cholera dead bodies
 into the rivers [the Mahanadi and the
 Kathjuri] or bury them in river sands, or
 in cremation grounds, failing which he shall
 be prosecuted under Section 290 of the
 Indian Penal code
 2. In accordance with the Bye-law No 62
 (enacted by Government order No 5076
 M. dated the 31st December 1895) all
 cholera dead bodies shall be burnt to ashes
 within 24 hours after death, the funeral
 customs of the Sanyasi, or other Hindu
 Ascetics, or also of the Mahamedans and
 the Christians not being interfered with.
 Fuel for the purpose may be had at the
 bazar rate or at the rate that may be fixed
 by the Municipal commissioners from time
 to time from licensed shops as provided in
 the subsequent rule.
 3. In accordance with Section 260 A. of
 the Bengal Municipal Act [Act III B. C. of
 1884] holders of fuel shops may get license
 from the Municipal commissioners. None
 but such licensees shall sell fuel for the
 purpose.
 4. Any one who may be certified to be a
 pauper by the Chairman, the Vice-Chair-
 man or the ward Commissioner may get his
 relations dead body burnt with fuel pur-
 chased from such shop as licensee in the
 aforesaid manner depositing the said certi-
 ficate with the holder of the fuel shop, who
 shall then submit the same with a bill for
 the value thereof for payment from the
 Municipal fund. Any breach of this rule
 will be dealt with under the law.
 ଓଲଟିଆ ଦେବୀର ବାସନ୍ତ
 ଗଣ ୧୯୧୭ମସିହା ଜାନୁଆରୀମାସ ତା ୨୬-
 ତିଥିର ଧର୍ମ ଦୋହଧାନ ବସ୍ତୁମେଧକର
 କ ୧୯୧୭ ମସିହା ଅପେକ୍ଷାକାରରେ ବସ୍ତୁପଦା
 ଦେଖିବେ ମୁକ୍ତପଦକ କାଳେ ପଦାକ୍ରମକା
 ଶିକ୍ଷା କରାଯାଇବେ ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରଥା ଉଚିତ କର-
 ବା ଓ ଉକ୍ତ ମୁକ୍ତପଦକକୁ ଜଳାନ୍ତରା ପ୍ରଥା
 ପ୍ରଦାନକରଣ କରୁଅଛୁ ବସ୍ତୁମେଧକର ଶ୍ରୀ

କ୍ରମିକର ସରକର ବାହେ ମହୋଦୟ ଧୂ-
 ମୋକର ଅନୁଷ୍ଠାନେ ବଳକ୍ରମକାର ବସ୍ତୁକର
 କରୁଛନ୍ତି ।

—କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବସ୍ତୁପଦା ଦେଖିବାକୁ
 ମୁକ୍ତପଦକକୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିନା ଗୋଟିଏପାଦ
 ମଧ୍ୟରେ ପଦାକ୍ରମ ଦେବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଉପକ୍ରମ
 ନଦାଲରେ ବା ପ୍ରଦାନକ୍ରମରେ ସେମାନଙ୍କ
 ଯୋଗ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହି ନିୟମ ଲାଗୁ
 କଲେ ଦେଖିବ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଧର୍ମ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଦୃଶ୍ୟାସୁ ଦେବେ ।

—ଗଣ ୧୯୧୭ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମସି-
 ହା ୧୯ ତାରିଖ ଗଣପତିମେଧକ କ ୧୨୭ ମସି-
 ହା ଅପେକ୍ଷାକାରୀ ପ୍ରକାରିକ ଦୋହଧାନ କ ୧୨
 ମସିହା ଉପକ୍ରମ ମସିହାରେ ବସ୍ତୁପଦା ଦେଖି-
 ବେ ଦୃଶ୍ୟକାରକର ଧର୍ମ ଶା ମଧ୍ୟରେ ଜଳ-
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଦେବ । ଦେବର ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ
 ସମ୍ପର୍କୀ ଓ ବୁଦ୍ଧକ କୈଶବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ମୁସଲ-
 ମାନ ଓ ଶ୍ରୀକ୍ଷି ସ୍ଵୀକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମାନଙ୍କର ଚିତ୍ତ
 ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଥାରେ ଦୃଶ୍ୟକାର ବସ୍ତୁପଦାକାରୀ ।
 ଉପକ୍ରମ ଶରମାନଙ୍କୁ ଜଳାନ୍ତରା କିମ୍ବା ସେହି
 ସବୁ କାଳୁର ପ୍ରଦୋଷକ ଦେବ ତାହା ବଦାହ
 କରଲେ କିମ୍ବା ମିଶ୍ରକରିପାଳ କମିଶନରମାନଙ୍କ
 ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ବାଧ୍ୟ ସମସ୍ତର ଉଚ୍ଚରେ ମିଶ୍ର-
 କିପିପାଳିତୁ ଲାଭକର ପ୍ରାପ୍ତ ଦୌର୍ଗନ୍ଧି ଦୋହଧାନ
 ଠାରୁ କ୍ରମିକର ଦେବ ।

—ଗଣ ୧୯୧୭ ମସିହା ଗଣପତି
 ଅ ୧୯ ତାରିଖ ଧର୍ମ ୧୯୭୦ ଗଣ (କ) ପ୍ରକାରଣ
 ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଦେଖି ଦୋହଧାନମାନେ ମିଶ୍ରକରି-
 ପାଳକମିଶ୍ରକରମାନଙ୍କଠାରୁ ଲାଭକର ପାଳକେ
 ମେମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତ ଅନ୍ୟ ଦେଖି ଶରଦାହ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାଳୁ ବସ୍ତୁ ଦର ପାରିବେ
 ନାହିଁ ।

—କୌଣସି ମାନେ ଶରଦାହ ନିମନ୍ତେ କାଳୁ
 କ୍ରମିକର ବାହାରେ ଅଗ୍ରମ ସେମାନେ ଶ୍ରୀକ୍ରମ
 ଦୌର୍ଗନ୍ଧିକମେ ଓ ଲାଭକ ଦେଖିକମେ କ୍ରମ
 ଓକ୍ତ ମିଶ୍ରକରମାନଙ୍କଠାରୁ ସାହିତ୍ୟକେ
 କେଉଁ ଉକ୍ତ ସାହିତ୍ୟକେ ଲାଭକେ ପ୍ରାପ୍ତ
 ଦୋହଧାନ ଦେଇ ବାହାଠାରୁ ଗୋ-
 କେଉଁ ଅପକାର ଶ୍ରୀକ୍ରମ ସୁକରର ମୁକ୍ତ
 ଶରଦାହ ଜଳାନ୍ତରା ଦେବେ । ଦୋହଧାନ ଉକ୍ତ
 ସାହିତ୍ୟକେ ଲାଭକ କାଠର ଦୁର୍ଗନ୍ଧି କେବି-
 ଶରଦାହ ମିଶ୍ରକରିପାଳ ଅପକାର ଦାଗର କେଉଁ
 ବସ୍ତୁର ମଧ୍ୟ ମିଶ୍ରକରିପାଳ ପ୍ରକ୍ରମ ଦେଖିବ
 ଏହି ଉପକ୍ରମକରକୁ ଦୌର୍ଗନ୍ଧି ବ୍ୟକ୍ତିକମ
 ଦେଲେ ଅନୁଷ୍ଠାନକାରୀ ଦୃଶ୍ୟାସୁ ଦେବ ।

J. N. Bose, Chairman

ପୁଅ ଭାବେ ସଜା ।

କେବଳ ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧା ଆସୋଷି-ଏକ
 (ପୁଅଭାବେ ସଜା) ରେ ଅନୁମାନକର ଶକ୍ତି
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟସ୍ୱରୂପ ଦାସ ସି, ଅଠ, ଯ
 ମହୋଦୟ ଭାବେ ସିଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟିଏ
 ଉପକା ଶାଠକରୁଣୀ ବସପୁ ଶାଠକମାନଙ୍କ
 ଜଣାଅଛି । କର୍ତ୍ତାମାତ୍ର ଭକ୍ତ ସଙ୍ଗେ ବନରଣୀ
 ଅନୁମାନକରୁଣୀ ମତ ହୋଇଅଛି । ତହିଁରୁ
 ପ୍ରକାଶ ସେ ଭକ୍ତ ସଙ୍ଗେ ବନରଣ ବନ୍ଦୁ
 ସାହେବମାନେ ଭକ୍ତ ଭକ୍ତରେ ଗୋପନୀ
 କରୁଥିଲେ । ସକ୍ଷମ ସର ଜର୍ଜ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ମହୋଦୟ ମଧୁକାକୁଳ ସଙ୍ଗେ ପରପତ ବନ୍ଦି-
 ରଦେଶପରେ ମଧୁକାକୁ ଉପକା ଶାଠ କଲେ ।
 ତଦନନ୍ତର ତାଙ୍କୁ ଗୋଲେକ ସାହେବ
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କଥାମଧ୍ୟରେ କହିଲେ ଯେ ଲୋକ
 କର ଅବସ୍ଥା ଭକ୍ତ ନରବାକୁ ଗଲେ, ସେମା-
 ଦକର ବିନୋଦିତ ଅବ୍ୟବସାୟ । ଠାକୁର
 ପରଶ୍ୱମେଧ ବାକୀ ଦୁଇଲେକେ ଦେବନ ପୁସ୍ତକ-
 ମତ ବଦନୀତ କରବାକୁ ଯାଇ ଅନ୍ୟାରେ
 ଶୁଣୁ ଅଛି । ଶୁଭର ଅଶାନ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ
 ଅତି ରକ୍ଷିତ କଥାମାନ ରକ୍ଷାକା ନିତାନ୍ତ ନି-
 ମାୟ । ସେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକରେ ଶୁଭରବର୍ଷରେ ପର-
 ଶ୍ରମଣ କରୁଅଛି ଏବଂ ଯେଉଁ ପ୍ରାକମାନ
 ଅଶାନ୍ତି ପୁଣିଗୋଲ କୋଳସାହିତ୍ୟ କାହା ପୁକା
 ବୁଲ ଦେଖିଅଛି ମାତ୍ର ଅଶାନ୍ତି ଶୋକ
 ପାଇଲେ କାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଶୁଭରବର୍ଷରେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଲୋକଙ୍କର ଶୁଭ ଏରୁପ ସେ ପୁନଃ-
 କର ସାହେବମାନେ ଭଲଥିଲେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ
 ସେହି ସାହେବମାନେ ଅସୁଅଛି ସେମାନେ
 ସେ ସରକ ନୁହନ୍ତି । ବିଷୟର ଯେ ଗୀତ ଗା-
 ଥରେ କାହା ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ "ପୁଅ ବାବମାନେ
 ମନୁଷ୍ୟରେ ଏବଂ ଅନାୟଦେବ ମାତ୍ରରେ
 ଲୋକଙ୍କ ମନୋଭାବ ଦୁଃ କେଉଁଥିଲେ ମାତ୍ର
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷକର ସାହେବମାନେ କେଜାକ ତ
 ଦେଖିଲେ ମାମଲଟିଏ ମଧ୍ୟରେ ବରପାକୁ
 କାହାନ୍ତି । ଗୋଟି ସାହେବ କ୍ୟାୟବାଦ ମାତ୍ର
 ପୁସ୍ତକର ବୋଲି ଜଣାଯାଏ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ
 ସଙ୍ଗେ ଅନ ସାହେବପର ପିଲାମଣା କରନ୍ତି
 କାହିଁ; ତେଣୁମାନେ ସହାଦତ୍ତ ଏବଂ ଅଜ୍ଞାନ-
 କାଳ ରୁକାନ୍ତି ସେହି ସମୟରେ ଦାବମାନେ
 ନିନ୍ଦାକରୁଥିଲେ ଏବଂ ଦାବମାନେ କଥାହିଁ ଅନ-
 ଥୁନ । କହିଉଣୁ କୋଇଲିମ ସାହେବ
 ବସିଲେ ଶୁଭର ସିଏ ସଂରକ୍ଷିତ ହେବାର
 ଉପସ୍ତୁ ସେ ବିଲୁର ବଜାଗ କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଦରେ ଉଚିତ ଅଟେ ମାତ୍ର ଅଭିଚିନ୍ତା ପ୍ରାୟନ ଅବା
 ପ୍ରସ୍ତେଷଦ୍ୱୟ କାହା ହୋଇ ନ ଥାଲେ । ସମସ୍ତ

କର ଠାକୁରାଣୀ ବଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱା
 ଦେବା ଉପକା । ଏଥିଉଣୁ ବାଗର ସହେବ
 ମହୋଦୟ ସକ୍ଷମକ ଅବାକମତେ ଗୋଟିଏ
 ପୁସ୍ତକ କହିଲେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ ବିନୋଦିତ
 ସକାରେ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ସହ କରୁଅଛି ମାତ୍ର ପୁସ୍ତ-
 ଦେଖିଲେ ଦୁର୍ବ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶକ ଲୋକ
 ଭକ୍ତର ଦେଖାକଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଅନ୍ତା । ଗବ-
 ଶ୍ୱମେଧ ପାଠ୍ୟ ମାତ୍ର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏଥିରେ
 ଶୟଳ କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାକୁ
 ନାହିଁ । ଗୁଅଭିପୁରଠାରେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ
 ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି ଏବଂ ସେଠା ଶର
 ଅନୁରଣକର କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ଭବିତ । ଶୁଭର-
 ବର୍ଷରେ ଜାଗିରଦେବତା ସିକ୍ଷିତ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ
 ସାଧନ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଜାଗିର ଲୋକମାନେ
 ବିଲକ୍ଷଣ ଆସଣା ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷା ଦେଲୁ ।
 ଶୁଭର ଜାଗିର ମହାସମିତ ଶୁଭମାନ ଶକ୍ତି ଏ
 ସମ୍ପର୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରବା ପ୍ରକାଶ ନୁହେଁ ।
 ବ୍ୟବସାୟ ବାଣିଜ୍ୟ ଦୁଃସୁବାଲୋକ ଏଥିରେ
 ଲାଭିରୁଣୀ ଭବିତ । ପୂର୍ବରେ ସର ଲୋକର
 ପ୍ରତିକ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଗୋଟିଏକର
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କଥାମଧ୍ୟରେ କହିଲେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଧକହାସ କଦାପି ବିନୋଦିତ ହୋଇ ନ
 ଥାଲେ । ଶୁଭର ନଗରରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ
 ବିକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ଯେ ସେ ପୁରୁ
 ପରସ୍ୟର ରକ୍ଷିବାକୁ ପୁକା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧକୁ ନୁଃ
 ହୁଏ । ପରସ୍ୟରେ ସକ୍ଷମ ମହାସମ ଗୋଟିଏ
 ଶ୍ୱାକ ପୁସ୍ତକ କହିଲେ ଯେ ବିଲ ବଦ୍ୟାରେ ଶୁଭର
 ପରମେଶ୍ୱରୀ ଲର ବରୁଅଛି ଏବଂ ଠାକୁର
 ଲୋକଠାରୁ କସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷିବା ଉପକା ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଧ ସେଉଁଠାରେ ହାକ ଦେଇଅଛି ସେଠା
 ବିଲକାର୍ଯ୍ୟ ଏକାବେଳେ କଷ୍ଟହୋଇ ଯାଉ-
 ଅଛି ମାତ୍ର ସେଠାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ ଦ୍ରୁପଣେ
 ପଶ କହି କାହାନ୍ତି ସେଠାରେ ବିଲର ଭବିତ
 ହେଉଅଛି । ଏଥିପରି ନାଗାପ୍ରକାର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦେଲପରେ ମଧୁକାକୁ ବିଶ୍ୱାସୁତ ପୁଲର ରକ-
 ନାହେତୁ ସକାଶାଦ ବସ୍ୟାମ ସକ୍ଷମକ
 ହେଲ । — ଏ ଭବରଣୀରୁ ଶାଠକମାନେ
 ଦେଖିଲେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧକହାସ ବିନୋଦିତ
 ହୋଇ ନ ପାରିବା ସେଠା ବନ୍ଦୁ ଲୋକମାନ-
 ଲର ଆଗଣା ଏବଂ କାହା ଅନୁଲ ନୁହେଁ ।
 ଲୋକେ ଲୋକା କଲେ ସକଳରେ ଭକ୍ତର
 ହେଲ । କେନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ ଅସ୍ୟା ବସ୍ତୁ-
 ଶେଷ ପୁସ୍ତକ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଲଗୁରୁ କରି
 ଭକ୍ତରସକରେ ବାଧା ପାଉଅଛି । କେ-
 ତରୁ ଶାନ୍ତ ହେଲେ କେତେ ସାଧେଷ୍ଟ ସହାକୁ

କୃତ ପାଇଥିବାର ଦୁଃ ଅପଣା ଭବିତ ସପ
 ଅପେ କାଟିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।

କଟକରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ।

କଟକ ସହରର ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଏଠା ପ୍ରଦକାସି-
 ମାତ୍ରକହାସ ନର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ହୋଇଅସୁଅଛି
 ସହରର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲୋକ ମୋସସଲକାରୀ ଓ
 ସରକାରୀ ବା ବେସରକାରୀ ଦର୍ଶନର ପୁରୁଷ
 ପକ୍ଷ ଉପଲକ୍ଷରେ ଦାର୍ଶନିକମୁଖାତ ବନ ହେ-
 ବାରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ବୃହତ୍ତ ଗମକ ଭର
 ଶାଅନ୍ତି । ସହରବାସିମାନେ ଏହି ଅବସରରେ
 ସ୍ୱୀ ଅମେଦରେ ପ୍ରଭୁରୁ ହୁଅନ୍ତି । ସହର
 ସଦିକସ୍ତ୍ର ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ଏହି ଅମେଦରେ
 ଯୋଗ ଦେଉଥିବାରୁ ସହରର ଶୂନ୍ୟତା ବେତେ
 ଅନୁଭୂତ ହୁଏ କାହିଁ । ସହରରେ ପୂଜାବସ ଓ
 କାଳ ନବକଳ ମୋଟସଲ ପ୍ରାୟ ନ ଥିଲେ
 ଦୁର୍ଗା ଦେବ ପ୍ରଭା ଓ କାଳେ ପ୍ରଭାମାନ ଗଠନ
 ଓ ସାଜସଜ୍ଜା ଲୋକଙ୍କ ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ହୋଇଥାଏ ।
 ଏଣୁଦର ଦୁର୍ଗା ପୂଜାସମ ସହର ଦର୍ଶନମଣ୍ଡ-
 ନରେ ପୁଣି ହୋଇବାଏ । ଏ ଦର୍ଶ ମଧ୍ୟ ସହର
 ଏ ଲକ୍ଷମକୁ ଦେଖୁଁ ତ ହୋଇ କାହିଁ ।

ଏ ନର୍ଷ ମରଦର୍ଶନର କଥା ଘୋଟ ଦୁର୍ଗାମେଦ
 ଓ ୧୮ ଘୋଟ କାଳେ ପ୍ରଭାମାନେ ହୋଇଥିଲ ।
 ମାତ୍ରକହାସ ବକାରେ ଦୁର୍ଗାମେଦ ମତ ନର୍ଷକୁ
 ହେଇ ଅସୁଅଛି, ସେଥି ଦୁର୍ଗାମେଦ ମେଦ
 ଥିଲ । ମେଦ ସହର ପ୍ରଭାମାନ ଗଠନ ଓ
 ସାଜସଜ୍ଜା ଏକ୍ଷକ ଏବଂ ହୋଇଥିଲ ଦେବକ
 ଭକ ଶୁର ପ୍ରାକର ମେଦ ଦୁର୍ଗା ପାଇବାର ଜଣା
 ଗଲ । ଚୌଧୁରୀ ବଳାର, ବନୋଦହାସ,
 କାତକଜାର ଓ ମାତ୍ରକହାସ ବକାରେ ମେଦ
 ସହ ଅତି ଉତ୍ସାହରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲ ଓ
 ଶୁଣି ଗୋଷ ହେଉଥିବାରୁ ଉତ୍ସର୍ଗକ ହୋଇ-
 ଥିଲ । ମତଦେବ ମେଦ ରୁ ପ୍ରାୟ ଦୁର୍ଗାମେଦ
 ଭୂଲ୍ୟ ଥିଲ ଓ ସମୟରେ ଦୁର୍ଗାମେଦ ଓ
 ମହାଦେବ ମେଦ ବାରି ହେଉ ନ ଥିଲ ।
 ଦେବକ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରଭାମାନ ଉକ୍ତା ଅନ୍ୟ ପ୍ରଭାମାନ ସହ
 ସମାଜ ପ୍ରକାରୁ ମହାଦେବ ମେଦ ଓ ଦୁର୍ଗା-
 ମେଦର ଆରତ୍ୟ ଅତି ଦମ ଥିଲ । ମହାଦେବ
 ମେଦ ମଧ୍ୟରେ ଚୌଧୁରୀ ବଳାରର ଏକଟ
 ଶ୍ରୀମାୟା, ବକୁ ବକାରେ ବସାପ୍ରସାଦ ରମକେ,
 ଶ୍ରୀମାତାର ବାସାପ୍ରାୟ ଓ ବକୁ ବକାରେ ବସାପ୍ରାୟ
 ସାଧନ ଦୁଇ ମେଦ ଅତି ଉତ୍ସାହ ହୋଇଥିଲ ।
 ଏକଟ ଶ୍ରୀମାୟା ମେଦକାଳର ଗଣେଶ ମେଦର
 ସଜସଜ୍ଜା ଥିଲ । ଏଥର ପ୍ରଭାମାନ ଗଠନ ଓ
 ମେଦର ଆରତ ଓ ସାଜ କଟକ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
 ହୋଇଥିଲ । ଦୁର୍ଗା ବର୍ଷମାନରେ ମେଦ ଗଠନ

କଳିଙ୍ଗୀ ଥିଲ ଓ ପ୍ରତିମାମୁଖ୍ୟ ସାଧକ ଦେଉଳସ୍ଥଳ
 ବନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ ମେଢ଼ ଅନୁରୂପରେ ପ୍ରତିମା ଦୋର-
 ଥିଲ ସୁତରାଂ ଦେଶବାସୀ ଭବ ଦୋରଥୁଲ ।
 ଅଭିମତର ଦତ୍ତାତ୍ତର ବାବୁ ଶ୍ରୀମାତାଣୀ ଶାଠିୟା
 ଯେଉଁ ମହାଦେବ ଓ ବାସୁଦେବଙ୍କ ଦେଉଳରେ
 ଉତ୍କଳ ଗଠନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅତି ଉତ୍କମ ଦୋର-
 ଥିଲ । ମେଢ଼ ନ ଥିଲେ ସଦା ଏହି ପ୍ରତିମାମୁଖ୍ୟ
 ଦର୍ଶନମାନଙ୍କ ପତ୍ନୀ ମୋହି ନେଉଥିଲ । ଅନ୍ୟ
 ଜାତୀୟ ପ୍ରତିମା ମଧ୍ୟରେ ବହୁ କଳାକାର ସଦାସିଦ୍ଧ
 ଦାଗମାନଙ୍କ ପ୍ରତୀକା ବଧ ପ୍ରଭୃତର ଥିଲ । ମାତ୍ର
 ସେଥିରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ନୂତନ କାନ୍ଦିରି ନ
 ଥିଲ । କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣ ଭୂମିମାନ ସମ ଲକ୍ଷଣକୁ
 ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିବା ମୁଖମେଲାଇବା ଓ ସାବିତ୍ରୀ
 ସମୟରେ ସମ ଲକ୍ଷଣ ଅନୁସର ଦେଖ ପ୍ରଦାନବା
 ଦୃଶ୍ୟ ଭଲ ଦୋରଥୁଲ । ଆଦେବସାଧା ବଦା-
 ର ଭୈରବ ନାମକ ମେଢ଼ରେ ଶିବ, ପାଦ୍ମା,
 ନନ୍ଦ, ସଶୋକା, କୃଷ୍ଣ ପ୍ରଭୃତି ଅକେତନୁତ ଏ
 ପ୍ରତିମା ସଂଯୋଜନଦୋର ଶୋଭା ପାଉଥିଲେ ।
 ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର କୃଷ୍ଣଚର୍ଚ୍ଚଣର ବହୁ ଭୂର ଦେଉଳିବା
 ଦୃଶ୍ୟ ଉଲ୍ଲସ୍ତର ଲୋରଥୁଲ । ଜଗନ୍ନାଥଦେବ-
 ର ମାୟାପଦସ ମୂର୍ତ୍ତି ସୁନ୍ଦର ଦୋରଥୁଲ ।
 ଶାସାଣ କାଳେ ପ୍ରତିମା ବଲ୍ଲବପ୍ରକାରର
 ଦେଖା ଦୋର ନ ଥିଲ ଓ ଏଥିରୁ ପ୍ରତୀକ
 ପାଉ ଥିଲ ଯେ ଅନୋଦପ୍ରମୋଦ ପ୍ରତି ଲୋକ-
 ଲୋକର ହସେଣ ଅସ୍ତର ନ ଥିଲ । ମାତ୍ର
 ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରତିମା ପୂଜା କୁଅର
 ସେମାନେ ଦାୟାପ୍ରସ୍ତରେ ପୂଜା କରୁଥିଲେ ସୁଦା,
 ଶ୍ରୀମଦ୍ଦେବେ ଅଭିମତ ଶରତ ଦେଉଳରୁ ଶ୍ରୀ
 ନ ଥିଲେ ।

ପୂଜାର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପରିସାର ଥିବାରୁ
 ଗାନ୍ଧିମାନଙ୍କ ଉର୍ଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଦୟାଦାତ ଦୋର
 ନ ଥିଲ । ମାତ୍ର ଲେକେ ବର୍ଷାରୁ ଗୁରୁ
 ପ୍ରାୟ ଅଜାତ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଦୂରରେ
 ଅସ୍ତମୀ ପ୍ରାନ୍ତ କାଳରେ ବର୍ଷ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କରେ
 ଶରମ୍ଭ ଦେଲ । ଲୋକମାନଙ୍କ ଅଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଦେବାକୁ ବସିଲ । ଦର୍ଶନମଣ୍ଡଳୀର ସଙ୍ଗେ
 ଦୂର ଦେଲ ନବମୀରେ ସୁଦ ବନ୍ତୁ ପରତ
 ଦୋରଥୁଲ, ଅବାସରେ ମେଢ଼ମାତା ଅନୁତ
 ଦେବାର ଦେଖା ଗଲ, ବର୍ଷାକାଳରେ ମଧୁର
 ମଧୁସୂର ନୂତନ ପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ନୂତନ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ । ଦଶହରା ଦନ
 ମଧ୍ୟ ମେଢ଼ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥିଲ ଓ
 ଗୁଣରେ ଦେଖିବ ମିଳନ ପଥରେ ବାଧା କହିବ
 ବୋଲି ବସ୍ତୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋରଥୁଲ ବହୁ ସ୍ଵ-
 ରେ ଅବାଧ ପରିଷାର ଦୋରଥୁଲ ମେଢ଼ ସବୁ
 ସୁଖରେ ଦାହାର ହେଲେ । ଶ୍ରୀ ଶେଷ ପ୍ରକର-
 ଲେ ଦତ୍ତାତ୍ତର ଉତ୍କା ଉତ୍କରେ ମିଳନ ଦୋର

ଥୁଲ । ଜନତା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦୋରଥୁଲ ।
 ବସେବତୀ ଶ୍ରୀମୋକ୍ଷୀ ନଦରେ ଦଶଦଶ
 ଦଶ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଧିକାରୀ ଯାହି ସଙ୍ଗେ
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦୋରଥୁଲ । ଦେଖମାନେ ଶ୍ରୀମେ-
 ମିଳନ ଦୋର କାଠଯୋଗରେ ସହୁଷ୍ଣବା ଦେଲକୁ
 ସହୁଷ୍ଣ ପ୍ରାନ୍ତ ଶ୍ରୀ ବା ଦୋରଥୁଲ ।
 ପ୍ରାୟ ଦବା ବ ୧୦ ଓ ସମସ୍ତକୁ ପ୍ରତିମାମାନେ
 ଜଳଶାୟୀ ଦୋର ଥିଲେ । ଦବାରେ ମିଳନ
 ଦେବାର ସମୟ ନ ଥିଲ । ସୁଦ ସମୟରେ
 ଦବାରେ ପହୁଞ୍ଚ ଥିଲେ ଦବା ବାଲରେ ଯେପରି
 ପ୍ରସସ୍ତ ପ୍ରାକ ଥିଲ ସବୁ ମେଢ଼େ ମିଳନ ଏବ
 ସମୟରେ ଦୋର ଥାଅନ୍ତା ଓ ସାଧସଙ୍ଗର ଦାରି-
 ବିରିର ପରିତପ୍ତ ମିଳପାଥାଅନ୍ତା ମାତ୍ର ଦାଦା
 ଏଣିକ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।
 ଦଶଦଶ ପ୍ରକର ପ୍ରାନ୍ତକାଳରେ ଦେଖାମେଢ଼
 ସବୁ ନଦ କୁଳରେ ପହୁଞ୍ଚିବ ଏହି ନିୟମ
 ଯେପରି ଦତ୍ତାୟ ଉତ୍କର ଏଣିକ ସେଥି ପ୍ରତି
 ଦେଖା ଦେଉଥିବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି ।

ଯାକାଦେବ ପ୍ରତିମା ସବୁ ଦର୍ଶନରେ ଜଳଶାୟୀ
 ଦୋରଥୁଲେ ଓ କୌଣସି ବାଧା ବହୁ ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ଦୋର ନାହିଁ, ମାତ୍ର ତା ୧୧ ଭିତ୍ତି
 ଶୁଦ୍ଧବାର ଦତ୍ତ ସଦ୍ୟ ସମୟରେ ଦତ୍ତାତ୍ତ
 ନୂତ ଦେବାର କୁଳର ପ୍ରତିସିଦ୍ଧାରୁ କୌଣ-
 ଶ୍ୟବଦାର ଓ ବାଲୁକାର ଦୋରାନ ସବୁ
 ଦୋରୁ ବଦ ଦୋରଥୁଲ । ମାତ୍ର ସେପରି
 କୌଣସି ସଦା ଦୋର ନାହିଁ । ଏ ଦନର
 ଭବ୍ୟଭିତ୍ତି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାମାଣ୍ଡଳର ବଦାୟ
 ନମଳେ ସମ ଦୋରଥୁଲ । ସତ୍ତରେ କୌଣସି
 ଅଶ୍ରୀକର ବା ଉତ୍କଳିତ ବହୁ ବା ଦେବାର
 ଅଶ୍ରୀକାଳେ ଯୋଗ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ବେଶୀ ମୁଦବ
 ଦୋରଥୁବାର ଦେଖାମଳକୁ ବଦାର ନୁଦେ
 ଯୋଗ୍ୟ ବଦ ପ୍ରତିପାଉଥିଲ । ସଦ୍ଦର
 ସମ୍ପ୍ରା ଉତ୍କମ ଥିଲ । ବସୁତା ବେଗ କୃଷ୍ଣ
 ପ୍ରାୟ । ସମୟରେ ବୋଧିଏ ବର୍ଷର ମୁଦ ଶ୍ରୀ
 ଯାଉଥିଲ ସୁଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ଅନୋଦରେ ବେଗର
 ଭୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋର ନ ଥିଲ । ଏ କାଳରୁ
 ଦର୍ଶନ ସଙ୍ଗେ ବେଶୀ ଦୋରଥୁବାର ଅନୁମିତ
 ଦେଉଅଛି ।

ଦନ୍ୟ ସ୍ତବର ଅରମ୍ଭ ।

ମତ ସ୍ତବକ ମାତ୍ରରେ ଅଧିକାଂଶ ଜନ ବରଷ
 ହୋଇ ବରଷ ଦେବାରୁ ଯାନସ୍ତରର ଯୋରଦା
 ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସ୍ତବର ଆଦରମାନ ଦାର ଓ
 ଯାଅଇ ଦେଖିବ ଦୋରଥୁଲ ଦେଉ ଗରର
 ମୁଦ ଶିଖିକ ଥିବାରୁ ଜଳ ଶାଠ ପ୍ରତି ଚକ୍ଷୁ
 ଦୋର ଯାଉଥିଲ ଅବଶିଷ୍ଟ ଯେ ଗର ଥିଲ
 ନାହାର ମୁଳରେ ସଦ୍ଦ ଲଗିଲେ ଗର ମୋଖ
 ଦେବା ଅଶ୍ରୀକେ ଗୁଣିମାନେ ଧାନ ଭରର ଜଳ

ଦାକ ନ ରଖି ବାହାର ଦର ଦେଉଥିଲେ ମାତ୍ର
 ଅଧିକ ମାତ୍ରରେ ଦୁଷ୍ଟି କ ଦେବାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟର
 ପ୍ରଖର ବଲରେ ଆନବନ୍ଧମାନ ଶ୍ରୀ ଫାଟିଆର
 ପ୍ରାନ୍ତେ ଅଶ୍ରୀ ଶାରଦ ଧାନ ଗର ମର ଯାଉଅଛି
 ଓ ଗୁରୁ ଶାରଦ ଧାନ ଗର ଶ୍ରୀଜିଙ୍କ ପତ୍ରଥୁଲ
 ମାତ୍ର ଗର ମହାସ୍ତମୀ ଶେଷ ସୁଦରେ ସଦ୍ଦୁର
 ଅଦ୍ୟଦ୍ଦତ ପରେ ଏଦଅଶ୍ରୀ ଜଳ ବରଷ
 ଦୋର ବହିଁ ଅରଦତ ସର୍ଯ୍ୟକୁ ବନ୍ତୁ ପରତ
 ଦେବାରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଶ୍ରୀ ଶାରଦ ଧାନ ସଦ୍ଦ
 ଯାଉ ଦୋରଗର ଓ ଗୁରୁ ଶାରଦ ଧାନ
 ବସେଣ ଦୁସଦାର ଦୋରଥୁଲ ଓ ଅଶ୍ରୀ ପ୍ରାନ୍ତ
 ଧାନଗର ମୁଳରେ ସାମାନ୍ୟ ପରମାଣ ଜଳ ଅଛି
 ମାତ୍ର ଅଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅଶ୍ରୀ ଏଦଅଶ୍ରୀ ଜଳ ବରଷା ନ
 ଦେଲେ ଅନେକ ଧାନ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ।
 ଯଦ୍ୟଦ୍ୟରେ ଯୋଗଦତ୍ତାଠାରୁ ବଦରଣ ପର୍ଯ୍ୟ-
 ନ୍ତ ଦାନରେଲ ଦେବାର ବଦ ପ୍ରାନ୍ତେ ଗୁଣି
 ଶାରଥୁବାରୁ ଦେବାରରେ ଜଳାଭବ ହେଉ ଜଳ
 ଜରରଦେବାର ଗୁଣିମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷମତେ
 ଦେବାର ଜଳ ନ ପାଇବାରୁ ଗୁଣ ଅବାଦ ପ୍ରକରେ
 ନିଶେଷ ଅସୁଦା ଗୁଣ ବରଷଲେ ମାତ୍ର ବାରତ
 ମାସୁଦ ବରଦାର ଉର୍ଦ୍ଧମୁଖମାନେ ବଦ ନିତ
 ମାତ୍ର ଯୋର ଯାଉଥିବାରୁ ନାନା ପ୍ରକାର ଅସୁଦା
 ଗୁଣ ବର ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟା ଯାଉ ମାତ୍ର ଅଗାର
 ଲାଭିଯାଉଥିବା ବଦ ମରମତ ବର ଦେବାରରେ
 ଥିବା ସ୍ତାୟୀ ଶାଖା ନାଲ ଓ ସୁଠ ଗୁଣା ପ୍ରାନ୍ତେ
 ଦେବାର ବଦ ବାହି ଜଳ ଦେଉଥିବାରୁ ବଦ
 ଉତ୍କର ଜମିମାନ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋରଥୁଲ ।

ଯୋରଦା ପ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଗୁଣର ବରଦଣ
 ଓ ବରଷା ଶ୍ରୀ ଦେବାରକାଳେ ଯେଉଁ ଗହଣ
 ଓ ସଦ୍ଦପୋଷିମାନେ ଅଧ୍ୟ ସଦ୍ଦବରଦରଦାରୁ
 ଅଧିଥିଲେ ସେମାନେ ଅପଣା ସରକୁଲର ଗୁଣ
 ବରଣ ଅଧ୍ୟ ବାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ବର ସେଥିର
 ରିଯୋଗ ଦାମର ବରି ଦେଲ ଅନ୍ୟ ସଦ୍ଦପ
 ବାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁତ ଦୋର ଯାଉଅଛନ୍ତି
 ଏଠାର ସଦ୍ଦ ଓ ଅଧିବର ଶ୍ରୀଗୁଣ ଶାସ୍ତ୍ରଗିତି
 ସାଦେବ ଉପରେଲ ରିଯୋଗ ସହୁତ ସଦ୍ଦ
 ଉତ୍କର ସମସ୍ତ ଗୁଣର ବରଦଣ ଅଦ୍ଦ ଶେଷ
 ରିଯୋଗ ପୂଜା ହୁଣିଲେ ବଦେ ଶାଠ ଦରଦର
 ସାଦେବଦୋର ବାଶରଦ୍ଦ ଅଧିପଦ୍ଦ ଶ୍ରୀଗୁଣ
 ବରଦଣ ସାଦେବ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ଉତ୍କର ଶେଷ
 ରିଯୋଗ ବରଶିମେଦକୁ ପଠାଇଅପଣାର ବରଦଣ
 ବର୍ଷ ଶେଷ ବରଦେ । ଯୋରଦା ପ୍ରାନ୍ତ
 ମାନବର ବସତ ଓ ଶାରଦ ଧାନ ଗର
 ଏଦବାରେ ଦଶ୍ଵ ଦୋରଥୁଲପ୍ରତି ଓ ପ୍ରଜା-
 ମାନଙ୍କର ବାସପୁତ୍ର ଧାନ ଗୁଣର ଦାନପୁ
 ବରଦଣେ ଗୁଣି ଶାରଥୁଲ ସରଦାର ବାହାଧୁର ଓ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାମାନଙ୍କ ସାହାସ୍ୟରେ ଗର

ରୁଦ୍ଧିତ ହେବାର ଦେଖି ଉଦ୍ଧାର ସମ୍ଭାଷଣର
 ଉପକାର ଦେଇ ନାହିଁ ଅନେକ ପ୍ରାଣର ଧୋଇପୁ
 ଶୁଣା ଥାଏ ସେ ଗୁରୁତର ପାଇଁ ନାହାନ୍ତି ଧୋଇ
 ଗାଈରୁଣା ବସୁଲୀ ଓ ଶାରଦ ସମସ୍ତ
 କର୍ମରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ମୁଖ ଶୋଭିତ ତନା ଗହମ ଅତି
 ଉଚ୍ଚ ଫସଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ଏକ ପଲ୍ୟ
 ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ପ୍ରକାର ଦୈବ୍ୟ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନା କୁଏ
 ତେବେ ସେ ଫସଲ ଅମରତା ଦେବାକୁ ଅନୁର
 ୩୪ ମାସ ସମୟ ପାଠେଣ ଗୁରୁତର ବଳରତନାସ
 ଦେବେକ ଗଣକ ପ୍ରଜା ପ୍ରାୟ ଦେବନାସ ସମୟ
 ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ପ୍ରକାରେ କଟାଇଲେ ମାତ୍ର ଏଣିକ
 ସେ ସେମାନେ ତ ପ୍ରକାରେ କଟାଇବେ ତାହାର
 ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ ଉତର କ୍ଷୀଳାରେ ଗଂ
 ଦଲେନମାନେ ସାମ ଅତି ଅଜ୍ଞାନ ଦୁର୍ବ୍ୟ ଅଧିକା
 ସରମାଗରେ ଶାଈ ପ୍ରାଣ ଧାରଣ କରୁଅଛନ୍ତି
 ମାତ୍ର ତଦ୍ୱାର ଉଦ୍ଧାରଣ ଅତି କଠିନ ପାଠ
 ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

କଟକର କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗାରେଟ
 ସାହେବ ଧୋଇପୁ ପ୍ରାଣନୀକର ଅଧିକାପିମା-
 କର ଉଦ୍ଧାରଣ ସରସ୍ୱରେ ଦେଖିବା ନାରଣ
 ଅଠାଳୁ ପରିପ୍ରମ କରି ଶ୍ଳମର ଓ ନୌଦାରେ
 ମଫସଲର ଅନେକ ପ୍ରାଣ ବୁଲି ଦେଖିଅଛନ୍ତି
 ମାତ୍ର ନୌଦା ଗମନାମର ଅପୂର୍ବ୍ୟ ଦେବୁ
 ବାଦର ଉତ୍ତା ସ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣ ଦେଖି-
 ପାରି ନାହାନ୍ତି ରବ ଫସଲ ଅମଳ ଦେବ
 ସର୍ବାନ୍ତ ଗୁରୁତର ହେବାର ଦୋଇପୁଲ ନିତାଳୁ
 ଗଣକଲେନମାନେ ଅନୁକମ୍ପା ରକ୍ଷା ପାଇ ପାରି
 ଥାଆନ୍ତେ ।

କବେମ୍ବର ଲକ୍ଷ୍ମଣନା ଚନ୍ଦ୍ର ଅଗର ପ୍ରାୟ ଅନ୍ଧ
 ସଦ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚକାର ଯେଉଁ ପ୍ରାଣନୀକ ଧୋଇଲେ
 ନିଶ୍ଚୟ ଦୋଇପାଦଅଳୁ ଉଚ୍ଚ ମାହାଲର ପ୍ରାଣ-
 ମାନେ କାହିଁକି ବସ୍ତୁ ଶକ୍ତିରା ଦେବା ଦୁରେ
 ଆଉ ଏତେବେ ମାତ୍ର ସେମାନେ ଦେଉ ବସ୍ତୁ
 ବସ୍ତୁବେ ତାହାର ମଧ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ ଉଚ୍ଚ
 ମାହାଲମାନଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ଜମିଦାରମାନଙ୍କର
 ଅତ୍ୟୁତ ଶୋକନୟ ଅଟେ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ମଣନାରେ
 ଅନେକ କର୍ମଦାର ଉଚ୍ଚ ସାଗର କରି ପାରୁ ନ
 ଅବାର ପ୍ରଦେନ ଚନ୍ଦ୍ର ସେଖରେ ଅନେକ ମାହାଲ
 ତାଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅଦାୟ ନମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ମଣେ ଉଠି ବହି
 ସକ୍ଷରୁ ବେଦେତ ମାହାଲ ଉଚ୍ଚମ ଦୋଇ
 ଶାନ୍ତୁଅଛୁ ଧେନ ସବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାପୁର ଅପଳ
 ଲୋଇଅଛୁ ଏଥିରେ ଉଚ୍ଚ ଧୋଇପୁ ମାହାଲର
 ନମଦାରମାନେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କଠାରୁ ଏ ଚନ୍ଦ୍ରର
 ଦଳିଣା ସଦାୟ ନ କରି ନବେମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅପଣା ତାହାର ସେ ସରକାରରେ
 କାଗଜ ବର ଲକ୍ଷ୍ମଣନା ଠାରୁ ମାହାଲ ତଣ୍ଡା

କରୁବେ ଏହା ଉଦାର ବିକାଶ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେ
 ଅନେକେ ନାମ ମାତ୍ର ଜମିଦାର ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ
 ଉପକାରରେ ଏତେବୁ ମନ୍ତ୍ର ଦୋଇଅଛନ୍ତି ସେ
 ସେଥିରୁ ଉଦ୍ଧାର ଦେବାକୁ ନୌଗଣ୍ୟ ସମ୍ଭାବନା
 ନାହିଁ ଓ ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ନିଉ ସରକାରୀ ପତ୍ର
 ଦାଖଲ କରୁବେ ଏପରି ଅଣା କରୁବା ବହୁମୁକା
 ମାତ୍ର ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସରକାର ନାହାତୁର ସର
 ନବ ମୁର ବସ୍ତୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ମହଲୁକ ନ ରଖନ୍ତି
 ତେବେ ଉଚ୍ଚ ମାହାଲମାନଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ
 ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ନାମ ତରକାଳ ନମନ୍ତେ
 ବଲିଷ୍ଠୀ ବରୁଣାରୁ ଲେଖ ଦୋଇପିବ ଏ
 ବିଷୟରେ ସରକାର ନାହାତୁର ଅବଶ୍ୟ ସୁସରୁ
 କରୁବେ ।

କେଉଁଠିର ତଣ୍ଡାର ଜଳେକ ମହାଳନ
 ନୌଦାଦାସ ଏଠାକୁ ଧାନ ପଠାଉଥିବାରୁ ଉଚ୍ଚ
 ଧାନ ଯାଜପୁର ଦେବାଳ ବୁଲିଲେ ଫିଟକାଦେ
 ୧୫ ସେର ଠାରୁ ୧୮ ସେର ଦରରେ ବଳୟ
 ଦେଉଥିବାରୁ ତଦ୍ୱାର ଗୋସ୍ୱାମୀନଙ୍କର ବଶେଷ
 ଉପକାର ଦେଉଥିଲ ମାତ୍ର ତ କାରଣର
 ବୋଲିଗାର ନ ପାରେ ଏଣିକ ଆଉ ଉଚ୍ଚ
 ମହାଳନ ଧାନ କ ପଠାଇବାରୁ ଲେଖମାନଙ୍କର
 ବଶେଷ ଅପୂର୍ବ୍ୟ ଦେଉଥିଲ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ
 ଏକ ମହାଳନ କୋକାରେ ଶୁକ ଅତି ଫିଟକାରେ
 ୨ ସେର ହସାବ ବଳୟ କରୁଅଛୁ ।

ଉଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରତିଦେଇ ହଲ
 ୧୯୦୭

ଏହି ଉପକାରଣ ପରେ ଅନୁର କିଛି ନୁହେ
 ତରୁବାର ନାହିଁ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କର ପରିଚିତ
 ବଶେଷ ସହ ସହକ ଅମ୍ବେ ବଲ୍ଲଭରୁ ଗାଈ
 ଉପକାର ଅଣାଇ ଉଦ୍ଧାରଣର ସମ୍ଭା ମଧ୍ୟରେ
 ଦେବାକୁ ସକା ଦେଖିବ ବଶେଷତା ପ୍ରଦେକ
 ପ୍ରେକ୍ଷିତସରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାଧନରା ସହକ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ପ୍ରଦେକ ସିଦ୍ଧଲ୍ପକରକ
 ଅନୁର ଏ ଉପକାରଣ ପରିଦର୍ଶନ କରି ପ୍ରଶଂସା-
 ପକ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ତରକମାସ ତା ୨୦ ରିଶରେ
 ଏଠାକ ଦର୍ଶନୀକ ଫିଟକାସରକ ଏ ଉପକାରଣ
 ପରିଦର୍ଶନ କରି ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା
 ସକାଶାରଣକ ଅରଗଣ୍ୟେ ନମ୍ବେ ପ୍ରକାଶ
 କରୁ ।

INSPECTION REMARKS OF E. E.
 WATER S M. D. MAJOR I. M. S.
 CIVIL SURGEON CUTTACK, ON THE
 VICTORIA MEDICAL HALL ON THE
 20th OCTOBER 1907.
 Visited this dispensary (VICTORIA
 MEDICAL HALL.) this morning
 in company with the medical officer
 in charge (Dr. A. K. Ghose.) I was

much interested to see the large and
 varied stock of medicine and to notice
 the enterprise displayed.

It appears that Dr. Ghose imports
 his drugs directly from England and
 Germany thus ensuring their freshness
 and purity.

A large number of prescriptions
 are dispensed daily and therefore the
 place appears to be an excellent Place
 at which to train compounders.

The dispensing water is distilled
 before use. I would suggest a *Barke-*
field filter as convenient and satisfac-
 tory. I am much pleased with what
 I have seen and wish all success to
 Dr. Ghose.

E. E. Waters M. D. I
 Major I. M. S.
 Civil Surgeon,
 Cuttack.

ସଦ୍ୟ ପ୍ରାରୋଧାଳରେ ଅମ୍ବେ ଉଦ୍ଧାରଣ
 ମେଡିକାଲ ହଲର ତାଲୁକ ଶ ବାବୁ ଉପକାରଣ
 ରୁମର ଗୋଷକ ସହକ ଏହି ଉପକାରଣ
 ପରିଦର୍ଶନ । ଏହି ଉପକାରଣରୁ ନାମ
 ପ୍ରକାର ଉପକାରଣ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଖି ଅମ୍ବେ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତ ଦେଲୁ । ଏକ ତାଲୁକ ନାମକର
 ବହୁବିଧ ଉପକାରଣ ସହକରେ ଉଦ୍ଧାରଣାଳୟ
 ଦେଖି ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦେଲୁ । ଦେଖିଲୁ ଯେ
 ତାଲୁକ ବାବୁ ଉପକାରଣ ସମ୍ପଦ ପରକାରରେ
 ବଳତ ଏକ ଜମିଦାରୁ ଅମଦାନା କରିଥାନ୍ତି,
 ସେଥି ଲେଖୁ ତାଙ୍କର ଉପକାରଣ ବସ୍ତୁ ଓ
 ଚକିତା ପ୍ରକାର ନିଃସନ୍ଦେହ ।

ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ କବିପ୍ରାଣ
 (ପ୍ରେସ୍‌ମି ଫର୍ମ) ଅନୁଦୟ ଉପକାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦେଉଥିବାରୁ ଏହା କମ୍ପାନୀର ଉପକାରଣ ଓ
 ସାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପକାରଣ ପ୍ରାଣକୋଳ ବୋଧହୁଏ
 ଉପକାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନମନ୍ତେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କଲ (ତ-
 ଶୁଳିତସର) ବ୍ୟବହାର ପ୍ରାଣକୋଳ (ଅନୁର ବକେଳ-
 ନାରେ ସେଥିନମନ୍ତେ ବାରିପିଲୁ ଫିଟକର ବ୍ୟବ-
 ହାର ବଲେ ତାର୍ତ୍ତମସୁଧା ଓ ସନ୍ତୋଷନକ
 ଦେବ । ଉପକାରଣ ପରିଦର୍ଶନରେ ଅମ୍ବେ ବ-
 ଶେଷ ସନ୍ତୋଷ ଲଭ କରୁଅଛୁ ଏକ ତାଲୁକ
 ଅପକାରଣରୁ ସକାଶ ଉଦ୍ଧାରଣ ନାମକାବୁ ।

କଟକ } ଲ, ଘ, ଓ, ଫ, ଚ, ଛ, ଇ, ଜ,
 ୨୧୧୩୦୭ } ମେଳକ, ଅ, ଏ, ଓ, ଶ,
 ସିଦ୍ଧଲ୍ପକ, କଟକ ।

ପ୍ରାପ୍ତାଦିକଦ୍ରମାଦ
 ଉଦ୍ଧାରଣକେଟ ।
 ଓଡ଼ିଶା ବ୍ୟାପକ ସମ୍ପଦ ସର୍ବୋତ୍ତମ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ
 ବାବୁ ବସନ ଚକେରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାଶ ସରକ ସଦ୍ୟ
 କମ୍ପାନୀ କଟକ ଉଦ୍ଧାରଣ ।
 ପ୍ରକାଶକ ଶ୍ରୀ ମାତୃଶିଳ ଓ ଡ଼ା ନିରଂଜନ ବାବୁ
 ଦ୍ୱାରା ଚାନ୍ଦ ଓଡ଼ିଶା ବ୍ୟାପକ ସର୍ବୋତ୍ତମ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ
 ସଦ୍ୟେ ପ୍ରେସ୍ କରୁଅଛୁ ।

ପର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପାଧିକାରୀ ।

- ୧ ପ୍ରତି ପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦
- ୨ ଡାକ ମାଗଲ ଓ ପାଠ ୫ ୦ ୧/୨
- ୩ ଚଳଣି ପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨ ୧
- ୪ ଡାକ ମାଗଲ ଓ ପାଠ ୫ ୦ ୧/୨

—ଅସମାଜର ଶିକ୍ଷାଦାନ ଓ ସେବାଦାନ ଉପରେ
 ଶାନ୍ତି ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ, ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୁଇ, ସ୍ତମ୍ଭୀନ, ସମସ୍ତ ଗ୍ରହଣ, ସମ୍ଭବତଃ ଅଗ୍ରାଣୀ ପରେ
 ଏକ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଓ ସେବାଦାନ ପୁସ୍ତକ, ଯାହା
 ଶାନ୍ତିପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ ଶାଳା, ସହର, ପରାମିତ୍ର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଯିଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏହା ଯେଉଁ
 ପଦକୁ ପଢ଼ାଉ ଯାଏ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ । ପ୍ରତି
 ଲିଠର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୧/୨ ଏକପ୍ରକାର ଯେତେବେଳେ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୧/୨

—ଅସମାଜର ଅର୍ଥାନ୍ତରାଶି, ବାହାଠକର ଶିକ୍ଷା
 ପ୍ରକାଶନ, ଉପାଧିକାରୀ ଶ୍ରୀମାତ୍ରୀ ପଦପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ
 ଅର୍ଥାନ୍ତରାଶି ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ ଏହା ସେବକାଳରେ
 ବନାସ୍ତୁ ସମାଜରୁ ଏକ ନିଆ ଯାଏଲେ ଯେତେବେଳେ ଉପସମ
 ପୁସ୍ତକ ।
 ଏକ ବାବଦର ପାମ୍ (୫ ୦ ଶେକ୍ସ ରୁ) ୫ ୦ ।
 ସେବା ମାଗଲ ୫ ୦ ୧/୨

—ଅସମାଜର ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ
 ଯେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷାଦାନ, ସର୍ବଦା ଉପସମ, ନିଗ୍ରହଣ,
 ମୁକ୍ତି ଦେବା ବାହାଠକର ସମସ୍ତ ଗ୍ରହଣ ଶାଳା
 ଉପସ୍ତୁ ଅଗ୍ରାଣୀ ଉପସମ ।
 ଏକ ପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୧/୨ ଏକପ୍ରକାର ମାଗଲ ୫ ୦ ୧/୨ ।

—ଅସମାଜର ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ
 ଯେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷାଦାନ, ସର୍ବଦା ଉପସମ, ନିଗ୍ରହଣ,
 ମୁକ୍ତି ଦେବା ବାହାଠକର ସମସ୍ତ ଗ୍ରହଣ ଶାଳା
 ଉପସ୍ତୁ ଅଗ୍ରାଣୀ ଉପସମ ।
 ଏକ ପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୧/୨ ଏକପ୍ରକାର ମାଗଲ ୫ ୦ ୧/୨ ।

—ଅସମାଜର ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ
 ଯେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷାଦାନ, ସର୍ବଦା ଉପସମ, ନିଗ୍ରହଣ,
 ମୁକ୍ତି ଦେବା ବାହାଠକର ସମସ୍ତ ଗ୍ରହଣ ଶାଳା
 ଉପସ୍ତୁ ଅଗ୍ରାଣୀ ଉପସମ ।
 ଏକ ପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୧/୨ ଏକପ୍ରକାର ମାଗଲ ୫ ୦ ୧/୨ ।

—ଅସମାଜର ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ
 ଯେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷାଦାନ, ସର୍ବଦା ଉପସମ, ନିଗ୍ରହଣ,
 ମୁକ୍ତି ଦେବା ବାହାଠକର ସମସ୍ତ ଗ୍ରହଣ ଶାଳା
 ଉପସ୍ତୁ ଅଗ୍ରାଣୀ ଉପସମ ।
 ଏକ ପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୧/୨ ଏକପ୍ରକାର ମାଗଲ ୫ ୦ ୧/୨ ।

—ଅସମାଜର ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକାଶନ ପ୍ରକାଶନ
 ଯେତେବେଳେ ଶିକ୍ଷାଦାନ, ସର୍ବଦା ଉପସମ, ନିଗ୍ରହଣ,
 ମୁକ୍ତି ଦେବା ବାହାଠକର ସମସ୍ତ ଗ୍ରହଣ ଶାଳା
 ଉପସ୍ତୁ ଅଗ୍ରାଣୀ ଉପସମ ।
 ଏକ ପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୧/୨ ଏକପ୍ରକାର ମାଗଲ ୫ ୦ ୧/୨ ।

ଆତ୍ମ ବୈଦିକ କେବୋରେଟରି କଟକ

ଦୀରକାନାଥ ସାଲସା

ସ୍ୱସ୍ୱାଧୀନ-ବ୍ୟାପାରୀ ଦୀରକାନାଥ ସାଲସା ସ୍ୱସ୍ୱଳରେ ଆତ୍ମ ବୈଦିକ
 କାଠୁଡ଼ାମାତ୍ର । ତୁଷ୍ଟିର ଉତ୍ତର ଓ ପାଦପଦ୍ମ ଲଗତ ପର ଉପସମ ଓ ଗଳୋଦ୍ୟ (ପ୍ରମୋଦ) ପ୍ରକାର
 ଦେଖି ସମସ୍ତ ଉପସମ (କେତେ ପାଦପଦ୍ମ ଶକ, କପୁ ସଦରେ ଚୋରାକାମ, ଯାହୁ, କେଝ, ଦାଣି, ଗଜାଧା
 ବାଠଲପୁ, ଅମରା, ସ୍ୱାପ୍ନର ଓ ମାତୃଦିକ ଦୁରଲଭା ପ୍ରକାର) କୋଶ କରବାଏ ଏସବୁ ଉପସମ ଏକ ମାତ୍ର ।
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଶିଖି ୫ ୨ (ଦା, ପ୍ରତିକୋଶ ୫ ୨) । ପ୍ରତିକୋଶରେ ଯେ ଡିକି ଉପସମ ଥାଏ ।

ଗୋଲାପକ୍ରମଣ୍ଡଳ

ଗୋଲାପକ୍ରମଣ୍ଡଳ ଓ ନିଆ ସୁଗନ୍ଧୀ ମସୃଷ ଓ
 କେତେ ପକ୍ଷରେ ଉପସମ, ମହୋଦୟ, ସୁଗନ୍ଧାପୁସ୍ତକ । ବାବଦର କେଲି ଦେଖ କୁଟୁକର୍ଣ୍ଣ, ମସୃଷ ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ମୁକ୍ତି
 ଅକାଳ ସଦୃଶ, କେତେ ଉପସମ ବିକା, ବାସୁର ପ୍ରକାଶ, ମସୃଷର ଦୀପ୍ତ, କେତେ ପକ୍ଷରେ ଜାଳା ପ୍ରକାର ଦୁଇ ଦୁଇ
 ସୁଗନ୍ଧାପୁସ୍ତକ ଓ ମୁକ୍ତିପୁସ୍ତକ ବର୍ଣ୍ଣ ଦିଏ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟମଣ୍ଡଳ ଶାନ୍ତିର ଉପସମ ଏହା ଓ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ।
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଲିଠ ୫ ୦ ।

ଚନ୍ଦ୍ରାଘ ପଟିକା

ଚନ୍ଦ୍ରାଘ ପଟିକା ପ୍ରମୋଦ ଓ ପ୍ରକାଶପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
 ଯେତେବେଳେ ପ୍ରମୋଦ ଓ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାର ମୁକ୍ତି ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
 ଉପସମ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ । ଏହା ପ୍ରମୋଦର ସ୍ୱରାଶେଷ ଉପସମ । ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଲିଠ ୫ ୨ (ଦା)

ନୀର୍ଯ୍ୟ ସୁମାଯୋଗବହିନୀ

ନୀର୍ଯ୍ୟ ସୁମାଯୋଗବହିନୀ ପ୍ରକାର ସୁଗନ୍ଧାପୁସ୍ତକ, ସୁଗନ୍ଧାପୁସ୍ତକ
 ମୁକ୍ତି ଓ ମାତୃଦିକ ଦୁରଲଭା ଓ ଦୁରଲଭା ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ ଉପସମ । ସୁଗନ୍ଧାପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରକାଶପ୍ରକାର । ଯେ ଉପସମ ବାନ୍ଧି ଦେଖା ପ୍ରକାଶ । ମୂଲ୍ୟ ଏକ ଲିଠ ୫ ୨
 ବହୁଳ ମହୋଦୟମୋତର ଏକ ପାଆଇ ୫ ୨ (ଦା-କେତେ ସର୍ବ ପାଆଇ ୫ ୨) ।

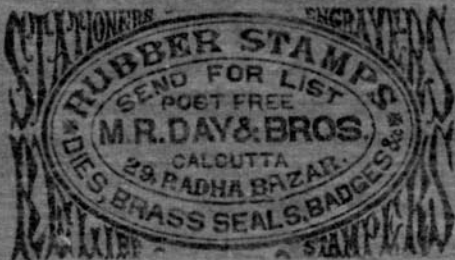
ଶିକ୍ଷାଦାନ

ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକାଶନ, ଡିକ୍ସନ, ଡିକ୍ସନ ଓ ଅପରାଜିତ ସେକ୍ସେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏକମାତ୍ର
 ମଧ୍ୟୋଷ୍ୟ କି ୧୧ ଓ ଡିକ୍ସନ ମଧ୍ୟୋଷ୍ୟ ଲିଠ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଲିଠ ୫ ୦
 କେତେବା ବା ଡିକ୍ସନର ପ୍ରତିମାପ୍ରକାଶେ ଏହାର କର୍ମ ରାଜ୍ୟ ଅପର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟୋଷ୍ୟ, ଏହି ସମସ୍ତରେ ଉପସମ
 ଦ୍ୱାରା, ଏହି ଅକା ଶେଷ ଅକାଶରେ ମୁକ୍ତିପ୍ରକାଶକରଣ ସେକ୍ସେ ବିଧି ବିଧିରେ କୋଶା ଲିଠ ହୋଇଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ—କର୍ମ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଶିଖି ୫ ୦ ୨, ଉପସମ ଶିଖି ୫ ୦ ୧, ମୁକ୍ତିପ୍ରକାଶକରଣ ଶିଖି ୫ ୦ ୧

ଦୟାପାଶ

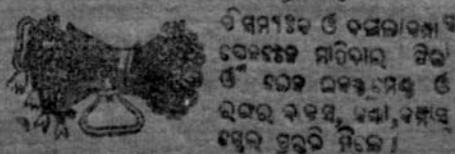
ଦୟାପାଶ ଦୃଢ଼ପାଶ, କର୍ମ ରାଜ୍ୟର ବିଶ୍ୱାସୀ ଓ ଆତ୍ମବଳ ସୁଖା ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
 ଉପସମ ଲିଠ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଲିଠ ୫ ୦ । ଏକପ୍ରକାର
 ଦୃଢ଼ପାଶ ଦୃଢ଼ପାଶ ଦୃଢ଼ପାଶ ଯୋଗ ଲୁଗାପାଶରୁ କଟକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କରିପ ଓ ନକସାର

ଯନ୍ତ୍ର ବିକ୍ରୟ ।

ଏହା ପ୍ରକାର ଓ ଦୃଢ଼ପାଶରୁ
 ଯେତେବେଳେ ନୀର୍ଯ୍ୟର ବିକା
 ଓ ଯେ ଉପସମ ମଧ୍ୟ ଓ
 ଉପସମ ବିକ୍ରୟ, ନିଆ, ଦିକ୍ସନ
 ସୁଖୀ ପ୍ରକାର ମିଳେ ।
 ଏହି ପ୍ରକାର, କେ ଏହି ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ଉପସମରୁ ବିକ୍ରୟ କରା
 M. R. Day & Bros. 29, Radha Bazar Calcutta

ହିନ୍ଦୁ ଦେହ ଦେଖାର

ହିନ୍ଦୁ ଦେହ ଦେଖାର ଉପସମ ।
 ଏହା ପ୍ରକାର ପାଇଁ ଉପସମ ପ୍ରକାଶନ ଦେଖି
 ଉପସମ, ସମସ୍ତଙ୍କର, ଉପସମ ପ୍ରକାରରୁ, ଉପସମ
 ଉପସମ, ବାଳା, ଲିଠ, ପ୍ରକାଶ, ଉପସମ, ଅପୂର୍ଣ୍ଣ,
 ଦେଖାପାଶ, ମାତୃଦିକ ଓ ବାଳାପ୍ରକାର ।
 ଉପସମ ପାଇଁ ୧୫ x ୧୫ ଇଞ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାର ୫ ୫
 ୫ ୦ ୨ ଉପସମରୁ, ଏକପ୍ରକାର ୫ ୦ ୧/୨ ଏକପ୍ରକାର
 ଏହି ଢିକି ଉପସମ ଚିତ୍ର ପ୍ରକାରରୁ, ଏହା
 ଅପୂର୍ଣ୍ଣରେ କାଳ ଓ ଯେତେବେଳେ ବାହାର ପ୍ରକାର ।
 ମୂଲ୍ୟ ଏକ ପ୍ରକାର ଲିଠ ୫ ୨ ।
 ମୂଲ୍ୟ କି ଏହି ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ଉପସମରୁ ଉପସମ
 M. R. Day & Bros. 29, Radha Bazar Calcutta

THUMB IMPRESSION
APPARATUS.
 Containing Rubber Roller Pad and
 Ink in a neat box for Pocket use.
 Price Rs. 2-0-0 each.
 M. R. Day & Bros. 29 Radhabazar
 Calcutta.

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରକାଶନ ।

ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ, ଭାରତର ଉତ୍କଳ ପ୍ରାନ୍ତର ଉତ୍କଳ-
ସମ୍ପଦ ସମାଜର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଏହି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ
ପ୍ରକାଶିତ ।

ସାହୁର ଅବଧି ମହୋଦୟ ।

କଳା କଳା ଯଦ୍ୟତ୍ନେ ସବୁ ପ୍ରକାର ସାଧୁ
ଶ୍ରେଣୀ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ । ଅତୀତ କାଳରେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ
ହେଲେ ପୁନଃପ୍ରକାଶ କଲେ ନାହିଁ । ସାଧୁ ଶ୍ରେ-
ଣୀର ପାଠକ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଅଥର ମହୋଦୟ ଉତ୍କଳ
ଏପରିକି ବିଭିନ୍ନ ବାହାରି ନାହିଁ ବୋଲି ଦେଖିବ
ପଦସ୍ତ ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରମାଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଉତ୍କଳର
କଳାପତ୍ର ସମ୍ପାଦକ ପଦ୍ମିନୀ ପଦ୍ମିନୀ ଅଭିମତ
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦, ୩ ୫ ୧୦, ୨ ୫ ୧୦
୧୨ ୫ ୧୦

କାହାର ମହୋଦୟ ।

ସେ ପ୍ରକାର କାହା ବା ଶାନ୍ତି, କୁଶିଆ
ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଉତ୍କଳର ଦାୟିତ୍ୱ
ହେଉ ପଛରେ ବହି ଉପରେ ସହ ଉତ୍କଳର
ଦାୟିତ୍ୱର ସମ୍ପାଦକ ଅଭିମତ । କାଳା ଯଦ୍ୟତ୍ନେ
ଭେଦ ମାନ ନାହିଁ । ଭେଦରେ ଉତ୍କଳ ଉପରେ
ଶ୍ରେଣୀ ମହୋଦୟ ପ୍ରାୟ ଦରଯାଏ । ଅତୀତ ଅଭି-
ତାନ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ନିଜ ଶ୍ରେଣୀରୁ ବିଭେଦ
ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଉତ୍କଳର ସାଧୁ ଅଭିମତ ଏହାହିଁ ଏହିପରି
ଭେଦରେ ଅଟେ । ସେ ହେଉ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏ
ଉତ୍କଳର ଦାୟିତ୍ୱ ରୁହେ ପାରିବେ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦, ୩ ୫ ୧୦, ୨ ୫ ୧୦,
୧୨ ୫ ୧୦

ଦକ୍ଷିଣାପଥର ଦକ୍ଷିଣାପଥ ।

ଏହାପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଭେଦ, ଦକ୍ଷିଣାପଥର
ସାଧୁତ୍ୱର ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଦେବ । ବିଭିନ୍ନ ଦକ୍ଷିଣ
ଦକ୍ଷିଣ ଏବଂ ଉତ୍କଳର ସାଧୁତ୍ୱର ଦେଖି, ମୁଖ୍ୟ
ଭୂମିକା ନାହିଁ କିମ୍ପା ଏହି ପ୍ରକାର ଅଧିକ ସୁଖ
ବାହାରୁ ଥାଏ । ପ୍ରକାଶକ ଦାୟିତ୍ୱର ପଛରେ
ଏହା ଶ୍ରେଣୀରୁ ଉତ୍କଳର ଦାୟିତ୍ୱର ପ୍ରକାଶ ଅଟେ
ମୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦, ୩ ୫ ୧୦, ୨ ୫ ୧୦
୧୨ ୫ ୧୦

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ପଞ୍ଜି କେଶିକା
ସମସ୍ତ ସମାଜ ନାମ, ସାମ, ତାହାରେ, କଳ
ଏବଂ ବେଢ଼ି ଉତ୍କଳ ହେଲେ ତାହା ଦରକାର
ସମସ୍ତ ଦେଇ କେଶିକେ ।

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ—

ଶ୍ରୀ ସୁମତୀର ପେଟ,
ଦେବ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ, ବା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରେସ
କାଲକତ୍ତା ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମାଜର ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମାଜର ପ୍ରୋଭେଡ଼ିଭ ଟ୍ରାନ୍ସାକ୍ସ
ଲିମିଟେଡ଼ି ପୁସ୍ତକ ମହୋଦୟର ପ୍ରେସ ନାମକ
ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ପ୍ରେସ ପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ
ମଠରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ସେଥିରେ ତାହା ପ୍ରକାର
ଠିକିଆ, ନକାଳା, ଇଂରେଜୀ ଓ ନାମସାଧୁତ୍ୱରେ
ଦେଖି, ପାଠ୍ୟ ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ ସମସ୍ତର ଓ ଉତ୍କଳ
ମୂଲ୍ୟରେ ବଦଳିମତେ ଦାୟିତ୍ୱର ଯୋଗା ଦେଖି-
ଅଛି । ଉକ୍ତ ପ୍ରେସରୁ ନକାଳା ସମାଜର ନାମକ
ଏକ ସାମାଜିକ ପତ୍ରିକା ଆମାମୀ ପୁସ୍ତକ ପଦ୍ମରେ
କାହାରିକାର ଠିକ ହୋଇଅଛି । ପତ୍ରିକାର ଦାୟିତ୍ୱ
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୫ ଏହା ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ କଳା ଯେଉଁ
ମାନେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମାଜର ପ୍ରୋଭେଡ଼ିଭ ଟ୍ରାନ୍ସାକ୍ସ
ନାମରେ ମେମ୍ବର ବା ଏଜେଣ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କୁ ୫ ୧୫ କା ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟତୀତ ।
ସେହିମାନେ ପତ୍ରିକାର ଶ୍ରୀମତ ଦେବୀକୁ ଉପ
କରକେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଓ ଯାମ
ପୁସ୍ତକର ଉତ୍କଳର ଦାୟିତ୍ୱରୁ କେଶି ପଠା-
ଇଲେ ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ ଉତ୍କଳର ଦାୟିତ୍ୱ
ପତ୍ରିକା ବାହାରିଲେ ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ ତାହା
ଯୋଗେ ୫ ୧୫ ପଠାଯାଇ ପତ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟ
ସହାୟ କରାଯିବ ।

ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମାଜର
ବାହାରିକାର ମହୋଦୟ ମେନେଜର

ଅଧିକ ଭକ୍ତିପୁସ୍ତକ ।

ପ୍ରକାଶକ ମୁଖ୍ୟ ପିକ୍ସ ସୁମାସୁର ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁମାସୁର, ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରକାଶ, ନବମୁଦ୍ରଣ,
ମୂଲ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ୫ ୧୫ କା ମାତ୍ର ।
ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପୁସ୍ତକ ପଠକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
ଉତ୍କଳର ପଛରେ ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷିଣାପଥର
ଉତ୍କଳ । ଏହା ନକାଳା ସମାଜର ଉତ୍କଳ
ପଦ୍ମରୁ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମାଜ
ଉତ୍କଳରୁ ସମାଜର ଦେବ ଏବଂ ସୁଲଭର ଉତ୍କଳ
ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀ ଅତି ନିମନ୍ତ । ସମାଜର ଉତ୍କଳ
ଅଧିକ ନିମନ୍ତରୁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶପଠକ, ପ୍ରକାଶ, ମଧ୍ୟ
ପ୍ରକାଶକର ବଦଳାକୁ ହେଲେ ପ୍ରକାଶକ ସମାଜ
ନିମନ୍ତରେ କେଶିକା ବ୍ୟତୀତ । ସୁତରାପ ଏ ପ୍ରକାଶ
ଶ୍ରୀ ଏକପ୍ରକାର ଅଠ ସମାଜରେ ସମାଜର ପ୍ରକାଶ
ପ୍ରକାଶ ଅଧି ଏକପ୍ରକାର ଅଠ ପଦ୍ମରେ ସମାଜ
ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶକ
ସମାଜର । ଏହାର ଉତ୍କଳ ଠିକ ବାହାରିକାର ସମା-
ଜରୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ । ଏହା ଆକାଶରୁ ବଦଳାତ
ସମାଜର ପଠକରୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ।
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଟ୍ରାନ୍ସାକ୍ସର ପ୍ରକାଶକରୁ କେଶି
ଅଧିକରୁ ।

Cheapest METEOR. Best and latest A family Hand Sewing Machine.

CASH Rs. 30. HIRE PURCHASE SYSTEM Rs. 35.
We have newly invented and manufactured these machines specially for the educated and enlightened native families of India. This is a best chance for their introduction in all the families. Educated gentlemen should introduce in their families and encourage their friends and acquaintances to do so. A large consignment have just landed from the factory. Apply sharp to THE SINGER MANUFACTURING COMPANY, DISTRICT OFFICE VIZAGAPATAM or to any of the following branches:—Berhampore (Ganjam) Bezwada, Coconada, Cuttack, Gunteer, Nellore.

Singer's sewing machines.

(ଶିକ୍ଷାର ବିଭାଗ)

- ୧ । ସେବେ ତୁମ୍ଭେ ସଦ୍ୟତା ଉତ୍କଳ ଦେଖିବା ସଦାଶେ ଶୁଭ
- ୨ । ସେବେ ଦେଖିବ ତାରିକ୍ତ୍ୟ ମୋରକ ଦେଖିବା ସଦାଶେ ଶୁଭ
- ୩ । ସେବେ କିଲର ପରିକାରର ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକ ତମ୍ଭାର ଦେଖିବାକୁ ଶୁଭ
- ୪ । ସେବେ କିଲର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୟୋଗମାୟୁ ସୁଦୂର୍ମରେ କିମ୍ପାକ ପୋଷିବାକୁ ଶୁଭ
- ୫ । ସେବେ କିଲର କାଦରା କିବାଦ ଦେଖିବାକୁ ଶୁଭ ତେବେ ଅନୁମତକର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ
“ସିଙ୍ଗର ମିନିମାକର” ନାମକ ବନ୍ୟ ବଜାରେ ବଣା ଅନୁମତକର ପରିକାରର ସଦାଶେ,
ଉତ୍କଳର ସଦାଶେ ଏବଂ ଦେଖିବାକର ସଦାଶେ ଏହା ସଦାଶେ ବା ବଦଳାତ ଶୁଭିଆହିଁ ।

THE SINGER MANUFACTURING Coy.
District Office:—VIZAGAPATAM
Subs:—Berhampur (Ganjam) Bezwada, Coconada, Gunter, Cuttack and Nellore.
[ସାଧୁତ୍ୱର, ଦକ୍ଷିଣ, ଏବଂ ଦିଗୋରରେ ସମାଜର ପ୍ରକାଶକର ସାଧୁତ୍ୱର ସାଧୁତ୍ୱର ସାଧୁତ୍ୱର]

NOTICE.

WANTED a Head Pandit for the Rambag M. E. School on a salary of Rs. 10 a month with free Board and lodging. None need apply who has not passed the Vernacular Mastership Examination. A candidate with some knowledge in Sanscrit, will be preferred. There is prospect of an additional income of Rs 5. per month for a Sanscrit knowing man. Applications will be received by the undersigned till the 12th proximo.

Cuttack, } N. C. Mahanti,
 Dy. Inspector of Schools,
 29-10-07. } Cuttack.

Wanted Foresters to work in Forest on Rs. 30 per month. Applicants should be undergraduates of good health and know account keeping. Preference will be given to natives of Orissa. Apply with copies of testimonials to

B. Borooah & Co.
 8 Hare Street
 Calcutt

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ।

ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଭଣ୍ଡ ଧ୍ୟାନପତ୍ର ପ୍ରକାଶନ ଚୋରପତା ପ୍ରାମର ବାଙ୍ଗଳା ନଦୀ କୂଳରେ ଉତ୍କଳ ପାଠକ ସମ୍ମିଳନୀ ମହାସଭା ବନ ଭବନ ବା ସଦାଶିବ ଦେବେଇ ନିମି ଅବସ୍ଥାନ ଦେବାକୁ ଚାହାଁ ହେବାର କିମ୍ପା କରି କେବେବୋଲି ସମାପଣ ତା ୧୨ ରିଶର ମେରଟରେ ବଜ୍ରପତ୍ର ପ୍ରକାଶନ ହେଉଅଛି ।

ସତ ମାସ ତା ୧୧ ରିଶେ ପେଟ ହେବା ପସ୍ତୁ-କୁରେ ଶୁଭକର ସେଲେଗ ସେମର ମୁଲ ୧,୦୦୦ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ପୁଅ ପସ୍ତୁକୁର ମୁଲ ୧୫୦୦ ୧,୨୭୭ ଥିଲା । ମୁରୁବନ୍ଧ ସାମାନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ସଫଳ ଜଣା ଯାଇଅଛି । ଏକା ବୋମ୍ବାର ପ୍ରଦେଶର ମୁଲ ୨,୩୨୦ ଥିଲେ । ତହିଁ ପୁଅ ପସ୍ତୁକୁର ମୁଲ ୨,୨୯୭ ଥିଲା । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ମୁଲ ଗଣା ପଡ଼ିଅଛି ।

ତାଲେଖର ଜଳ ସଦୃଶ, ବାସୁଦେବପୁର, ଆମଳକର ଓ ଶୁକବାଲ ପାନା ସମୁଦରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଜମିରେ ବନ୍ଧାୟ ପ୍ରଦାୟର ଅନଳର ତପ ଅଧ୍ୟାୟାନୁସାଧୀ ସୁଦର୍ଶି ହେଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ସେହିପରି ଜମିରେ ସର୍ବେ ଓ ସୁଦର୍ଶି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ତାମର ବଜ୍ରପତ୍ର ସମାପଣ ତା ୨୩ ରିଶର ଚଳଚଳା ମେରଟରେ ପ୍ରକାଶନ ହୋଇଅଛି । ସର୍ବେ ଓ ସୁଦର୍ଶିରେ ସାଦା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବ ତାମର ସମସ୍ତେ ବନବନ୍ଧ ସବୁ ବାସୁଦେବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଉପ ଚିତ୍ତକରକାହାଣୀ ପ୍ରକାଶନ ୧୯୦୬ ଖାଲ ତାମସାଣୀ ମାସ ତା ୨୩ ରିଶର ନ ୩୨୭ ମୁଲ ବଜ୍ରପତ୍ର ବହୁତରେ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ୧୯୧୮ ଯାଲର ପ୍ରକାଶନ ଅନଳର ଧା ୧୨ ରିଶରରେ ବଜ୍ରପତ୍ର ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ବାବାଦୁର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛି, ସେ ପ୍ରକାଶନ ଉଠାଇଦେବା ସଜାନ୍ତ ମୋକଦମା ତେପୁଟୀ ବରେଦୁର ଦୋଇଥିବା ମୁକ୍ତସଫଳ ଦୋଟରେ ଓ ଦୁର୍ଗାବିହାରୀ ଅନ୍ୟମୁକ୍ତସଫଳ ପ୍ରକା ଉଠି ଯାଇଥିବା ଜମି ପୁରଟ ପ୍ରାଣି ମୋକଦମା ଓ ବାଜା ଶକଗା ମୋକଦମା ମୁକ୍ତସଫଳ ଅଦାଲତରେ ଶୁଣାଯାଇ ପସଫଳ ଦେବ । ଏ ବଜ୍ରପତ୍ର ଯଦ ମାସ ତା ୨୩ ରିଶ ବଜ୍ରପତ୍ରାମଳକେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ନଦୀ ଶାନ୍ତର ଲେଖକମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ସଦାଶେ ଉତ୍କଳରୁ ସାଧୁଜଗଣ ସଜ୍ଜତ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ଗୁଣା ଅପୂର୍ବ କର ପଠାଇଅଛନ୍ତି ।

ଗୁଣା ଦେଇଥିବା ଲେଖକମାନଙ୍କର ନାମ ଏବଂ ଟଙ୍କାଲ ଦରକ ।

ସାଧକରଣ ସଭାର	ଟ	୧୦୯
ଉତ୍କଳପତ୍ର ସମାଜ	ଟ	୫୯
ଉତ୍କଳର ସଭାର	ଟ	୫୯
ମଦନ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର	ଟ	୫୯
ଜନକୃଷ୍ଣ ନାୟକ	ଟ	୫୯
ବଦମାଳୀ ଦତ୍ତ	ଟ	୫୯
ଦାଶରାୟ ସଜ୍ଜତ	ଟ	୫୯
ମଣି ସାହୁ	ଟ	୫୯
ମୁର ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଜ ୨୭ ଟ	ଟ	୫୯
ଏକ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଜ ୨୭ ଟ	ଟ	୫୯

ମୋଟ ଟ ୭୨୯

କଟକ ସହରର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାମାନ୍ତରୀଣ ଜମି ଯାହାର ମୁଲରେ କଟକ ଦେଶରମେଧ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ତାହା ସର୍ବେ କରୁନା ନମନ୍ତେ ଓ ମଧ୍ୟ ମାହଲ ମଧ୍ୟସ୍ତର ଓ ଗୁଡ଼ାବାସର ସାମାନ୍ତର ନିମ୍ନ ଶିଳ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ୧୯୨୫ ଖାଲର ବନ୍ଧାୟ ସର୍ବେ ଅଠର ଧା ୩ ର ପ୍ରଦତ୍ତ ସମତା ଅନୁସାରେ ସେଟକଟକାହାଣୀର ଉପମାସ ତା ୧୨ ରିଶର କରଦତ୍ତା ମେରଟରେ ବଜ୍ରପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳରେ—ମହାଦେବ
 ପୁରୀରେ—ଏକ
 ଦହି ଶରେ—ସହର ବାସନାହାର
 ସହିମରେ—୧୯୧୭ ମୁରଦତ୍ତମାନଙ୍କ
 ଉପସ୍ତେଷ୍ଟ ସର୍ବେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପା କରିବା ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦମ ଉପମାନେ ସର୍ବେ ଦର୍ଶକ ଅଧିକାରୀ ସମ୍ପ୍ରଦତ୍ତ ପଦରେ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା :—

ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦେବେଦୁରାତ ଦୋଶ ବଦୁଷ୍ଟର ଉପୋଷ୍ଠୀ ଦରେଦୁର
 ଯୁଗଳଚରଣ ସେତଦୁରଦୋର
 ଓ ଦେବେଦୁରାତ ଦୋଶ ବନ୍ଧାୟ ରଚିତ ସଂକଳ୍ପ ବନୋରପ୍ର ବାନୁଆସାଣୀ ଦରେଦୁର ସମତା ପାଇଅଛି ।

ସତ ୧୯୦୭ ଖାଲରେ ବଜ୍ରପତ୍ର ଜମିଦାରୀ ୨୦୮୪ ଓ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ୨୨୮୫୫ ମୁଲର ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ । ତହିଁ ପୁଅବର୍ଦ୍ଧ ଅଳ ସଦା ସମେ ୨୯୦୦ ଓ ୨୯୭୭ ଥିଲା । ଅତଏବ ଉତ୍କଳରେ ବୁଦ୍ଧି ଦେଖାଯାଏ । ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶରେ ଦାମର ଉତ୍କଳ ଅଧର ଥିଲା ଏବଂ ବହୁତରେ ଦେବେଦ ଜଳ ଓ ପୁଷ୍ଟରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମୁଲ ଅଧର ଥିଲା । ବଜ୍ର ପ୍ରଦେଶରେ ଜଳର ଦାମ ହାସି ଏ ବର୍ଷ ୧୮ ଜଣ ଓ ତହିଁ ପୁଅବର୍ଦ୍ଧ ୧ ଜଣ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଥିଲେ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଦାଶରାୟ ନିରେ ୨ ଜଣ ଓ ବଦେରେ ଜ ୩ ମରଟପ୍ରଦେଶ ଦାଶରାୟରେ ବଣଅ ଦାମ ଯଉଦାନ ବଦସ୍ତା ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଦୋକାଜଳ, ଦେହି-ଶକ୍ତି ଓ ମୁକ୍ତନରେ ଦାମ ଯଉଦା ବିଷୟରେ କୁଟେର ଦରେଦୁର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ବର୍ଷ ୧୯୦୭ ଜମି ଓ ତହିଁ ପୁଅବର୍ଦ୍ଧ ୧୨୮୫୫ ମୁଲ ମତ୍ତ ହୋଇଥିବାର ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ କିମ୍ପା କମେ ୫ ୨୨,୯,୫୨୯ ଟଙ୍କା ଓ ୮ ୧୨,୭,୭୭୯ ଟଙ୍କା ମୁଲସାର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସାମ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ୨୫୧୨୭ ମୁଲ ମଧ୍ୟରୁ ତୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଧିଥିଲା ଓ ତହିଁର ସୁବସାଳ ୫ ୨୭୭୭୯ ଟଙ୍କା ପ୍ରକାଶ ୨୨୦୯୯ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ଅଧ୍ୟ ଅନଳ ଅନୁସାରେ ବଜ୍ରପତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉତ୍କଳର ଜମି ମାଲିକର ଲାଭସେବୁ ପତ ୧୯୦୬ ଖାଲରେ ୧୧୦୯ ରୁ ସତ ୧୯୦୭ ଖାଲରେ ୧୧୦୫ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଏହି ସାମାନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ଦାମ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେବାର ଜଣାଣାଉ ନାହିଁ ଏବଂ ତିସ ବିଷୟରେ ଦେବେ ଲାଭସେବୁ ବୁଦ୍ଧି ଯାଇଥିଲା ଲେଖା ନ ଥିବାରୁ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଜଣାପଡ଼ୁ ନାହିଁ । ବଜ୍ରପତ୍ର ସାମ ଦେବା ବିଷୟରେ ସରକାର ଏହିକ ବଡ଼ କୁଟିକ ଦୋଇ ସଦାସ ଶୁଣାଯାଏ ଏବଂ ତହିଁ ସମେ କନ୍ୟା ଜମିର ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧିବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଉତ୍କଳର ଅବସ୍ଥା ।
 କଟକ ପସ୍ତୁକୁର କଳଚରାଳକେଟରେ ବୁଦ୍ଧି ଓ ସଫଳମାଳାୟ ସେହି ଦାଶରାୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରୁ ଦେଖାଯାଏ ସେ ବଜ୍ରପତ୍ର ଅବସ୍ଥାସ୍ଥାତ ହାସି ଓପୋଷ୍ଠୀ ଦୋକାସିସ୍ତାଦେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇନାହିଁ । ବୁଦ୍ଧି ଦେବା ସଫଳ ପସଫଳ ବଜ୍ର ହେଉଅଛି ଏବଂ ଅଦାଶର ଗରଜୁ ମଧ୍ୟ ଜାଣି ବୁଦ୍ଧି ଦେବାର ଦୋକାସି ଲାଭର ଦୋକା-

ସାଧୁ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ନାମକାରୀ ଅସ୍ତ୍ରର ଦେଖା-
ଯାଏ ଯେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ କଟକରେ ସେ ଖଲ,
ସୁଦ୍ଧ ଓ ସମଲସ୍ପରରେ ସେ ଚଳି, ବାଲେଶ୍ଵର-
ରେ ସେ ଚଳି ଏବଂ ଅନୁଗୋଳରେ ସେ ଚଳି
ହୋଇଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ ବାଲେଶ୍ଵର ଓ ଅନୁଗୋଳ ।
କଟକର ଯେଉଁ ଲୁଗା ଦାସୀମାନଙ୍କୁ ଚାହା ଠିକ
କହେ । ଅନୁଗୋଳରେ ଶୁଣିବୁଁ କଳକପଡ଼ାରେ
ଟଙ୍କାକୁ ଉତ୍କଳ କଟକ ଓ କଟକରେ ସେ ଚଳି
ଓ ଧାନ ସେ ଚଳି ହୋଇଅଛି । ମୋଗଲମାନ
କଟକରେ ଗାଡ଼ିପୁଡ଼ା ମିଳିବାର ଦେଖି । କଟକସହ-
ରରେ ଅନୁଗୋଳ ମୋଟରୁ ଉତ୍କଳ ସେ ଚଳି ଏବଂ
ଗାଡ଼ି ଅନୁଗୋଳ ସେ ଚଳି ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ
କଟକ ଅନୁଗୋଳ ଯେ ନିଜାନ୍ତ ବାଧ୍ୟଅଛି ବୋଲି-
ବା ନାହାନ୍ତି । କଟକରେ ଅନେକେ ଅନାଦାର
ପୁଣ୍ୟ ଉତ୍କଳକୁ ଅରମ୍ଭ କଲେଣି । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ପ୍ରେକ୍ଷିତସହରୁ ଅନୁଗୋଳରେ ଲେବେ
ମରଦାର ସୁଦ୍ଧା ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତ-
ପତ୍ରମାନଙ୍କର ବିଦେଶ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ
କେହ୍ନା ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । କଳକପଡ଼ା ଯୁଦ୍ଧ
ବାଦଳର ଅବସ୍ଥା ଧରାବ ହୋଇପାଏ । ସେଠା-
ଲେବେ କଳକପଡ଼ା ଉତ୍କଳ ଯେଉଁ ରକ୍ତ ଖସି
ବୁଝିଥିଲେ ବୁଝି ଅନୁଗୋଳ ଚଳି ଯେ ଯେ ଶୁଣୁ
ଅନୁଗୋଳ ଏବଂ ମରଦମାନ ନିଜାନ୍ତ ଖଦୀକାର ହୋଇ
ମରିଯାଇଅଛି । କେତେକପ୍ରକାର ସବିକଳକ
କଟକ ଉତ୍କଳ ମହାଶୟ ଉତ୍କଳପ୍ରକାର ଯେବେ କୋଳ-
ରେ ଥିଲେ କଲେକ୍ତର ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଖାଇବାକୁ
ଅଗ୍ରସ୍ଥରେ । ସୁଦ୍ଧା କଟକ ଦାହରୁ ବୁଝିଯାଇ
ସୁଦ୍ଧା ସେଠା ଲୋକଙ୍କର ବ୍ୟସ୍ତତାର ଅରୁ ଉତ୍କଳ
ନାହିଁ । ଏଣେ ଲାଟିନିକ ସମାଜରା ସେଠା ପ୍ରଜାଏ
ବସଇ ଶରଣା ଦେବେ ଏବଂ କମିଦାରମାନେ
କପର ଶରଣ ଅଦାୟ କରକେ ଅନୁଗୋଳ
ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ । କଳକପଡ଼ାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧ ଏ
ଦୁର୍ଗ ସମୟରେ ବୁଝିନିକର ଶରଣ ଅଦାୟ ବନ
କରିଦେବା କାରଣ ଅନୁଗୋଳର ଏକାନ୍ତ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଏବଂ କେତେକ ଅନୁଗୋଳର
ସହକର୍ମ କମିଶନର ଓ କଲେକ୍ତର ସାହେବମାନେ
ଏ ବିଷୟରେ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବେ ।

କଟକ ପ୍ରଦେଶର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ।

କଟକର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗର ସମ୍ପଦ ୧୯୦୭ ସାଲର
ବାର୍ଷିକ ବବରକୀ ସୁଖର ବୋଲିବାଇ ଦେଖୁ
ଦେଖୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଖର ବାଲକା ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟର
ପ୍ରଥମ ପ୍ରମାଣ । ସମ ୧୯୦୬ ସାଲରେ ଲୋକସଂଖ୍ୟା
କଲେକ୍ତର ପ୍ରଦେଶର ୩୯,୫୫ କରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ବର୍ଷ ସମ ୧୯୦୬ ସାଲରେ ୩୨,୨୨ ହୋଇ-
ଥିଲା ଏବଂ ସୁଦ୍ଧା କାହାଣୀର ପ୍ରକାରରେ
୩୨,୩୩ ପ୍ରଦେଶ । ଏଥିରୁ ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟ-

ରେ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଭେଦ ଦେଖାଯାଏ । ବର୍ଷିକ
ବର୍ଷର ମୃତ୍ୟୁ ଗତବର୍ଷଠାରୁ କିଛି ଉଣା ହେଲେହେ-
ତେ ସାଧାରଣ ଦାସୀମାନଙ୍କୁ ବଳ ପଡ଼ିଅଛି ।
ପୁଣ୍ୟ ବର୍ଷର ଜାତ୍ୟର ଦୁର୍ଘଟଣା ଓ ଅସୁସ୍ଥ୍ୟର
ଅବସ୍ଥା ଜନ୍ମ ଉଣା ଦେବାର ଦେଖୁ ବୋଲି
ଲେଖା ହୋଇଅଛି । ବର୍ଷିକ ବର୍ଷର ଦୁର୍ଘଟଣା
ଦେଖୁ ଅଧିକ । ସୁଦ୍ଧା ପର ବର୍ଷର ଅବସ୍ଥା
ଅସୁସ୍ଥ ମନ ଦେବାର ଅଧିକା ଦେଖୁଅଛି । ଶିଶୁ
ମୃତ୍ୟୁ ପୁଣ୍ୟ ବର୍ଷଠାରୁ ବହୁତ ଉଣା ହୋଇଥିଲେ
ହେଁ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ ଅଛି । ସମସ୍ତ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ
କଟକର ଅଧିକର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ମନ ଓ ଶ୍ରେୟୋନାମ-
କରଣ ଭଲ ଥିଲା । ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ସୁ-
କଳ ଅନୁଗୋଳ ଶେଷକାଳପୁର ସବ୍ୟପେକ୍ଷା ଭଲ
ସ୍ଥାନ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତିକଳନ ବର୍ଷିକ ବର୍ଷର
ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଦର ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା ।

ଯଥା :—

କଳ	ଜନ୍ମ	ମୃତ୍ୟୁ
କଟକ	୪୩,୯୨	୩୩,୭୮
ବାଲେଶ୍ଵର	୩୮,୧୮	୩୮,୧୩
ପୁରୀ	୪୦,୪୭	୩୨,୦୭
ସମଲସ୍ପର	୪୩,୩୩	୨୪,୦୭

ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାଲେ-
ଶ୍ଵରରେ ଜନ୍ମକୁ ମୃତ୍ୟୁ ବଳ ପ୍ରକାର ସେଠା
ଅବସ୍ଥା ମନ ଏବଂ ସମଲସ୍ପରର ଅବସ୍ଥା ଶୁଣ
ଭଲ ମାତ୍ର ସମଲସ୍ପରରେ ଦାସୀମାନେ ମୃତ୍ୟୁ
ନିମ୍ନେ କଟି ଓଡ଼ିଶାର ଅନାଧିକ୍ୟ କଲେକ୍ତର
ପ୍ରାୟ ସମାନ ଦେବାରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ
ଅଟେ ।

କଟକ ପ୍ରଦେଶର ନାମ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ସେ ସମସ୍ତ
ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଦେବାର ବିଷୟ ଦେଖୁ-
ଅଛି ନାହିଁ ମଧ୍ୟରେ କଟକ ମିଡ଼ିକାସିଆଲିଟି
କଳ ନିର୍ମମ ନାମ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଲେଖାଅଛି । ଏଥିରେ
ଶୁଣିଲେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଦେବ ଓ ମିଡ଼ିକାସିଆଲ-
ଟିର ଚେଷ୍ଟାମାନ ନିମ୍ନେ ଚାହା ଦେବାର
ଉଚ୍ଚା କରନ୍ତି । ସାଧକେଷ୍ଟ ଉତ୍କଳସ୍ଵରକ୍ତ ଉପ
ଦେଶ ମତେ କହାୟତ ଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତା-
ଦାରଣ ଚେଷ୍ଟାମାନଙ୍କୁ ଲେଖା ଯାଇଅଛି । ପୁଣ୍ୟ-
ସହରରେ କଳ ଯୋଗିକା ଏବଂ କଳ ବାଦ୍ୟ-
ଉପକା ନାମସ୍ଵରକ୍ତରେ ଏ ବିଷୟରେ ବୁଝି
ଲେଖା ନାହିଁ ।

କଟକର ସରକାରୀ ନାମ ସମ୍ପଦ ।

କଟକରୁ କଳ ଯୋଗାଣକାର ଏବଂ କୌଣସି
ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ କୁଳକରେ ସେ ସମସ୍ତ
ନାମ ବିଷୟର ନିର୍ମାଣ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ସୁ ୧୯୦୬ । ୨୭ ସାଲର ବବରକୀ ପ୍ରକାରରେ
ବୋଲିଅଛି । ଅସୁସ୍ଥର ନାମ ଅଧିକ ସେ ସମସ୍ତ

ନାମର ଅସୁସ୍ଥ ସେ ସମସ୍ତ ନିର୍ମାଣ ଦେବାର
ମୂଳ ଧରଣ ସ୍ଵତ ଓ ଦାସୀ ନିବାହର ଶରଣ
ପାଇ କିଛି ଲାଭ ହୁଏ ସେପରି ୪୯ ଟା ନାମ
ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ଷପ୍ରଦେଶର ସବ୍ୟପେକ୍ଷା ବୁଝିବା ନାମ
ଏବଂ କଲେକ୍ତର ମାନୁଜ ପ୍ରଦେଶର ନାମମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ୯ ଟା ନାମ ଅଧିକ ଅସୁସ୍ଥ ନୁହେ
ଏବଂ କେବେ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।
ଅନୁଗୋଳରୁ ୨୮ ଟା ନାମର ଅସୁସ୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ
ଉପରେ ପରବର୍ଷ ୫୯୦୭ ବା ହୋଇଥିବାରୁ
ମୋଟରେ ସେ କ ହୋଇ ଲାଭ ହୋଇଥିଲା ।
ଯଥା ସମସ୍ତ ୪୯ ଟା ନାମ ନିର୍ମାଣରେ ମୂଳଧନ
୩୭ ହୋଟି ୭୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବର୍ଷିକ ବର୍ଷ ଶେଷ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶରଣ ଦେଇଥିଲା ସେ ସେ ସମସ୍ତ
ଦାସୀ ବର୍ଷିକ ବର୍ଷରେ ୨ ହୋଟି ୭୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
କଟି ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ପଞ୍ଚାବ ପ୍ରଦେଶର ନାମ-
ମାନ ସବ୍ୟପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅସୁସ୍ଥ, ତହିଁ ଚଳେ
ସମାଜମେ ନାମୁନି ସିକ୍ସ ଓ ସୁକ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଅଟେ ।
ସାହାବେଦ ଏ ସମସ୍ତ ନାମଦାସୀ ପ୍ରାୟ ଦେଖ
କୋଟି ଏକଲ ବା ମାତ୍ର ତୁମ୍ଭିରେ କଳ ମାତ୍ରସ୍ଵର
ଏବଂ ଚାହା ପ୍ରକାରରେ ବୁଝୁ ବୁଝୁଅଛି । ପଞ୍ଚାବ
ରେ ସବ୍ୟପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅସୁସ୍ଥର ନିମ୍ନ କେଳ-
ବା ନାମରେ ପରବର୍ଷ ୨୨୦୯ ଏବଂ ମାନୁଜ-
ରେ ସବ୍ୟପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅସୁସ୍ଥର କାଳେକ୍ତର ନାମ
ପ୍ରକାଶରେ ପରବର୍ଷ ୮୨୫୯ ଓ ଯେବା-
ବଦ୍ଧ ନାମ ପ୍ରକାଶରେ ପରବର୍ଷ ୫୯୯୯ ଲକ୍ଷ
ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । କଟକପ୍ରଦେଶରେ ସବ୍ୟପେକ୍ଷା
ଅଧିକ ଅସୁସ୍ଥର ଯେନ ନାମରେ ପରବର୍ଷ
୫୩ ଲକ୍ଷ ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବାରିକ
ପୁର ୫୩ ରୁ ନଅକା ମେଦନାପୁର ନାମର
ଅସୁସ୍ଥର ବାଲକାକୁ କିଛି ଉଣା ଏବଂ
ଓଡ଼ିଶା ନାମର କିଛି ଅସୁସ୍ଥର ପ୍ରାୟ ଯା-
ଅଣା ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ନାମରେ ସରକାରଙ୍କର ୨ ହୋଟି
୭୭ ଲକ୍ଷ ୯୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଅଛି
ବୁଝିର ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ୯୦ ଲକ୍ଷ ୩୦ ହଜାର ହୋ
ଅଟେ । ଏଥିରୁ ସୁ ୧୯୦୬ । ୨୭ ସାଲର ଅସୁ-
୯୨୭୯୩୫ ବା ମଧ୍ୟରୁ ଦାସୀ ନିବାହର
ବ୍ୟୟ ୩୯୯୯୭୭ ବା ଯାଇ କେବଳ ୫୨୮୩
ବା ବକଥିଲା । ଏହି ବଳକା ଚଳା ପ୍ରଦେଶରୁ
ନିଆରୀ ସୁଦ୍ଧା ବାବୁରେ ୫୯୨୦୦୦ ବା
ଶୁଣି ପ୍ରକାର ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିରେ କୁଳକ
ନାମର ଅସୁ ୯୨୦୩୩୯ ବା ମଧ୍ୟରୁ କିମ୍ପ-
ମିତ ବ୍ୟୟ ୯୨୫୩୨୬୩ ମାନ ଦେବନ
୯୨୨୩୯୯୯୯ ବକଲ । ମାତ୍ର ଏ ନାମର
ମୂଳଧନର ସ୍ଵତ ବର୍ଷକୁ ୫୯୦୭୨୭୨୬୩
ସୁଦ୍ଧା ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ୦୨୯୯୯୯୬୩ ବୁଝୁ
ଅଛି । ଏହା ଯଥା ଏହି ବି ବିଷୟରେ

ସୋନ ଭାଲର ଅପ୍ତ ବସ୍ତୁ ବଢ଼ିବେ ବରଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 ଯୋଗ୍ୟ ପାରେ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଓ ମେଦିନୀପୁର
 ଭାଲ ସେପର ଦେବାଇ ସମ୍ପାଦନା କାହିଁ ।
 ଯେବେ ଏହିକ ଭଲ ସେ ମାତ୍ର ମାତ୍ର ଭର୍ତ୍ତି,
 ଯୁକ୍ତିର ପ୍ରକାର ଏ ବର୍ଷ ଜଳକଳ୍ପ ସମୟରେ
 ଯୋଗ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଏକ କରୁଲିପୁର ଜମିର
 ସମସ୍ତ କ୍ରମେ ବଢ଼ୁଅଛି ।

ଦୁର୍ଲଭାପଦା ।

ଭାରତ ପ୍ରଦେଶ ରୁ ଓ ପ୍ରଦେଶ ଅପ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଗୁରୁତର ଯୁକ୍ତି ସେକେଟରୁ କିମ୍ପ
 ଚଳୁ କିମ୍ପାକାର ଭାବରେ ଏକ ଭାଲ ସମ୍ପାଦ
 ସମସ୍ତ କା ୨୯ ରଖରେ ପଠାଇଅଛନ୍ତି :-

ପ୍ରକୃତସମ୍ପଦେ ଭଲ ବର୍ଷା ହୋଇଥିବାରୁ ସେ-
 ପାଇ ଅବସ୍ଥା ରୁ କି ହେଉଅଛି ଓ ଦର୍ଶିଗୁରୁତର
 ଓ ଦୁର୍ବଳତାରେ ଦୌର୍ଗନ୍ଧ ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ
 କାହିଁ ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କ ଛାଡ଼ା ଗୁରୁତର ଅବସ୍ଥା
 ରେ କୁଟିର ଅବସ୍ଥା ସୁଦ୍ଧାପ୍ରାୟ ଅପେକ୍ଷା ମନ-
 ତର ହୋଇଅଛି । କୋମ୍ପାଉ ଓ ବଙ୍ଗାଳୀରେ
 ସମାଜ ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର କାହା ଅପେକ୍ଷା
 ହେଲ କାହିଁ । ଛାଡ଼ିର ଓ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ବର୍ଷ
 ୨ ସମ୍ପାଦରେ ଅବୌ ହେଉ ନ ଥିବ ଓ ଛାଡ଼ି-
 ରେ ମନୁମ ଶୁଦ୍ଧପକ ଅନେକକର କରୁଅଛି ।
 ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପଟ୍ଟାଚ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ସମାଜ
 ଦେଖ ଓ ଗୁରୁତରାକାରେ ପ୍ରକାର ଅପା ମନ-
 ନ ଅଛି । ଦେବାଇ କ ପ୍ରକା ଛାଡ଼ିରେ ଗୁରୁତ-
 ରରେ ପ୍ରକାର କିମ୍ପା କିମ୍ପ ଦେବ ଓ ମଧ୍ୟଭାଗ-
 ରେ ଓ କୋମ୍ପାଉ କେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କେବେକ
 କାରେ ଓ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଅଧିକାଂଶ ଗୁରୁତର
 କ ପ୍ରକାର ଅଧିକତର କିମ୍ପାବଦ ବୋଧ ହେଉ-
 ଣୁ । କର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଭଲ ଅପେକ୍ଷା ବଢ଼ୁଛି ଦେଖି
 ବସ୍ତୁର ଦୁର୍ଲଭତା ହୋଇଯିବ ଓ ବସ୍ତୁର
 ଦୁର ଅପା କେବେକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଛାଡ଼ିରେ
 ଗୁରୁତର ସଦା ବର୍ଷା ଅପେକ୍ଷା କର-
 ଣୁ ଓ ଅପା କରନ୍ତୁ ବର୍ଷା ହେଲେ ଗୁରୁ
 ରି ଅପା କମି ଯାଇପାରେ । ସ୍ତ୍ରୀମାନ-
 ଶ୍ରମେଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା ରୁ ଗୁରୁତର
 ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶରଣ୍ୟ ସମୟରେ
 ମି ଯୋଗାଯୋଗ ବନୋକପ୍ରକରେ ଅଛନ୍ତି ।
 ମାନ ସୁଗୁଣପ୍ରଦେଶରେ ପଟ୍ଟାଚାପୁରୁଷ ସାହାଯ୍ୟ
 ନି ଅବଶ୍ୟାନ୍ତ ପିତାଭାବର ଭୁବନ ଶୁଦ୍ଧ
 ଅଛନ୍ତି । ଭୁବନ ଭାର ସମ୍ପାଦ ପ୍ରକାର ହେବା
 ରେ କରୁ ବଢ଼ିଅଛି ଓ ସାଧାରଣ ଭଲ
 ଶା ଅନେକ ଦେଖା ହୋଇଅଛି ଓ ଗୁରୁତର
 ଅଛି । ଏବର୍ଷ ମୟୂରଭାଗର ଦେଖା କରୁକାର
 ଅଛି ଓ ସେ କାଳରେ ମୟୂରଭାଗର
 ବଢ଼ିଅଛି ଏକାକ ପ୍ରକାର ଦୌର୍ଗନ୍ଧ କରୁ-

କିମ୍ପ ବର୍ଷକ କାହିଁ ଦେବେ ଦୁର୍ଲଭା ମେଦିନୀପୁର
 ପ୍ରକୃ ଅନେକ ପରମାଣରେ ସହଜ ହୋଇଅଛି ।
 ଉପରେ କାଳସମ୍ପାଦରୁ ପାଠକମାନେ
 ଦୃଷ୍ଟିକେ ସେ ବର୍ଷାର ଅନୁକ ଗୁରୁତର ସହା
 ଅଳ୍ପ ବଦୁତରେ ହେଉଅଛି ଓ ସହା ଦୁର୍ଲଭ
 ଅପକା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ଏପ୍ରକାର ପ୍ରକରେ
 ବର୍ଷାପକାରେ କରୁ ହେବା ବୁଝା । ଦେବେ
 କପରିଗୁରୁତର ଏହି କପରିଗୁରୁତର ଗୁରୁତରୁ ମାତ୍ର
 ପାଠକା ଅନୁମାନଙ୍କ ଗୁରୁତର ବସ୍ତୁ ଦେଉ-
 ଅଛି । ଦେଉ ସୁଦ୍ଧା ଏ କପରିକୁ
 ଗୁରୁତର ପାଠକା ଏହା ଗୁରୁତର ପ୍ରକା ଉପସ୍ଥିତ
 କରୁତର ବର୍ଷା ଅଛି । ମାତ୍ର ଗୁରୁତର ପ୍ରକା ଦେବ,
 ଏ ସମୟରେ ପ୍ରକାର ଉପର ପାଠା ସେପରି,
 ଗୁରୁତର ଚନ୍ଦ୍ରା ପାଠା ସେହିପରି, ପ୍ରକାର ଉପର
 ପାଠା ଦୁର ଦେଲେ ଗୁରୁତର ଚନ୍ଦ୍ରା ଦୁର୍ଲଭ
 ହେବ ଅଧିକ ଉପରପାଠା ଦୁରକରଣ
 ଗୁରୁତର ଦାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମେଧ୍ୟ
 ସାହାଯ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶକ୍ତିରେ ଯୋଗାଡ଼ କରୁଥିବାର
 ବଦଳରେ ବାହାଡ଼ର ଅଧିକାଂଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଓ
 ପଟ୍ଟାଚାପୁରୁଷ ସାହାଯ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ଦେବାଇ
 ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଗୁରୁତର । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ସମୟ
 ଅଧି ଉପସ୍ଥିତ ଦୁର୍ଲଭ ବାରେ ଦେଖା-
 ମାନ ଦେବାଇ ପ୍ରକାରୀରୁ ଦେଖି ମାତ୍ର
 ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବଦଳର କା ଅପେକ୍ଷାକ ହେଉଅଛି
 ଅନୁତର ଏଠାରେ ଗୁରୁତର ଦାହି ।

**ଭୁବନେଶ୍ୱର ମେଡିକାଲ ହଲ
 କଟକ**

ଏହି ଉପକ୍ରମକୁ ପକ୍ଷେ ଅନୁର ବସ୍ତୁ ଦୁର୍ଲଭ
 ବସ୍ତୁର କାହିଁ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କର ପରିଚିତ
 ବସ୍ତୁର ସହ ସହଜ ଅପେ କରୁତରୁ ଗାଣି
 ଉପକ୍ରମ ସମାଜ କରଣାଧାରଣକ ପ୍ରକା ମୁଲ୍ୟରେ
 ଦେବାକୁ ସହା ଦେଖିତ ବସ୍ତୁର ସେ ପ୍ରକାର
 ପ୍ରକୃତସମ୍ପଦେ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ସହଜ
 ପ୍ରକୃତ କରିଥାନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ମିଳିତସମାଜକ
 ଅନୁର ଏ ଉପକ୍ରମକୁ ପରିଚିତ କରି ପ୍ରକା-
 ସହ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଗୁରୁତର କା ୨୦ ରଖରେ
 ଏଠାରେ କର୍ତ୍ତମାନ ହିଲିପ୍ରକରେ ଏ ଉପକ୍ରମକୁ
 ପରିଚିତ କରି ଯାହା ଦେଖିଅଛନ୍ତି କାହା
 ସହାଧାରଣକ ଅଧିକାଂଶ କରୁ ପ୍ରକାର
 ବୁଝି ।

INSPECTION REMARKS OF E. E.
 WATERS M. D. MAJOR I. M. S.
 CIVIL SURGEON CUTTACK ON THE
 VICTORIA MEDICAL HALL ON THE
 20th OCTOBER 1907.
 Visited this dispensary (VICTORIA
 MEDICAL HALL.) this morning
 in company with the medical officer
 in charge Dr. A. K. Ghose. I was

much interested to see the large and
 varied stock of medicine and to notice
 the enterprise displayed.

It appears that Dr. Ghose imports
 his drugs directly from England and
 Germany thus ensuring their freshness
 and purity.

A large number of prescriptions
 are dispensed daily and therefore the
 place appears to be an excellent Place
 at which to train compounders.

The dispensing water is distilled
 before use. I would suggest a *Bark-*
field filter as convenient and satisfac-
 tory. I am much pleased with what
 I have seen and wish all success to
 Dr. Ghose.

E. E. Waters M. D.
 Major I. M. S.
 Civil Surgeon,
 Cuttack.

ଅପେକ୍ଷାକାରରେ ଅପେକ୍ଷାକାର
 ମେଡିକାଲ ହଲର କାଳର ଶାହା ପ୍ରକାର
 ଗୁରୁତର ଗୋଷ୍ଠୀ ସହଜ ଏହି ଉପକ୍ରମକୁ
 ପରିଚିତ କରି । ଏହି ଉପକ୍ରମକୁ କାଳ
 ପ୍ରକାର ଉପକ୍ରମେ ପରିଚିତ ଦେଖି ଅପେ
 ଅଧିକ ପ୍ରକାର ହେଲୁ । ଏକ ଉପକ୍ରମ ବଦଳରେ
 ବଦଳରେ ଉପକ୍ରମେ ଉପକ୍ରମାଧାର
 ଦେଖି ମଧ୍ୟ ସହଜ ହେଲୁ । ଦେଖିଲୁ କେ
 ଉପକ୍ରମ ବାଦୁ ଉପକ୍ରମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରକାରରେ
 ବଦଳ ଏକ କର୍ତ୍ତମାନ ଅପେକ୍ଷାକ କରିଥାନ୍ତି,
 ସେହି ହେବ କାଳର ଉପକ୍ରମକ ଉପକ୍ରମ ଓ
 ବଦଳା ଧିକାର ଉପକ୍ରମକ ।

ଏଠାରେ ଦୁର୍ଲଭ ବସ୍ତୁର ବଦଳରେ
 (ପ୍ରକୃତସମ୍ପଦେ) ଅନୁଗାମୀ ଉପକ୍ରମକ ପ୍ରକାର
 ହେଉଥିବାରୁ ଏହା କର୍ତ୍ତମାନ ଉପକ୍ରମକର
 ଶାହା ଅଧିକ ଉପକ୍ରମକୁ ପ୍ରକାରରେ କୋଷକୁ ଏ

ଉପକ୍ରମ ପ୍ରକାର କମଳେ ପରିଚିତ କର (ଉ-
 ଶ୍ଚିଲିତସମ୍ପଦେ) ବଦଳରେ ଏ । ଅନୁର ବଦଳରେ
 କାଳରେ ସେପ୍ରକାରକୁ ବଦଳିତୁ ପରିଚିତ ବଦଳ-
 ହାର କଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ବଦଳା ଓ ସହାଧାରଣକ
 ହେବ । ଉପକ୍ରମକୁ ପରିଚିତକରେ ଅପେକ୍ଷା
 ସେହି ସହାଧାରଣ କରୁ ବଦଳ ଏକ ଉପକ୍ରମ
 ଅଧିକାଂଶକୁ ବଦଳର ଉପକ୍ରମ ଉପକ୍ରମକ ।

କଟକ } ଇ, ଇ, ଉପକ୍ରମ, ଏସ, ଉ,
 ମେଡିକାଲ, ଅଇ, ଏସ, ଏସ,
 ୨୧/୧୦/୦୭ } ଶିଳିପ୍ରକରେ, କଟକ ।

**ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରକାର
 ମଧ୍ୟପୂରାଣ ।**

ଏହା ଅଧିକତର ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକତର
 ଏକାକ ଉପକ୍ରମାଧିକ ସେହି କୋର ବଦଳ ପ୍ରକାର
 କୋଷାଧାରଣ ପ୍ରକାର କରୁତର ବଦଳରେ
 ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଅପା

ଦ୍ରାଘିତାଦିର ବିଲମ୍ବନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
 ତାହାର ଦେବତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣାଦି
 ଉଚ୍ଚଜାତିର ବଳି କରଣାଦି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଥିବ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହା ଦେବତା
 ସମ୍ପାଦନରେ ପୁରୁଷ ହୋଇଅଛି । ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଏହି ବି ଉପସ୍ଥାନରେ ଅପଦଗତ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଵପ୍ନ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାସ୍ଵପ୍ନ ବାଦ୍ୟାନିବ୍ୟାସରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଓ ଶ୍ରୀଶୃଙ୍ଗମାନେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଜାତିରେ ବିଶିଷ୍ଟ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୃଦ୍ଧବର୍ଣ୍ଣ ନରକାରେ ଦୌର୍ଗନ୍ଧ ଦୋଷ
 ନାହିଁ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପୁରୁଷ, ମନ, ପୁରୁଷ
 ସ୍ଵପ୍ନ ବାଦ୍ୟାନିବ୍ୟାସ ପ୍ରମାଣ କରି ପତ୍ନୀର ମତାପତ୍ନୀ
 ମାନେ ପେଟରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିଜେ
 ତଳରେ ତମ୍ବା ଶେଡ଼ିରେ ବସି ଯୋଜନ ଚଳେ
 ପ୍ରାକାଶକରଣ ଏବଂ ଶାନ୍ତ ଯୋଜନକଳେ ଦୂର
 ପ୍ରାକାଶକରଣ ଚଳେ ବୋଲି ଯଦ୍ୟପି ବି
 ବଚନ ଅଛି ମାତ୍ର ଏହି ବିଷୟକରଣ ଓ ସେହି
 ପରି ଅଭିପ୍ରାୟ ବିଷୟକରଣ ଥିଲେ ସେ ପ୍ରମୁ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଲମ୍ବନର ଅନ୍ୟ
 ଯେ ଦୃଷ୍ଟିକାନ୍ତ ହେବ । ପରାଶର, ବୃହସ୍ପତି, ମନୁ
 ଚର୍ଯ୍ୟାମ ପ୍ରଭୃତି ମୁନିମାନେ ଅପଦକାଳରେ
 ଦୁର୍ଗନ୍ଧବର୍ଣ୍ଣର ବ୍ୟାଧି ନ ରହିଅଛନ୍ତି, ବିଶେଷତଃ
 ଉଚ୍ଚର୍ଯ୍ୟାମ ପ୍ରଭୃତି ମହାତ୍ମ୍ୟ ପରମର ବିଲମ୍ବନରେ
 ଅର୍ଯ୍ୟବିଲମ୍ବେ ବ୍ରାହ୍ମଣାଦି ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣର ବିଲମ୍ବଣ
 ବ୍ୟାଧି ନ ରହିଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ ଅନଳ
 ସ୍ଵର ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ପତ୍ନୀରମାନେ
 ଦେବତା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ନ ହୋଇ
 ତାହାକୁ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପରଶନ କରିବାର
 ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅସାଧୁଅର ଶାନ୍ତ ସେମା
 ନଙ୍କର ଦେଖା ଫଳ ହେବ । ବଙ୍ଗଦେ
 ସରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିଲମ୍ବଣର ନ ଥିଲ । ତାଳର
 ଗଳ ଦେଖି ପତ୍ନୀରମାନେ ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥାଦେଇ
 ଶାନ୍ତର ଉପକାର କରିଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ
 ଏକପ୍ରକାର ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିଲମ୍ବଣ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ
 ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଜାତି ସେମାନଙ୍କ
 ନିକୃଷ୍ଟବୋଧି ହୋଇବର କରନ୍ତି । ଏହା ଉଚିତ୍
 ନହେ ବରଂ ଯେଉଁ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଅପଦକୁ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠକୃତ୍ୟ ଲୋକବୋଧି ମନେ କରନ୍ତି ଏବଂ
 ଚାହୁଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଜାତିର ଉପା କରୁଥିଲେଦି
 ଦେବତା ସ୍ଵପ୍ନରେ ବିଲମ୍ବଣ ଛଡ଼ା ଶ୍ରେଷ୍ଠର
 ଅତି ସମସ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପ୍ରକାଶିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଦ୍ଵାରା ନ ଜେ ହଳ କଲେ
 ସେମାନଙ୍କର ଜାତି ଗୌରବ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଦେବ
 ନାହିଁ । ଯୁଦ୍ଧର ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡପ ସମ୍ଭରେ ଏ ବିଷୟର
 ବିଷୟ ଦୋଇ ଏହିପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦାର୍ଯ୍ୟଦେବା
 ଉଚିତ୍ । ଶାନ୍ତାଦେବତା ବିଲମ୍ବଣର ପ୍ରତି ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ମାନଙ୍କର ସେ ଦୃଷ୍ଟିର ଅତି ତାହା ଦୃଷ୍ଟିକା
 ପ୍ରାଚୀନ ମଧ୍ୟ ଉପମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଲମ୍ବଣ ଓ

ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣରେ ବିଲମ୍ବଣର ବିଧି ନାହିଁ
 ନାକୋପର ଅନ୍ୟ ବିଲମ୍ବଣର ବିଧି ନ ରହି
 ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁକାଳରେ ସେ ଅନ୍ୟ
 କଲେ ଜନ ସାଧାରଣର ଉପକାର ହେବ
 ଯେଉଁ ବିଲମ୍ବଣ କରଣା କୁ ବିଲମ୍ବଣ । ଯେ ।
 ତାହା ପାଠ ବିଷୟ ବି ବିଲମ୍ବଣ ଯୋଗୁଁ ଥିବ
 ଯେ ନିର୍ଭରଣର ସୁକ୍ତି ସଙ୍ଗେ ନୁହେଁ । ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ
 ଦେଖାଯାଏ ସେ ଦୃଷ୍ଟିର ଏବଂ ଦେବତାଦେବତା
 ବାହ୍ୟାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ବିଲମ୍ବଣରେ । ଓଡ଼ିଶାରେ
 ଦୃଷ୍ଟିର ଅର୍ଥାତ୍ ବିଷୟ ବିଲମ୍ବଣ ନାହିଁ ଏବଂ
 ବିଲମ୍ବଣ କରିବା ଶାନ୍ତବିଷୟ ସ୍ଵଭାବେ ପ୍ରାୟ
 ଅପାତରୁପେ ଗୁଣୁଅଛି । ଏ ନିକରଣ ଗୋପିଣୀ
 ସହା ଏ ବିଷୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଖିଲେ
 ଏବଂ ଯେ ପୁରୁଷର ସୁଦ୍ଧା ଯାତଲେ ମାତ୍ର ଏ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଉ ଉଚ୍ଚର ଦେବାକୁ ଅପ୍ରସର ଦୋଇ
 ନାହାନ୍ତି । ବଡ଼ ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟର ବିଷୟ ସେ ଏପରି
 ଶୁଭର ଶାନ୍ତର ଉଚ୍ଚର ବିଷୟ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡପ ସଙ୍ଗେ ମନୋଯୋଗ ଅବର୍ଣ୍ଣନ କରି
 ନାହିଁ ସହ ଦେବତା ସାମାନ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣବାସ
 ପ୍ରଭୃତି ଯାକ ବିଷୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବୁ ସୁଦ୍ଧା
 ବିଷୟରେ ଦାନଦେବେ ବଡ଼ ସୁଅର ବିଷୟ
 ହେବ ।
 ବଙ୍ଗ ବିଲମ୍ବଣ ବାଣିଜ୍ୟ କି ସ୍ତ୍ରୀ ।
 ସନ ୧୫୦୫ ଖାଲ ଅକ୍ଟୋବରମାସ ତା ୧୭ତ
 ଖରେ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶ ଦୁଇଖଣ୍ଡରେ ବିଭକ୍ତି
 ହୋଇଥିଲା । ବଙ୍ଗବାସୀମାନେ ନେ ଦଳକୁ
 ଦାଉକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଦେବତା ବିଲମ୍ବଣ ପ୍ରତିପାଳକ
 କରି ଅସୁଅଛନ୍ତି । ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ଭବ
 କରି ଦେଲେଦି ସେମାନେ ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ
 ଏକତା ରଖିବା ପରମର ସହାକୁରୁ ଓ ତାହାକୁ
 ପ୍ରେମ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଦେବତାକୁ
 ଧ୍ରିଏ ଅନୁସ୍ଥାନ କରି ଅସୁଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ବର୍ଣ୍ଣପରି ଗତ ତା ୧୭ ଉତ୍କଳ ଅକ୍ଟୋବର ବଙ୍ଗ
 ଗୁଜର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପରି ପ୍ରଧାନକରଣ
 ତଳକରା ଲୋକମାନେ ଦଳେ ମଙ୍ଗା ବିଲ
 କରି ଗଣ୍ଡି ବନ୍ଧନ କରିଥିଲେ । ରାଜାଦତା ଦଳ
 ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନରର ଉତ୍କଳ ଅଂଶର ସମସ୍ତ
 ଦୋକାନ ବିଲମ୍ବଣ ହୋଇଥିଲା । ସୁଦ୍ଧା ଦଳ
 ବିଲମ୍ବଣ ଶାନ୍ତରାଜା ନିମନ୍ତେ ଜାଗ୍ରତ ଥିଲେ ମାତ୍ର
 ବିଲମ୍ବଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଯାତ ଅନୁସରେ ଦଳ ବିଲମ୍ବଣ
 ଥିଲେ । ଅପ୍ରସ୍ତରେ ପାରସିବାମାନେ ଏକ
 ବିଲମ୍ବଣ ହୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ୧୩୫୦
 ହଜାର ଲୋକ ଜମା ହୋଇଥିଲେ ଓ ସେମା
 ନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ମଙ୍ଗା ମାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି
 ଥିଲେ । ଅପ୍ରସ୍ତର ବିଲମ୍ବଣରୁ ଧୂଳି
 ତଳର ପଡ଼ିଲାଉଥିଲା । ବିଲମ୍ବଣରୁ ସୁଦ୍ଧା
 ଗାତ ହୋଇ ସମ୍ଭର ଦାର୍ଯ୍ୟରୁ ହୋଇଥିଲା ।

ସମ୍ଭର ଶାନ୍ତ ମରଣର ଦୋଷ ଯୋଗୁଁ ଏ ଧୂ
 ବିଲମ୍ବଣ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ବହିର ବିଲମ୍ବଣ
 ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଯଥା: —
 ଶାନ୍ତର ସୁଦ୍ଧା ବିଲମ୍ବଣ ସହାରେ ଏକ ବିଲମ୍ବଣ
 ଯାଗ୍ରତ ଅନୁସରେ ଦୋଇଅଛି ଓ ଯାଗ୍ର ବିଷୟକ
 ଦେବ । ଯଦି ଦେଲେ ଦୌର୍ଗନ୍ଧ ପ୍ରକାଶପ୍ରକାଶରେ
 ଅଥବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ଘରେ ଜ ୨୦ ଶ ବା
 ବିଲମ୍ବଣ ଲୋକ ଦି ଦୌର୍ଗନ୍ଧ ଗୁଣବାସୁ ଅଥବା
 ଗୋଲମାଳ ଦାସ ବିଷୟର ବିଲମ୍ବଣ ବିଲମ୍ବଣଦେ
 ନାହିଁ । ଶାନ୍ତର ପ୍ରାୟ କଥା ଏକ ପ୍ରକାର
 ମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ଘରେ ପରି ସହା କରିବା
 ସୁଦ୍ଧା ବିଲମ୍ବଣ ହେବ ନାହିଁ । ଏ ବିଲମ୍ବଣ ବିଲ
 କାଳ ଅଥବା ପ୍ରକାଶ ଦାହାରି ପ୍ରତି ମନ
 ବିଲମ୍ବଣ । ସରକାର ଲୋକଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଗୁଣବା
 ଜାଣିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଲୋକେ ମନୋଯୋ
 ଗରେ ବିଲମ୍ବଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ । ମନକୁ
 ରହି ଜାତ ହେଲି ପରି ଏଥିରେ ଏହି ଲୋକ
 ହେବ ଯେ ଲୋକେ ପୁଣି ବ୍ୟସ୍ତରୁ ବିଲମ୍ବଣ
 ହୋଇ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବେ ଏବଂ ବିଲମ୍ବଣ
 ସମୟରେ ତାହାହିଁ ଅବଗତ । ଶାନ୍ତ ଓ ଶାନ୍ତି
 ବିଲମ୍ବଣ ସମ୍ଭର ବିଲମ୍ବଣରୁ ବିଲମ୍ବଣ ଏବଂ
 ପ୍ରକାଶ ମନୋଗତକ ଥିଲା ଓ ସରକାର ଓ
 ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ମୋର ଥିଲା । ଲିଖି
 ତର୍କି ବିଲମ୍ବଣ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ବିଲମ୍ବଣ ଏବଂ
 ବିଲମ୍ବଣରୁ ବିଲମ୍ବଣରୁ ପ୍ରକାଶ ଗାତର
 ଯେ ଶାନ୍ତ ଓ ଶାନ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଓଲଟା ପୁଣି ଅଛି ।
 ଏଥିରୁ ଦାନା ଅପାଳି ଜାତ ହେଲା ଏବଂ ଲୋ
 କକୁ ଦମନ କରିବା ସହାରେ ଏକ ପରେ ଏକ
 ଦୁଇ ଦେଲେ ଏବେ ପ୍ରତି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦେଲ ସେ
 ଘୋରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସରକାର ବିଲ
 କାଳ ଦୁବଳ ପ୍ରକାଶରେ ବିଲମ୍ବଣ ସମୟର
 କରିବା ଅସାଧ୍ୟ । ସହା ସମ୍ଭର ବିଲମ୍ବଣ
 ଅପଣା ଦୁଇ ଓ ଅପଣା ଜଗରରେ ମାତ୍ର ବିଲ
 ସୁଦ୍ଧା ଦେଲ ନାହିଁ ସମ୍ଭର ବିଲମ୍ବଣ ଶାନ୍ତର
 ହୋଇଅଛି ଯେ ଅନେକ ଆନୋଇନରେ
 ବିଲମ୍ବଣ ହେବ ନାହିଁ ! ଅବ ଏବଂ ଲୋକର
 ବିଲମ୍ବଣ ଯେ ଅପଣା ଓ ବିଲମ୍ବଣ ଉପକ
 ସହାରେ ଅପଣା ଦାହା ବିଲମ୍ବଣ ସମ୍ଭର ସରକାର
 ଅନଳ ଓ ବିଲମ୍ବଣ କରି ଦୁଇଦିନେ ବିଲମ୍ବଣ
 ଅନୁସରେ ବିଲମ୍ବଣ । ଏଥିରୁ ବିଲମ୍ବଣରୁ ବିଲମ୍ବଣ
 ଲୋକକୁ ସେ ଯାହା ବିଲମ୍ବଣ ହେବା ଉଚିତ । ଯଥା:
 ୧ । ପ୍ରଦେଶୀ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ବିଲମ୍ବଣ
 ଦୁଇ ବିଲମ୍ବଣ ଓ ବିଲମ୍ବଣ ଦେଖା ।
 ୨ । ବିଲମ୍ବଣର ମଧ୍ୟରେ ପଣା ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
 ୩ । ଅପଣାମଧ୍ୟରୁ ବିଲମ୍ବଣ ବିଲମ୍ବଣ ବିଲମ୍ବଣ
 ସହାରେ ବିଲମ୍ବଣ ଯାହା ବିଲମ୍ବଣ ଓ

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ପ୍ରସ୍ତୁତକର ମହାମତ କମଳେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନେ ଦାୟା କୋହିଁ ।

To The Editor of Utkal Dipika Cuttack.

Dear Sir,

I pay my Bijoya-Dasami compliments to you and your numerous readers in recording the undermentioned affairs of Puja. This year at Bakshibazar the Puja celebration passed off very smoothly. This is principally due to our worthy Accountant Babu Moti Lal Sen who is the secretary of Bakshibazar Durga Puja Samittee. In his hand much progress has been made in the Puja and other affairs. Among all the items deserving to note are the feeding of sumptuous number of poor Brahmins and famine-affected people and kanahies. This feeding took place on Saptami, Astami, Nabami days and the gathering was more than 2,000 daily and we had to fattle for daily mustering of kanahies and they were greedily satisfied to their utmost extent. We regret very much that this feeding item was overlooked by others. Our thanks are also due to the undernoted gentlemen and ladies for their contributing subscriptions for this Puja and feeding.

Babu Bishan Swarup	Rs 22
J. N. Bose Govt. Pleader	Rs. 10
S. J. Chakrabraty Exe. Engineer	Rs. 10
Babu of Nilgiri	Rs. 10
Babu P. K. Pal Asstt. Engineer	Rs. 10
P. K. Sen	Rs. 10
Ishar Lal	Rs. 10
G. Dayn	Rs. 10
And others paid below	Rs. 10

Yours faithfully Promotho Nath Ray BAKSHIBAZAR-CUTTACK. Sami Ashram.

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାପ୍ତେ । ମହାପତ୍ର । ଅପଣଙ୍କ ପାଠକରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ବାଦଣ ଶି କଥା କରନ୍ତେ । ଉତ୍କଳ ପ୍ରଜାଣ ଅନୁର୍ଣ୍ଣତ ଧର୍ମଦାୟ ମତ୍ତଜାଲ ଦକ୍ଷିଣତର ଦୁର୍ଲଭୋଃ ସ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ମରାଠିଗାରୁ ଦକ୍ଷିଣତର ତତକମାଣ ୧୨ ଉତ୍କଳେ ଚାହିଁ କଲେକ୍ଟରଙ୍କର ସହଯୋଗ ଓ ନିଜ ସାହେବଙ୍କ ଦୟାକରୁ କରଣାସ୍ତ୍ର ଉତ୍କଳ ଓ ମୋକ୍ତର ହିଁ ଅ ଗୋ ୨ ଟ ମର.

ଗଲେ ମୁଁ ଅବସ୍ଥାରେ ଅନୁକର ମଧ୍ୟରେ ମର ଯିବ ଏହିପରି ଦରଣାସ୍ତ୍ର ଦେବାକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ମହୋଦୟ ତଦାରଖି ସକାଶେ ଜଣେ ସବତପୋଟି ମୈଳିକ ଭାଜକ ମିଆକୁ ପଠାଇଥିଲେ ତଳେ କା ୨୭ ଉତ୍କଳେ ସବତପୋଟି ବାବୁ ଉକ୍ତ ଦକ୍ଷିଣତର ଘରଠାରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦେଖିବାରେ ଦକ୍ଷିଣତର ଅନୁକୃଷ୍ଣରେ କେତେକ କି ୨ କ ଦେବ ମର ସାଉଅଛି ତାହାର ଶ୍ରୀ ମରାଠିଗା ବୁଲି ଦେଉଅଛି ତପୋଟି ବାବୁ ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକେ ତଦାରଖ କଲେ ସେ ଅବ- କଷ୍ଟରେ ମରଅଛି ତାହାର ଶ୍ରୀ ମରାଠିଗା ଏଣୁକରି ବାବୁ ମହୋଦୟ ଟ ୩ ଡାର ଗୁରୁତ ସେ ୧୫୦ ଓ ନଗଦ ଟ ୩ ୩ ଏହିପରି ଭାଜକା ଦକ୍ଷିଣତର ଶ୍ରୀକୁ ଦେଲେ ସେ ମୁକାମରେ ଅନେକ ଅବ- କଷ୍ଟ ଓ ଲୋକମାନେ ପଦୁଷ୍ଟତାକୁ ସେମାନଙ୍କ ବଡ଼ କିଛି ପରସା ଦେଇ କହୁଲେ କି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ପଦୁଷ୍ଟ ସମ- ପ୍ରକୃ ଯଥା ଉଚିତ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ ଏହି ସତ୍ୟେ ଏ ପ୍ରମାଣର ପ୍ରମାଣରେ ଦରଣାସ୍ତ୍ର ଦେଉଅଛନ୍ତି; ଦ୍ରାଘିଣୀ ନଦୀ ନଳ୍ୟରେ ଓ ଅନ୍ୟା- ରୂପରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ମରାଠିଗା, ଟକାକୁ ଛାଡ଼ି ଗୁରୁକ ଥିବାକୁ ମୁଲିଆମାନଙ୍କୁ ମୁଲି- ମତ୍ତ ଦାହିଁ ଉଦାହରଣକର ଭାଷା ମତ୍ତ ଦାହିଁ ସରକାର ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦେଲେ ଅନେକ ପ୍ରକା ଅନୁକୃଷ୍ଣରେ ମରାଠିକେ ।

୨୫।୧୦।୦୭ } ଶ୍ୟମସୁନ୍ଦର ନନ୍ଦା ପ୍ରସ୍ତ ଏକ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟା

ମୁଲ୍ୟପାଠି ।

କାବୁ ଗୋପାଳପ୍ରସାଦ ଭରତ ଦତ୍ତ	ଟ ୨
ପଣ୍ଡିତ ଦାସୁଦେବଦାସନାଥ ଦୁବନେଦର	ଟ ୩
ସେକେଟର ସୁଲଭାମସିଂହ	ଟ ୧୩
କାବୁ ଜୟାନନ୍ଦ ବିହାରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାଚାର୍ଯ୍ୟ	ଟ ୧
ସଦାନନ୍ଦ ଦାସ ଦତ୍ତ	ଟ ୧
ରାମଚନ୍ଦ୍ରଦାସ ଉପପତ୍ତାମେନେଇ	ଟ ୩
କରୁଣାମୟ ରବିନ୍ଦ୍ରା ଅସୁରକରକୃଷ୍ଣ	ଟ ୩
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ସାଶିଚନ୍ଦ୍ର ବହୁବଳାର	ଟ ୩
ଗୋବିନ୍ଦ ସେନାପତି ଦାସସିଂହ	ଟ ୩
ଦରଶନ ପଣ୍ଡା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅସ୍ତ୍ରା	ଟ ୩
ଅଗାଧିତ ସିଠି କାବୁପୁଣ୍ୟକର ଦେବ	ଟ ୩
ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର	ଟ ୩
ଅଦମେବ ଦେବ କେଳୁକ	ଟ ୩
କାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚନ୍ଦ୍ର ସୁବ୍ରହ୍ମ ମାଣିଆଗୋଡ଼ା	ଟ ୧
ମଧୁସୂଦନ ପଟ୍ଟନାୟକ କରକପୁର	ଟ ୩
ଗୋପେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ପିଣ୍ଡର ପୁରୁବଣୀ	ଟ ୨
ଗାନ୍ଧୀନୀନାଥ ଅନାମନୀ ସୋନପୁର	ଟ ୩
କପିଳୁଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ସମବାନ	ଟ ୩

କାବୁ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋଲିଦାଲ	ଟ ୧
କାବୁ ଗୋପାଳ ପଣ୍ଡା ସମ୍ବଲପୁର	ଟ ୩
କପୁଳକର ଚୌଧୁରୀ ମୟୂରପୁର	ଟ ୩
ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦାଲଗୋଲ ହନୋଲ	ଟ ୩
ରୁନାଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ମୟୂରପୁର	ଟ ୩
ଜନାର୍ଦ୍ଦନ କୁମ୍ଭାରୁ କଳିଙ୍ଗ	ଟ ୩
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ପତ୍ରପତ୍ର ଅଠମଣିକ	ଟ ୩
ଦେବକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟି ପିଲ	ଟ ୧
ମିରଜା ଦାଲଗୋଲ ପୁଷ୍ପ	ଟ ୩

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବୀନାଥ ଗୋପାଳ ଦେବୀ ନିକଟରେ ଥିବା ହିନ୍ଦୋଲର ଯଥା ଉପାୟ ଦେଠା ବନ୍ଧୁ ଦେବ । ତୋଠା ତଳ ଜମି ଲାଖର ଅଟେ । ଯେଉଁମାନେ କୃଷିକାରୁ ଲାଭ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅସମ୍ଭା ମାସ କା ୧୫ ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟରେ ଦେବେ ଦମରେ ଦେବି- ବାବୁ ଲାଭ କରନ୍ତି ତାହା ଜଣାନ୍ତେ । ଜମିର ପରମାଣ ମୋଟ ୧୧୦, ୮୫୫ ଟ ୦ ଅଠକା ଟ ୧୨୮୧ ଅଟେ । ଅଧିକ ଯାହା ଯାହା ଜାଣିବାର ଅବଶ୍ୟକ ତାହାର ସମ୍ଭାବ ଶ୍ରୀ ଅପଣକୁ ପାଇ ପାରିବେ ।

ଦିକ୍ଷା ନ ।

କେଶବୀ ଶ୍ରୀମତୀ । ଲାଭକର୍ତ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନନ୍ଦ ବାବୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପୁତ୍ର ବ୍ୟାପାର କେଶବୀ ଶ୍ରୀମତୀ ବନ୍ଧୁ । ଏହା କି ଉତ୍କଳ ଗୋଲି ନଗର ଦୁର୍ଲଭେ ବନ ପ୍ରାଣ ବନ୍ଧୁ କେଶବୀ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଚାର ବଳ ବରେ ମଧ୍ୟ ଅଶ୍ରୀ ବରେ ତଦାପରି ପାଦାସ୍ୟ କରଣ, ତାପଣା ପ୍ରଦାନ ବରେ ସମସ୍ତ ବଳ ସର୍ବ ସର୍ବ, ମସିହାକଳା ଗର୍ଭ୍ୟରେ ଅବଦର ଦୁର୍ଲଭେ ଦୁର୍ଲଭ ଶ୍ରୀମତୀ ଅପଣ ପ୍ରଦାନ ବରେ ଏହା ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଲଭ ଦୁର୍ଲଭ ସମ୍ଭାବ ଯେ

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପଲଫୁଲ ।

ସମସ୍ତ ଭୂମି, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପ୍ରାକୃତ ବନ୍ଧୁ-
ତ୍ୱର ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ
ପ୍ରଣୟନ ।

ସାଧୁର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି ।
କିମ୍ପା କିମ୍ପା ସହଜରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ସାଧୁ
କ୍ଷେତ୍ର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ । ଥରେ ନିଶ୍ଚିତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ
କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକାଶକମଣ କରେ ନାହିଁ । ସାଧୁ କ୍ଷେ-
ତ୍ରର ଏକମି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଥଚ ମହୋଷଧିର ଉତ୍ତମ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇଟି ବାହାର ନାହିଁ ବୋଲି ଦେଖଇ
ସହସ୍ର ସମ୍ମାନାର୍ଥ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ଉତ୍କଳ
କଳପୟ ସମ୍ପାଦ ସର୍ବ ସମ୍ପାଦକ ଅଭିମତ
ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଡିକା ୫୦/୮, ୩ ୫୯, ୬ ୫୯
୧୨ ୫୯

କାହାର ମହୋଷଧି ।
ଯେ ପ୍ରକାର କାହିଁ ବା ଶାନ୍ତ, କୁଣ୍ଡିଆ
ଏବଂ ଅନ୍ୟ ନାନା ପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟୟ
କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକାରେ ଭଣ୍ଡି ଉପରେ ଏହି ଉତ୍କଳ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶକ୍ତି ଅଭିଭାବି । କିମ୍ପା ସହଜରେ
କେଣ ମାତ୍ର ନାହିଁ । କେଣରେ ଉତ୍କଳ ଲାଭିଲେ
କେଣ ମହୋଷଧି ପ୍ରାୟ ଦରମାଏ । ଅଳ୍ପ ଅନ୍ଧ-
କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ନିଜ ଗୁଣରୁ ବିଶେଷ
ପ୍ରକାଶ କରାଇ ପାରିବୁ ଏହାହିଁ ଏ ଉତ୍କଳ
ବିଶେଷତ୍ୱ ଅଟେ । ଯେ କେଣ ସମାପ୍ତ କରେ ଏ
ଉତ୍କଳ ସାଧାରଣ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ ।
ମୂଲ୍ୟ ୧ ଡିକା ୫୦/୮, ୩ ୫୯, ୬ ୫୯,
୧୨ ୫୯

ଦନ୍ତୁରଣ ବା ପତ୍ରକ ।
ଏହାଦ୍ୱାରା ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର, ଦନ୍ତୁରଣୀୟ
ସାବଣୀୟ ଶୀତା ଭଳି ହୁଏ । ବିଶୁଦ୍ଧ ଦନ୍ତୁର
ଦୁଇ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧତାପାଳୀ କରେ, ମୁଖ୍ୟ
କ୍ଷେତ୍ର ନାଶ କରି ଏକ ପ୍ରକାର ଅଧିକ ସୁଖ
ବାହାରୁ ଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାରେ
ଏହା ଲୋକେ ଉତ୍କଳ ଦନ୍ତୁରଣୀୟ ପଦାର୍ଥ ଅଟେ
ମୂଲ୍ୟ ୧ ଡିକା ୫୦/୮, ୩ ୫୯, ୬ ୫୯,
୧୨ ୫୯

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଥମିକର ଉତ୍କଳ ପତ୍ର କେଣିବା
ସମୟ ଅପାତ୍ୟ କାମ, ଶାମ, ଭାବର, କିମ୍ପା
ଏବଂ କେଣି ଉତ୍କଳ କେଣେ ଉକ୍ତ ଦରମାର
ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରାଥମିକ—
ଶ ସମ୍ପାଦକ ସେତ,
କେଣ କେଣ ପ୍ରକାରେ, ବା ମାତ୍ରକମ୍ପ ସ୍ତ୍ରୀଟ
୧୨ ୫୯

ଶତ ସମାଚାର ।

ଶତ ସମାଚାରୀ ପ୍ରୋଭେଡ଼ କୋମ୍ପାନୀ
କମିଟିରୁ ପୁରୀର ମହାନମୋହନ ପ୍ରେସ କାମକ
କୋଷିଏ ଦୁଇଟି ପ୍ରେସ ସୁଖ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ-
ମଠରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ସେଥିରେ ନାନା ପ୍ରକାର
ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ଇଂରେଜୀ ଓ ନାଗରୀଭାଷାରେ
କବ୍ଜ, ପାଠ୍ୟ ଅଥ ବହିପତ୍ର ସମସ୍ତରେ ଓ ଉତ୍କଳ
ମୂଲ୍ୟରେ ବସତମତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କୋମ୍ପାନୀ
ଅଛି । ଉକ୍ତ ପ୍ରେସରୁ ମାଲତୀକ ସମାଚାର ନାମକ
ଏକ ସାପ୍ତାହିକ ପତ୍ରିକା ଅଗାମୀ ପକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କାହାରୁ ବାର ଠିକ ହୋଇଅଛି । ପତ୍ରିକାର ବାଣିଜ୍ୟ
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୫ ଏହା ଅଗାମୀ ଦେୟ କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ
ମାନେ ଶତ ସମାଚାରୀ ପ୍ରୋଭେଡ଼ କୋମ୍ପାନୀ-
ନାରେ ସେମାନ ବା ଏକକୋମ୍ପାନୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କୁ ୧୫ ୨୫ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟୟିବ ।
ଯେଉଁମାନେ ପତ୍ରିକାର ଗ୍ରାହକ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରିବେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଓ ଧାନ
ପୂର୍ବରୁ ଗଲକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି କଠାକୁ ଲେଖି ପଠା-
ଇବେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କରାଯାଇ
ପତ୍ରିକା ବାହାରରେ ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ କାକ
ଯୋଗେ ୫୫ ୧୫ ପଠାଯାଇ ପତ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟ
ଅଦାୟ କରାଯିବ ।

ପୁରୀ ଶତ ସମାଚାରୀ ପତ୍ରିକା
କୋମ୍ପାନୀ ୧୯୦୭ ମସିହା ମେନେଜର

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ । ମଧ୍ୟପୁରାଣ ।

ଏହା ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୃଷ୍ଠା ମଧ୍ୟରେ ଅଦ୍ୟତ୍ତମ
ଏହାର ଗ୍ରନ୍ଥକାର୍ଯ୍ୟ ସେଣ ହୋଇ କବଚ ପ୍ରକି
କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ କେଉଁପତ୍ର
ମୂଲ୍ୟ ଗୁରୁ ପ୍ରାୟ ୧୦/୮ ଉତ୍କଳ ଅଣା

ଅଧିକ ଭକ୍ତିପୁସ୍ତକ । ବାମନର ମୃତ ପୁସ୍ତକ ବାମାୟଣ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାମାୟଣ, ପୁରାଣ ପତ୍ର, ନବମୁଦ୍ରା,
ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ସ୍ୱଳ୍ପ ୫ ୯୯ କା ମାତ୍ର ।
ଉତ୍କଳ ଶକ୍ତି ପୁସ୍ତକ ପଠକ ଶ୍ରୀରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଉତ୍କଳାଳୟ ପତ୍ରିକା କୋଷିଏ ବନ୍ଧୁମୂଲ୍ୟ ରହି-
ରାହୁ । ଏହା କୋଷିଏ ଉତ୍କଳରେ ବିକ୍ରୟ
କରିବ ପ୍ରୋଭେଡ଼ କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ
ଅଦେଉଛି ।

ଏହା ପାଠ କରେ ନିଜାନ୍ତ ସାଷାଗୁଣ
ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେବ । ଏଥିରେ
ନୂନାବଳର ଲଳି, କୁଣ୍ଡର ବର୍ଣ୍ଣନା, କୁଣ୍ଡରେ
ରହିବାର କାଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ସର୍ବୋତ୍କଳର ସେକ
ବିକ୍ରୟ ଓ ପରିଚୟ ଉତ୍କଳ ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା
ଶ୍ରୀରାଜ ବନ୍ଧୁମୂଳକ ବିକ୍ରୟକର୍ତ୍ତାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ
ହୋଇଅଛି । ଏହା ନାନା ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶକରୁ
୨୫ ୫୯ ଉତ୍କଳରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶ
ରହି, ଦେଖ, ଅନୁରାଗ, ଦୁଇ ଅଳ୍ପସାର ଓ ମିଳନ
ହୋଇଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୯ ଅଠଅଣା ମାତ୍ର ।
ପ୍ରାଥମିକ—କବଚ ପ୍ରୋଭେଡ଼ କୋମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ
ଦୋକା ।

Cheapest METEOR. Best and latest

A family Hand Sewing Machine.

CASH Rs. 30.
We have newly invented and manufactured these machines specially for the educated and enlightened native families of India. This is a best chance for their introduction in all the families. Educated gentlemen should introduce in their families and encourage their friends and acquaintances to do so. A large consignment have just landed from the factory. Apply sharp to THE SINGER MANUFACTURING COMPANY DISTRICT OFFICE VIZAGAPATAM or to any of the following branches:—Berhampore (Ganjam) Bezwada, Coconada, Cuttack, Cutteer, Nellore

ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ସୃଷ୍ଟି ହେବାର
 ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ । ଅନେକମାନେ ଅନେକ
 ଦେଖି ସେ ସାଧୁର ଓ କେଳସପତ୍ନୀର ସେହି
 ଅଂଶ ନଦୀକୂଳ ଦ୍ୱାରା ସେଇ ସାଧୁର ସେଠାରେ
 ଶାନ ବନେକସ୍ତୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକୃତ ହେବାପାଇଁ
 ଅନୁମାନକର ଭବିଷ୍ୟତ ମହୋଦୟ ଅଦେଶ
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନେକମାନେ କେଳସାଧୁର ଅନ୍ୟ
 ଦାର୍ଯ୍ୟକୁ ନ ଦେଖି ସୁଦ୍ଧା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର
 ଦାନ ଦୁଷ୍ଟ ବ୍ୟାଧିକୁ ଦୂରରେ ରଖିବାକୁ ହେବ
 ଦେଖି ଯେଉଁଠି ଅନେକମାନେ ସମ୍ଭବନାକରୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଲାଭିଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ସୁଦ୍ଧା ଦେ ହେବା ପତା
 ପାରିଲୁକି ନ ହେଉ ମଧ୍ୟ ଶୋଚନୀୟ । ସେଠା
 ବନେକସ୍ତୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସୁଦ୍ଧା ଦେ ରହିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଅନେକମାନେ ଏ ବସ୍ତୁ ପ୍ରତି ଅନୁମାନକର ସମ୍ପୂ
 ନ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତ ସାଦେକକର ମନୋଯୋଗ
 ରାଜକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

WILLIAM PIRES,

Sight testing specialist and watch
 maker 25, Cantonment (Opposite
 Union Club, Mission Road) Cuttack.

I have the pleasure to inform you
 that for the convenience of my nume-
 rous Customers and Residents I have
 established myself at the above ad-
 dress where I can be consulted from
 7 A.M. to 5 P.M.

If You or Your Friends require
 SPECTACLES or use Spectacles
 and have any trouble with them
 kindly consult me and have your
 EYES SCIENTIFICALLY EXA-
 MINED.

Best Pebble Spectacles from Rs. 5.

Watches from 5 Rs. upwards:—

BYCYCLES.

OF ALL KINDS AND MANUFACTURES
 QUOTATIONS GIVEN

BYCYCLES from Rs. 110 to Rs. 200
 Dunlop tyres outer covers ... 9-0-0
 Tubes ... 4-8-0
 Repairs to BICYCLES moderate
 rates.

Patent kerosene burners Easily fix-
 ed to any lamp, giving 90 candle
 power *White light* and consuming only
 one Pint of Kerosene oil in ten hours.
 Burner complete with Chimney, wick,
 & mantle ... Rs. 12—8 one light fitted
 with above burner and mantle. Equal
 to five ordinary lights.

Large Ker-seal gas lamps 1,000
 candle power for public entertain-
 ments on hire.

I have a large stock of Pebbles,
 Frames, Sun Protectors, Watches,
 office and carriage clocks, Cameras,
 Binoculars, Jewellery, survey instru-
 ments bicycles, and bicycle accessories.

ଅନୁମାନକ ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଅନେକ
 ବୋଲି ଦେବେକ ଇଂରାଜୀ ସମ୍ପାଦକ ପଠରେ
 ପ୍ରକାଶ ହେବାର ଦେଖି 'ମାତୃତା ମେଳ'ର
 ଜଣେ ପଠକ ପ୍ରକାଶକ ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ମନୁ-
 ଦେଇ ପଠକରେ ଶୋଳା ଦୋଳପୁରା ରହି-
 ମନୁକାନ୍ତ ଅନୁମାନକର ଏକ ବିଶେଷ ମତ ୧୯୧୧
 ସାଲରେ ମାତୃତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପ୍ରେକ୍ଷିତ
 ହୋଇଥିଲା । ସେହିପରି ସମ୍ପାଦକ ଲେଖାଅଛି ଯେ
 ଲୁକ୍କିଲ ନାମକ ନଗରର ଏକ ମନୁକରେ ଶେଢ଼ି
 ପ୍ରସ୍ତର ଲିପି ଅଛି ତାହା ଇଂରାଜୀ ସାଲର ପ୍ରଥମ
 ଶତାବ୍ଦୀର ଅଟେ । ସେହିଲିପିରେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟମାନେ
 ଅପମାତ୍ର ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସାଧାରଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସମ୍ଭବ-
 ଦ୍ୱାରା ଶତାବ୍ଦୀ ବିହିତା ସଂଗ୍ରହ ସଦ୍ୟ ନିକାଶନ-
 ଦ୍ୱାରା ମନୋମୋହ ହେବା ସମ୍ଭାବନାକର ଏକ
 ସେମାନଙ୍କୁ ନିକାଶନ କରିବା ଦରକାର ମୋ
 ଦିନା ନିକାଶନ ପ୍ରଣାଳୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କିମ୍ପାରିକ
 କରୁନାବୁଲୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟତା
 ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପରି ଦେବେକ ପ୍ରସ୍ତର ଲିପି
 ପାଠ୍ୟ ଯାଇ ଅଛି । ଏଥିରୁ ଅନେକ ସ୍ୱୀକାର କରି
 ବାକୁ ହେବ ଦେ ଅନୁକମ୍ପା ଦାରିଦ୍ର୍ୟରେ ପ୍ରାଣୀ-
 ନକାଳର ଅସୁସ୍ଥତା ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ।
 ଲୁକ୍କିଲର ଅନ୍ୟତା ପ୍ରକାଶରେ ମଧ୍ୟ ବହୁ
 କାଳକୁ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସମୟ ବା ପଠ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
 କିମ୍ପାରିକ ନିକାଶ ହେବାର ପ୍ରଥା ପ୍ରକାଶ-
 ହୁଏ । ଇଂରାଜୀ ନିକାଶରେ ନିକାଶ ସେ
 ସମୟ ଘୋଡ଼ ଦେଇ ନିକାଶ କିମ୍ପାରିକ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଲୁକ୍କିଲ । ଏଥର ପତା ଯାହା ଚଢ଼େ ଏକ
 ଏକକ ଲେଖକୁ ଅନୁମାନକର ପ୍ରକାଶ
 ଦେବେକ ବା ନ ଦେବେକ ସେ କଥାକର । ମାତ୍ର
 ଲୁକ୍କିଲ ନିକାଶ ଅନାଟି ପ୍ରକାଶ ଲୁକ୍କିଲ ଏକଥା
 ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ ସେ ପ୍ରକାଶକରେ
 ଲୁକ୍କିଲରେ ଅନୁମାନକର ପ୍ରକାଶକ କି
 ହୁଏ ଏକ ଲେଖେ ସେ ଅଧିକାର ଶାନ୍ତକାର
 ଯୋଗ୍ୟ ଦେବୁ ।

ବ୍ୟବସାୟରେ ବୋଧ ଦେଖାଯାଏ ।
 ସନ ୧୯୦୭ରେ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀରେ ବ୍ୟବସାୟ
 ପ୍ରକାଶ ଦେଖାଯାଏ ଲେଖକଙ୍କୁ ନିକାଶକର ସମ୍ପାଦକ
 ୪୫୧ ଓ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦୂର ଧରଣ ପ୍ରାୟ ୨୫
 ଦୋଃଟି ଟଙ୍କା ହୁଏ । ସେହି ବର୍ଷରେ ୨୯ ଟଙ୍କା
 ଦମ୍ପାଣ ରେକର୍ଡ଼ିଂ ହେଲା ଏବଂ ୧୨ ଟଙ୍କା ଲୁକ୍କି
 ଶାନ୍ତ । ପ୍ରକାଶକ ଦମ୍ପାଣ ପ୍ରକାଶକ ଓ ଅପାମ-
 ପ୍ରକାଶକରୁ ଶାନ୍ତ ଦେଖାଯାଏ । ଅନ୍ୟତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ବର୍ଷ ସେହିପରି ୨୨୨ ଦମ୍ପାଣ ରହିଲା ଏକ
 ଅଧିକାଂଶ ଦମ୍ପାଣର ମୂଲ୍ୟ ଧରଣ ଦୂର ହୋଇ-
 ଥିବାରୁ ଦମ୍ପାଣ ମୂଲ୍ୟ ୨୨୨ ଦୋଃଟି ହୋଇଥିଲା ।
 ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବ୍ୟବସାୟରେ ଏକ-

ଯୋଗରେ ପ୍ରାଣୀ ଦମ୍ପାଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେଖା
 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ନିକାଶକର ଦମ୍ପାଣ-
 ମଧ୍ୟରେ ୧୦ ଟଙ୍କା ଦମ୍ପାଣ ଟଙ୍କା ଓ ଦମ୍ପାଣ ଦାର୍ଯ୍ୟ ୩୦ ଟଙ୍କା
 ଶ୍ରୀମାତା, ଦୋଃଟି ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ, ୨୫ ଟଙ୍କା
 ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ, ୧୦ ଟଙ୍କା ଦମ୍ପାଣ
 ଓ ହୋଟିକଟା, ଦମ୍ପାଣ ଓ ଦମ୍ପାଣ, ୨୦ ଟଙ୍କା ଦମ୍ପାଣ
 ଓ ଅନ୍ୟତା ଦମ୍ପାଣ, ୨୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରକାଶକର ଦମ୍ପାଣ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଃଟି ଦମ୍ପାଣ ପ୍ରକାଶକର ଏକ ଅନ୍ୟ-
 ତାକୁ ଅନ୍ୟତା ଦମ୍ପାଣ ହୁଏ । ଏଥିରୁ ଦେଖା-
 ଯାଏ ଯେ ବ୍ୟବସାୟରେ ସମୟ ଦମ୍ପାଣର
 ଲୁକ୍କିଲ ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଦମ୍ପାଣ ମଧ୍ୟରେ ପାମା-
 ଶାନ୍ତ ଦମ୍ପାଣ ଓ ପ୍ରକାଶକର ଦମ୍ପାଣ
 ଅଧିକ ଲେଖକ ଅଧିକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଉପରେ
 ଦୋଃଟି ଦମ୍ପାଣ ଏ ଦର୍ଶ ଅର୍ଥକୁ ଏକ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ଦା ୧ ରୁଖରେ ଲେଖକଙ୍କୁ ଦେବାର
 ଦେଖାଯାଏ ଏହାର ନିମ୍ନ ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର
 ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ଦମ୍ପାଣ 'ଲୁକ୍କିଲ' ମୂଲ୍ୟ
 ୪୦୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରକାଶକଙ୍କର ମତ
 ନ ୨୫ ମୂଲ୍ୟ, ବକ୍ତାଗ୍ର ପ୍ରକାଶ । ଦମ୍ପାଣରେ
 ଦୁଇଟି ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ସେ
 ପ୍ରକାଶକର ମୂଲ୍ୟର ଦମ୍ପାଣ ୫୯୩ ଦମ୍ପାଣ-
 ଦମ୍ପାଣ ସମ୍ପାଦକର ଶ୍ରୀ ଓ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ସାମା-
 ଦ୍ୟା ଶ୍ରୀମାତା ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ଦମ୍ପାଣ ୫୯୩ ଏବଂ
 ଦମ୍ପାଣ ସମ୍ପାଦକର ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ୫୯୩ ଏବଂ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ୨୫ ଦମ୍ପାଣ ୫୯୩ ଅଟେ ।
 ଅନେକ ଦମ୍ପାଣ ମୂଲ୍ୟର ଦମ୍ପାଣ ସମ୍ପାଦକର ଦମ୍ପାଣ-
 ସମ୍ପାଦକରୁ ଲୁକ୍କିଲର ଦମ୍ପାଣ । ଅନ୍ୟତା
 ଦମ୍ପାଣ ମଧ୍ୟରେ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ପ୍ରକାଶ ଦମ୍ପାଣ ଓ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ମୂଲ୍ୟର ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ପ୍ରକାଶ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ମନୁକାନ୍ତ ଦମ୍ପାଣ ମୂଲ୍ୟର
 ୫୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଓ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ମୂଲ୍ୟର ୫୨୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲୁକ୍କିଲ
 ଦମ୍ପାଣ ଅଟେ । ସେହି ଲୁକ୍କିଲ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ଓ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଏବଂ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଓ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଅଛି । ଲୁକ୍କିଲ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ପ୍ରକାଶକର ଏକ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଓ
 ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ ଦମ୍ପାଣ
 ଦମ୍ପାଣ ।

ଭାରତୀୟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ୧୯୦୭ ମସିହା

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ

ନବ୍ୟାପିତରୁର ଦୁରଗଣା ।

ବାବୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ଯେ ବାବୁ ନବ୍ୟାପିତ-
 ଗଣ ସାହାଯ୍ୟ କମଳେ ପ୍ରଥମେ ଦେଖାଯିବା
 ଅଞ୍ଚଳରୁ ଯାଇ ସେଠାରୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଲେଖି ପଠାଇ-
 ଥିବାରୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ ଯେ ଏକ
 ଅଦୌକର ମାତ୍ର ତା ୨୩ ରୂପରେ ଶୁଦ୍ଧକାଳ
 ବାଟେ ସିଦ୍ଧପୁର ଦ୍ଵାରା ଗୋପବନ୍ଧୁର
 ଦୋଳଗ୍ରାମ ଓ ଉତ୍କଳରୁ ଅନୁଗ୍ରହ ଅନୁଦ୍ୟ
 ଦେହେନ୍ଦ୍ରମ ସେହି ମାତ୍ର ତା ୨୫ ରୂପଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦୁଇ ଦେଖି ଶକ୍ତି ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକାରକ ପଦ
 ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ସେହି ବଦରଣ ମତ ତାତ୍ପର୍ୟରେ
 ପାଇବା ଏକ ଚାହା ଅଦ୍ୟନ୍ତ ଦର୍ଶିଥିବାରୁ ଏ
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟେ ପ୍ରକାଶକର କ ପାଇ ଦହିର ସଂକ୍ଷେପ
 ମର୍ମ ଜଣାଇଅଛୁ ଯଥା: — ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଲୋକ
 ଅଦାର ଅଭାବରେ ଏକ ଅଦ୍ୟାତ୍ମ ମଥା ମଦରଣ,
 ଦଶସାରୁ ମଞ୍ଜା ଗାଢ଼ା ଚାହା ଅଦାରରେ କଣ୍ଠା
 ହୋଇ କେବେ ମରଣଲେଖି ଓ କେବେ ମରଣା
 ନିକଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସରକାର ରିପୋର୍ଟରେ
 ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ କଥିବୁ କୁଅର
 ମାତ୍ର ୫୫୯୯ ଅନୁଷ୍ଠାନ କର ଦେଖିଲେ ମୂଲ୍ୟ
 ଦାଉଣ ଅନାଦାର ଦୋଳ ଜଣାଯିବ । ଚୈତ୍ଵ-
 ଦାର ପଞ୍ଚାଏତପ୍ରଭୃତ ଭୟରେ ଅନାଦାରର
 ନାମ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଅଦ୍ୟାତ୍ମରେ ଯେତେ ବ୍ୟୟ
 ହୋଇଥାଏ ମତେ ବିସ୍ତୃତ ଏକ ପାଣି ଚିତ୍ର
 ଗୋଥ ଦୋଳ ହାତ ଗୋଡ଼ ଫୁଲମଲେ କୁସ-
 ଶ୍ଵରେ ମରଣା କହିବାକୁ ସଫଳ । ଧାନ ପସିଲ
 ଧୋଇରୁ ଠାକେ, ଯାହା ବସୁଥିଲେ ଭର୍ତ୍ତମାନର
 ମରୁତଲେଖି ଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଦିନି କୋଳଥ
 ଯାହା ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ଜଳ ଅନୁବରେ ଯେତେ ଶାନ୍-
 ଠରେଣ । ଠାକେ, ଦାସ ଯୁକା ନାହିଁ । ଦିନିରେ
 ଗଦାକ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ହୋଇ କ ଥିଲ ମାତ୍ର
 ଯେତେବେଳେ ଲେଖେ ଯତ୍ନ କହିବୁ ମୂଲ୍ୟରେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାମାନଙ୍କୁ ଗୋରୁ ଯଜା ଦେଉଅଛନ୍ତି ଓ
 ଗୋରୁ ମୂଲ୍ୟଦାର ମଧ୍ୟ ବଳ ନାହିଁ । ଗୁଣଧର
 ଧନ ବହୁ ନାହିଁ ଓ ଧନୀ ପାଇରେ ମଧ୍ୟ ବଳ
 ନାହିଁ । ଯାହାକ ଦେହରେ ବଳଅଛି ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକଲୋକ କଲକତାରୁ ମୁଲ୍ୟଦାନକୁ
 ଯାଉଅଛନ୍ତି ପୁଣି ଯେତେ ସେଠାରେ ମୂଲ୍ୟ
 ପାଇ ଉତ୍ତର ହୋଇ ଯେଉଁ ଅସୁସ୍ଥ ଅଛନ୍ତି । ପୁଣି
 ଦକ୍ଷିଣାପାର୍ଶ୍ଵରେ ଲୋକଙ୍କର ସମସ୍ତା ଅଦ୍ୟାତ୍ମ
 ଶୋକମୟ ଓ ଶାନ୍ତି ଏଥିରୁ ବହୁକ ପ୍ରକାର
 ନ ଦେଲେ ଅଧିକ ଦେହେକ ମାତ୍ରରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳ
 ନିରନ୍ତର ହେବ । ବିସ୍ତାରିତ ଦକ୍ଷିଣ ଅନୁ-
 ମାନେ ଅଗାମୀରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି । ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ଉଦ୍‌ଘୋଷଣ ଏକ ପ୍ରାୟଶ୍ଚାସ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟିର ଏ
 ଉଦ୍‌ଘୋଷଣ ଏହାରୁ ମନୋଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଅବର୍ତ୍ତଣ

ଦେବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏହି ସଂକ୍ଷେପ ସମ୍ପାଦ
 ପ୍ରକାଶ କରୁ । ଲୋକଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟକୁ ନବ୍ୟାପି
 ଦରଶନାବଳୀ ଜିଲ୍ଲାର ଦକ୍ଷିଣରେ ଦେହେ-
 ନ୍ଦ୍ରମ ଉପୁଷ୍ଠି ସର୍ବଜନପୁଷ୍ଠି ପ୍ରଭୃତ ପଠାଇଥିଲେ ।
 ସେମାନଙ୍କର ଦାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପର୍କରେ ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁ
 କହି ଲେଖି ନାହାନ୍ତି ଦାହିର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପାଠି ।
 ଯେତେ ସାହାଯ୍ୟ ବିଧିମତେ ଖୁଲୁଥାନ୍ତା ତେବେ
 ଲୋକଙ୍କର କଷ୍ଟ ଅବଶ୍ୟ ଲାଗିବ ହୋଇ-
 ଥାନ୍ତା । ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ସେମାନେ
 କରୁନଥିବା ଦାର୍ଯ୍ୟ ସେତେ କରୁଦେଇ ଅପିଅଛନ୍ତି
 ଅଥବା ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କର ଲେଖା ଅଭ-
 ରଣିତ ଅଟେ । ଯେ ପୁନେ ଅନାଦାରରେ
 ଗୋଟିଏ ଲୋକ ମରଣା ସରକାରଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠିତ
 ବଳମାନ କରୁଛି ସେ ପୁଲେ ଏ ବିଷୟର
 ବିଶେଷତାକୁ ଦେବା ଉଚିତ ।
 ଅଧ୍ୟାତ୍ମର ଅନଳ ସହର ଅବଗତ ଦେଲୁ
 ଯେ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟିର ସେକେଟର ବାବୁ ଦୈଲୁ-
 ଶ୍ଵାଥ ଓ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେକର
 ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇବାରେ ସେ କରୁଛୁ କରଣର
 ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଚୈତ୍ଵଦାର ପଞ୍ଚାଏତ ଓ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି

ସନ ୧୯୦୭ ସାଲର ନବୀନ୍ ପୁଲ୍ୟ ବିଦ-
 ରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏହି ନୂତନ ପ୍ରଥା ସମ-
 କରେ ଭାବମାନଙ୍କର ମତ ଠିକ୍ ହୋଇ
 ନାହିଁ । ଦେହ ୨ ଏଥିରୁ ଅନୁକୂଳରେ ଓ ଦେହ ୨
 ପ୍ରକୃତରେ ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅନୁକୂଳ-
 ବାଦକ ମତରେ ଏହା ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ମଙ୍ଗଳ-
 କର, ଏହାଦ୍ଵାରା ପୁଲ୍ୟର ଅନେକ ସମସ୍ତ
 ଦେବ । ପ୍ରକୃତ ବାଦ କରନ୍ତି କ ଏହାଦ୍ଵାରା
 ଚୈତ୍ଵଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଆଜା କର୍ମପୁରୁଷର
 ଶାସନ ଲାଗିବ ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ଓ ପଞ୍ଚା-
 ଏତକର ଅଧିକାର ଅଧିକା ଦର୍ଶିବ ଏବଂ ଚାହା
 ପୁଲ୍ୟ ଓ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିତ୍ର ମିତ୍ର
 ଦାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ବ୍ୟବସାୟ ଦେବ । ପୁଲ୍ୟର
 ଉଦ୍‌ଘୋଷଣ ଲୋକଙ୍କର କହୁଛି କ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି-
 ଗାଦେ ପୁଲ୍ୟକୁ ଯେପରି ସାହାଯ୍ୟ କରୁନା
 ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏହି ନୂତନ ପ୍ରଥା ଚିତ୍ତ ହୋଇ-
 ଶୁଭ ପୁଲ୍ୟ କର୍ମପୁରୁଷମାନେ ତାହା ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା
 ପୁଲ୍ୟ ମାନୁରୁ ବାସିଅଛୁ । ପ୍ରକୃତରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ
 ଏହା ସଂକ୍ଷେପରେ ଅଛୁ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ
 ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବାଛି ନେବା ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଲଭ ନାହିଁ । ଯଥାର୍ଥ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
 ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି କରୁଛୁ ଦେଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ
 ମର୍ଯ୍ୟଦା ରଖାଯିବ ଯଥୋଚିତ କରୁବ ଦେଲେ

ଉତ୍କଳ ଲୋକମାନେ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ଲୋକେ, ଓ ସେମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ପୁଲ୍ୟର
 ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବ । ଅବଶ୍ୟ ଏହି ପ୍ରଥା-
 ଦ୍ଵାରା ପରିଶ୍ରମରେ ମଙ୍ଗଳ ଦେବାର ଉଚ୍ଚ ଅଞ୍ଚା
 ଦରନ୍ତି । ନୂତନ ପ୍ରଥାର ଉପସାଧାରଣ ପୁଲ୍ୟ-
 ଉଦ୍‌ଘୋଷଣରେ ଲୋକଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାମ କର-
 ଥିବାରୁ ମାନବର ବଳେଶ୍ଵର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
 କହି ଅଛନ୍ତି କ ଚୈତ୍ଵଦାର ପଞ୍ଚାଏତକ ଦାର୍ଯ୍ୟ-
 ସମ୍ପର୍କରେ ଏବଂ ନୂତନ ଦସ୍ତର ଅମଳ ବହି
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଖୋ ଦେଉଅଛି ଯେ ଚହୁଁରେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଦେଶମାନ ସର୍ବି ଶକ୍ତ ହୋଇ
 ଅଛି । ସେହି ଅଦେଶମାନ ଉତ୍କଳରେ ନ ଦେବା
 ଅଥବା ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଠିକ୍ ପ୍ରକାଶକର ନ କରୁନା
 ଦେବୁ ପ୍ରାୟେ କଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ହୋଇଅଛି ।
 କେବେ ଜିଲ୍ଲରେ ଏ ପ୍ରଥା ସନ୍ତୋଷକରୁଥିବେ
 ଦାର୍ଯ୍ୟଦେବ ହୋଇଅଛି । ସୁଦୂର ଓ ସାବଧାନତ
 ସହିତ ଦାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅଦ୍ୟାତ୍ମ ଜିଲ୍ଲରେ ସେହି
 ପରି ସମ୍ପାଦ ଦେବ ସୁଦେବ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟର ପ୍ରକୃତ ଅଦେଶମାନ ମ. ଦାୟୋଗ-
 ପୁଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶକର ଦେବ, ସନ୍ତୋଷ ମନ୍ତ୍ରୀ-
 ମାନେ ପଞ୍ଚାଏତକ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ପଦରେ କରୁଛୁ
 ଦେବା, ନିୟୋଗ ଉତ୍କଳ ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି
 ଉଚିତ ରୂପେ ସର୍ବ ବ୍ୟବହାର ଦେବା ଏବଂ
 ପୁଲ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଦରକର ନ କରୁନା ଅଥବା
 ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଅସୁସ୍ଥ କ ଦରଦା-
 ବିଷୟରେ ମାନବର ବଳେଶ୍ଵର ମହୋଦୟ
 ପୁଲ୍ୟ ଉ: ଲୋକଙ୍କର ସଦା ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ରଖି-
 ବାକୁ ଦେବାର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମାନବର
 ବଳେଶ୍ଵରଙ୍କର ଏ ଅଦେଶମାନ ଉତ୍କଳ ବୋ-
 ଲିବାରୁ ଦେବ । ପଞ୍ଚାଏତ ଦସ୍ତର ଅମଳ
 ଅନୁମାନେ ଦେଖି ନ ଥିବାରୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ
 କହି କହି କ ପାରୁ । ମାତ୍ର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେହେତ
 ପ୍ରେସିଡେନ୍ସିର ଦାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା ଅନୁ-
 ମାନେ ଅବଗତ ହୋଇଅଛି ତାହା ସନ୍ତୋଷ-
 ଜନକ ନୁହେ । ଅନେକ ପୁଲେ ସେମାନେ
 ପୁଲ୍ୟର ସଙ୍ଗୀ ଶୁଭ ଦେଲେ ଲୋକେ ମନେ
 କରନ୍ତି । ପରନ୍ତୁ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସିମାନଙ୍କର ନିୟୋଗ
 ଏବଂ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକେଶରର ଶୁଭ ଦାର୍ଯ୍ୟଦା
 ପୁଲ୍ୟ ହାତରେ ରହିଲେ ସମ୍ପାଦକର ଅର୍ଥା
 ଧନ ଦେଖାଯାଏ । ଅଧିକାରୀ ଚଳେ ବର୍ଷରେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଦେଶମାନ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ପ୍ରକା-
 ଶକର ଦେବ ଓ ଚହୁଁର ପ୍ରକାଶ ସନ୍ତୋଷ-
 ନକ ଦେବାର ଦେଖାଯିବ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଦଶା ।
 ଗତମାସ ତା ୨୩୩ ରୂପମାନଙ୍କରେ ତର-
 ଦାତରେ ପୁଲ୍ୟକର୍ମପୁରୁଷ ସହର ଦେବ ।

ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେଖାଯାଇ ଯାଇଥିବା
 ଉପର ଘାଟକମାନେ ଉପର ଘାଟକ ଅଛନ୍ତି । ଏକ
 ମୂଲ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଯତ୍ନରେ
 ଏକ ସେମାନଙ୍କ ଦାନରେ ଦେବେଶ୍ଵରୀ ଏ ମୋ-
 ଦକମା ଦାଏର ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କଲ-
 କରାର ପୁଲିସମେଡେଣ୍ଟର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
 ସାହେବ ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟ ଗୋ ୩ ୫ ମୋଦକମା
 ଫାଏସଲ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ମୋଦକମାରେ
 ଲ ୨୦ ଶ ଅଧାରୀ ଥିଲେ । ସେମାନେ ଯାହାଦଳ-
 ଭୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ସୁଧାଶ୍ରୀ ନାମୀ ଜଣେ ଶ୍ରୀଲୋକ
 ଏମାନଙ୍କୁ ଯାହା କରାଯାଇ କଲକତାରୁ
 ଅଣିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶ ଯେ
 ଦେଖାଇ ଦ୍ଵିତୀୟତ ପ୍ରକାଶଣୀ ଏମାନଙ୍କୁ ଘେନି
 ଗୋଟିଏ ଘରେ ଅଧିକା କରୁଥିବାସମୟରେ
 ହୁଠାକୁ ଗୋଟିଏ ଏବଂ କଲପୁଲିସ ଯେ ଘରର
 ହାର ଉକ୍ତି ଘରେ ପରି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରକାର କଲେ
 ଏବଂ ଯାହାଦାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଲ ୨ ଶ ଅଧାର-
 ପ୍ରାୟ ହେଲେ ଓ ଜଣେ ହସ୍ତକାରୀକୁ ମାନ
 ଦେଲେ । ଲ ୨ ଶ ଯାହାଦାନଙ୍କ ଗୋପୁଲିସ
 ପିଣ୍ଡା ରୂପେ ଯେଲଦେଲେ । ତାଙ୍କ ଘର ପିଣ୍ଡାରେ
 ଦେଖିଠାରୁ ଚେକା ଅସିଲ ସେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।
 ସକାଳ ଯବାବ ଘରେ ହାତମ ଜଣେ ବାଳକକୁ
 ସନ୍ଦେହ କରି ପ୍ରତିଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ
 ଅସୀମ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଦେ ୧୦
 ରେଖାଏ ବେଶାଘାର, ଲ ୨ ଶଙ୍କୁ ଟ ୨୦୦ ଙ୍କା
 ରେଖାଏ ବର୍ଷତ ସକାଶେ ସଦାକରଣ ମୁଗୁଲିଦା
 ନିଅସିକା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅସୀମମାନଙ୍କୁ ମାସେ
 ରେଖାଏ ଦାସଦଣ୍ଡର ଅନେକ କୋଇଅଛି ।
 ଶ୍ରୀମାଳା ନାମକ ଜଣେ ଅଧାରୀ ବେମାର ଥିବା-
 ଦେବୁ ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥିଲ ମାତ୍ର ସେ ପରକୁ
 ବାଜର ଦୁଷ୍ଟେ ତାହା ନାମର ମୋଦକମା
 ଉଠାଇ ଉପରଲ । ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ମୋଦ-
 କମାରେ ଲ ୩ ଶ ଅଧାରୀ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଲ ୨ ଶଙ୍କୁ ମା ୩ ୫ ରେଖାଏ ଏବଂ
 ଜଣକୁ ମାସେ ଦାସଦଣ୍ଡ ହେଇଅଛି । ଦୁଷ୍ଟ
 ମୋଦକମାନ ଅଧାରୀ ଅପରାଧ କରୁଥିବା ପକ୍ଷେ
 ହାତମଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଦେବାରୁ ସେ ମୁକ୍ତି ପାଇଲେ ।
 ତେଣେ ସମାଦ ପକ୍ଷମାନଙ୍କରେ ପୁଲିସ ପକ୍ଷରୁ ଏ
 ଦକ୍ଷା ଦେଖାଯା ଅରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଓ ସେ-
 ମାନେ ନିଜେ ଅଧିକା ଅଧିକାରୀ ଦୋକାକମାନ
 ନୁହେଁ କେଉଁ ଉପରାଧୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ
 କରୁଥିବାସମୟରେ କୁମ୍ଭ ଅନେକଜଣ ଦେବାରୁ
 ବନ୍ଦୀକରଣମେଧ୍ୟ ସେ ଉପରୁ ଉତ୍ତମରୂପେ
 ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇ ସମାଜର ଦୋଳନ
 ସାହେବଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ କରିଥିଲେ । ତୋରୁକ
 ସାହେବ ବାଜିର ଘାଟି ତ ୨ ଶଙ୍କୁ ବଦଳୁ

ଅରମ୍ଭ କରି ଯେଉଁ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କଲେ
 ବନ୍ଦୀକରଣମେଧ୍ୟ ଚହ୍ନରେ ଉପରୁ ଅପରୁକ୍ତ
 ହୋଇ ଏକ ପୁଅକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣାହାରା ବେଷ୍ଟନ
 ସାହେବଙ୍କୁ ସାନ ବଦଳୁ କରିବା ସକାଶେ ନିମ୍ନ
 ଭରୁଅଛନ୍ତି କୋଲନ ସାହେବଙ୍କର ରିପୋର୍ଟ
 ଘାଟ କଲେ ସଞ୍ଜ ଉପାସାଏ ସେ ପୁଲିସ
 ଦୋକାନ ଲୁଟିପାଟ ଏବଂ ନିରପରାଧୀ ଲୋକ-
 ମାନଙ୍କୁ ମାରଣିତ କରିବାରେ ଦୋଷୀ ଅଛନ୍ତି
 ମାତ୍ର ସେ ଉଦ୍ଧୃତସମୟରେ କହିବ ତଦନ୍ତ
 ନ କରି ସମୟ ନ ଥିବାର ଦେହୁ ଦେଖାଇ
 ମୋଟାମୋଟି ପୁଲିସର ଦାବୀକୁ ସମର୍ଥନ କଲେ
 ଏକଜ ରିପୋର୍ଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ସେ ଅପରୁକ୍ତ
 ଦେବେ ଏଥିରେ କରଣିତା କରୁ ନାହିଁ ।
 ଲୋକେ ଦକ୍ଷା ଦେଖାଯା କଲେ ଅବଶ୍ୟ ଦଣ୍ଡ-
 ମାତ୍ର ଦେବେ ମାତ୍ର ଶାନ୍ତିରକ୍ଷକମାନେ ଯେନେ
 ବାଙ୍କୁ ଦକ୍ଷା କରିବାହାରଣ ଦୋଷାକଷ୍ଟ ଦବା-
 ଲବେ କେବେ ତାଙ୍କର ଦୋଷ ଅଦୌ ଧର୍ତ୍ତକ
 ନୁହେ । ଫଳତଃ ଏହି କ ବର୍ତ୍ତମାନର କରଣ
 ଶାସକପ୍ରଭୃତରୁ ପୁଲିସର ମନ ବଦିଯାଇ ଅଛି
 ଏବଂ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷକ ସ୍ଵୟଂ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷକ ହେଲେ
 ପଲ ଯାହା ହୁଏ ତାହାହିଁ ଦିଅନ୍ତୁ । ଅପ୍ରେ-
 ମାନେ ବେଷ୍ଟନ ସାହେବଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଉପ-
 ଶ୍ରୀମେଧ୍ୟକ ଶେଷ ଅବେଶକୁ ଅଦାଲ୍ତ ବସିଲୁ ।

ଉଦ୍ଧୃତସମୟ ମେଡେଲ ହର
 କଟକ
 ଏହି ଉପକ୍ରମକୁ ପକ୍ଷେ ଅମ୍ଭର କିଛି ନୁହେଁ
 ହୁଏବାର ନାହିଁ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କର ପରିଚିତ
 ହେବେ ଯଦି ସହଜ ଅପ୍ରେ କଲରୁ ଶାଖ
 ଉପକ୍ରମ ଅଣାଇ ଉପକ୍ରମରକ୍ଷକ ସମ୍ପା ମୁଲ୍ୟରେ
 ଦେବାରୁ ସଦାକା ବେଷ୍ଟନ କରଣେଷା ପ୍ରକାଶକ
 ପ୍ରେସ୍‌କିଣ୍ଡସନ୍ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାକ୍ଷାତକା ସହଜ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଉଁ ପ୍ରକାଶକ ସିଲିକ୍ସକନ
 ଅମ୍ଭର ଏ ଉପକ୍ରମକୁ ପରିଦର୍ଶନ କରି ପ୍ରଶଂସା-
 ପତ୍ର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତମାସ ତା ୨୦ ରିଶେ
 ଏଠାର ବର୍ତ୍ତମାନ ସିଲିକ୍ସକନ ଏ ଉପକ୍ରମକୁ
 ପରିଦର୍ଶନ କରି ଯାହା ରେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା
 ସଦାକାରଣକ ଅବରୋଧେ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ
 କଲୁ ।

INSPECTION REMARKS OF E. E. WATERS, M. D. MAJOR I. M. S. CIVIL SURGEON CUTTACK ON THE VICTORIA MEDICAL HALL ON THE 20th OCTOBER 1907.
 Visited this dispensary (VICTORIA MEDICAL HALL.) this morning in company with the medical officer in charge, Dr. A. K. Ghose. I was

much interested to see the large and varied stock of medicine and to notice the enterprise displayed.

It appears that Dr. Ghose imports his drugs directly from England and Germany thus ensuring their freshness and purity.

A large number of prescriptions are dispensed daily and therefore the place appears to be an excellent Place at which to train compounders.

The dispensing water is distilled before use. I would suggest a *Barkfield filter* as convenient and satisfactory. I am much pleased with what I have seen and wish all success to Dr Ghose.

20-10-07 } E. E. Waters M. D. Major I. M. S. Civil Surgeon, Cuttack.

ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଧିକାରରେ ଅପ୍ରେ ଉଦ୍ଧୃତସମୟ
 ମେଡେଲ ହର ଉପରୁ ଶ୍ରୀ ଉପକ୍ରମକୁ
 ମାନ ଘୋଷକ ପ୍ରକୃତ ଏହି ଉପକ୍ରମକୁ
 ପରିଦର୍ଶନ କଲୁ । ଏହି ଉପକ୍ରମକୁ ନାନା-
 ପ୍ରକାର ଉପକ୍ରମେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ଦେଖି ଅପ୍ରେ
 ଅବଶ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଉଦ୍ଧୃତ । ଏବଂ ଉପକ୍ରମ ବାଜର
 ବଦ୍ଧୁଷ ଉପକ୍ରମ ସମ୍ପ୍ରଦେରେ ଉଦ୍ଧୃତସମାଜ
 ଦେଖି ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଲୁ । ଦେଖିଲୁ ସେ
 ଉପକ୍ରମ ବାଜୁ ଉପକ୍ରମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରକାରରେ
 ବଲତ ଏବଂ ଜର୍ମାନୀରୁ ଅମଦାନା କରିଥାନ୍ତି,
 ଦେଖି ଶେଷ୍ଟ ବାଜର ଉପକ୍ରମକ କଣ୍ଠକ ଓ
 ଉକ୍ତା ଥିବାର ନିଷେଦେ ।

ଏଠାରେ ଉପକ୍ରମ ବଦ୍ଧୁଷକ ବଦ୍ଧୁଷକ
 (ପ୍ରେସ୍‌କିଣ୍ଡସନ୍) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକ୍ରମକ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦେଉଥିବାରୁ ଏହା ନିମ୍ନାନ୍ତରାମାନଙ୍କର ଶି-
 ଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକ୍ରମକୁ ପ୍ରାଧିକାର ଦୋଷକ୍ରମ

ଉପକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିମନ୍ତେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ଜଳ (କ-
 ଭାଲିଓନେର) ବ୍ୟବହାରକ୍ରମ । ଅମ୍ଭର କଦେତ-
 ନାରେ ସେଥିକମନ୍ତେ ବାଜିପିଲୁ ପିଲଟର ବଦ-
 ଦାର କଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶ ଓ ସନ୍ତୋଷକନକ
 ଦେବ । ଉପକ୍ରମକୁ ପରିଦର୍ଶନରେ ଅପ୍ରେ ବ-
 ଶେଷ ସନ୍ତୋଷ କର ହୁଅନ୍ତୁ ଏବଂ ତାହାର
 ଅଧିକାରୀଙ୍କର ସଦାକାର ଉପକ୍ରମ ନାମକରୁ ।

କଟକ } ଉ, ଉ, ଓଏକ୍‌ରସ୍, ଏସ୍, ଉ,
 ମେଡେଲ, ଅଲ୍, ଏମ୍, ଏସ୍,
 ୨୧/୧୦/୦୭ } ସିଲିକ୍ସକନ, କଟକ ।

ପ୍ରାଧିକାରକମାନଙ୍କ ।
 ଉଦ୍ଧୃତସମୟ ମେଡେଲ ।
 କଟକ ଉଦ୍ଧୃତସମୟ ବଦ୍ଧୁଷକ ପୁଲିସ ପ୍ରକାଶକ ମାତ୍ର
 ବାଜୁ ଉପକ୍ରମକୁ ଦୋଷ ଉପକ୍ରମ ମାତ୍ର ତା
 ଦେବେ ବାଜିବୁ ସେବେ ଉପକ୍ରମକୁ ସେ ୧୯୦୭ ମସିହା
 ଦେଖିଲୁ ମାତ୍ର ତା ଉଦ୍ଧୃତ ମା ଉଦ୍ଧୃତସମୟ ଉପକ୍ରମ
 ବାଜୁ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଧୃତ ଦେବ ।

ଆଣ୍ଡିଆ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ୧୯୦୭ ମସିହା

ଉତ୍କଳପତ୍ର

୫୭୫

IT'S SO EASY TO NEGLECT THAT COLD !

IT'S so fatally easy to let that cold turn into Ague and fever.

But it's easy, also, to find a good remedy in Bathiwalla's Ague Mixture of Pills for it which are equally useful in Malarious, intermittent, and Bilious Fevers, and mild form of Plague, Surgeon Major Jayaker says—That it is a safe and reliable remedy.

Bathiwalla & Co's Cholera, specific for cholera and Bathiwalla's Ague Mixture of Pills, may be had of DR. H. L. BATLIWALLA'S, Worli-Dadar-Bombay and everywhere.

At the 1 per bottle Discount to the ade

ବେଳୁଣି ଶଙ୍ଖମାଂସ ଉପକରଣ

ଲୀଳମୋହନ ପାତ୍ର ଶାଂଢ଼େୟ

ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ

କଟକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର

ଏହି ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଉପକରଣ କ୍ରମ ୧୫୫୩୨ ର ଶିକା ଓ ଯତ୍ନ ଅଭାବେ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ଟଙ୍କା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

କଣ୍ଠପାକାଳ ।

ଏହି ଉପକରଣରେ କଣ୍ଠ ଉପରେ ଶିକା ଭାବେ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

ଏହି ଉପକରଣରେ କଣ୍ଠ ଉପରେ ଶିକା ଭାବେ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

ଏହି ଉପକରଣରେ କଣ୍ଠ ଉପରେ ଶିକା ଭାବେ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

ଏହି ଉପକରଣରେ କଣ୍ଠ ଉପରେ ଶିକା ଭାବେ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

ଏହି ଉପକରଣରେ କଣ୍ଠ ଉପରେ ଶିକା ଭାବେ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

ଏହି ଉପକରଣରେ କଣ୍ଠ ଉପରେ ଶିକା ଭାବେ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

ଏହି ଉପକରଣରେ କଣ୍ଠ ଉପରେ ଶିକା ଭାବେ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

ଏହି ଉପକରଣରେ କଣ୍ଠ ଉପରେ ଶିକା ଭାବେ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

କବିରାଜ ଶ୍ରୀ ଚୁକଟି

କର କବିରଚନା

ଅନୁପ୍ରାଣି ଅନୁକୋପାୟ ଉପକରଣ
ଉପକରଣର ବିବରଣ ।

ଅନୁକୋପ ଚୁକଟି—ଏହା କାବଡ଼ାର ଉପକରଣ ଗଠନ କରାଯାଇଥିବା ବଳା ବଳା ଦାଗ ଦେବା ବା Eruption ଦ୍ଵାରା (ଶରୀରରେ କୋଉକି ବା ଦେହ) ଏହା ସହିତ ଅଭାବେ ବଳ ଶରୀରର ବୃଦ୍ଧିରୁ ସମ୍ଭବ କରାଯାଇ ଏହା ଉପକରଣ ଏକ ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଯାତୁର ମଲମ—ଏହା କାବଡ଼ାର କେବଳ ଉପକରଣରେ ଯାତୁ ଅଭାବେ ହୁଏ । କୁଳା ପୋଡ଼ା କିମ୍ବା ହୃଦ୍ଘାତ । ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଚୁକଟି—ଯେ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ମନୋହାରରେ ବାଳ ଯାଏଁ କରୁଥାଏ ସେ ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଉପକରଣରେ ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଶାନ୍ତିପୁସ୍ତକ—ପ୍ରମୋଦିନୀ (କାବିରାଜ) ଉପକରଣ ଅର୍ଥ ମହୋତ୍ସବ । ଏହା ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ଏହା ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

FRESH GENUINE RELIABLE SEEDS! SEEDS!! SEEDS!!!

ଉପକରଣ ଅନୁକୋପ ଓ କାବିରାଜ ଉପକରଣ ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

କୋଳାହାରରେ ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ବନ୍ଧାପତ୍ର ।

(କୁଷ୍ଠରୋଗର ଅବଧାନ ମହୋତ୍ସବ)
ଦ୍ଵିତୀୟ ଦେବେ ନାହିଁ ।

(୧) ଏହି ମହୋତ୍ସବ ଅମ୍ଭେ ଏଠାରେ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କାବଡ଼ାର କରଣ ଦେଖିବାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଏହା ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ଏହା ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୦୭ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ।

(୨)—ଯାତୁର ଅର୍ଥ ମଲମ—

ଯେ କୌଣସି ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା । ଏହା ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ରାଧିକାଶ୍ରମାନାମୁକ

ଏହା ଶ୍ରେଣୀ ଏହା ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

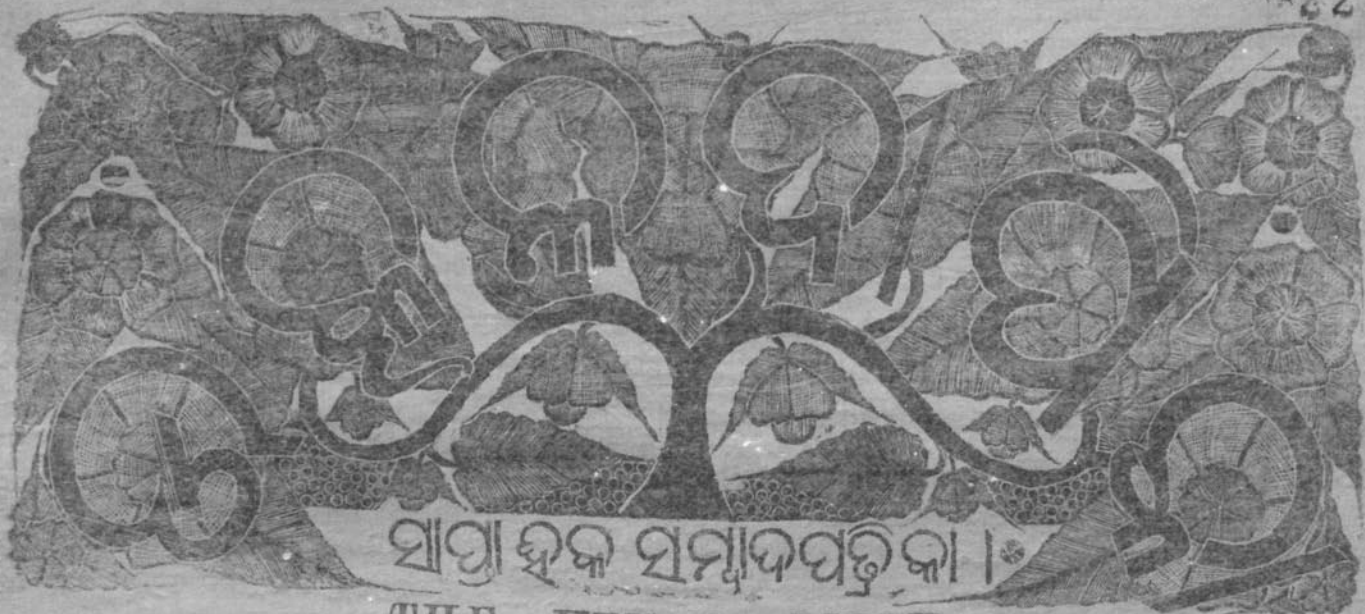
The Howrah plant & seed stores
114 Khooroot Road

ଉପକରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉପକରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ଟଙ୍କା ।

ଆତ୍ମା ହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।
THE UTKAL DIPIKA.

ଶୁକ୍ରବାର
ସଞ୍ଚକ ଶାଳ

CUTTACK SATURDAY THE 16th November 1907.

ମାର୍ଗଶିର ଚ ୧ ତ ସପ୍ତମ ୧୯୦୭ ଶାଳ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ୫ ୩୧

ସବୁର ବଟକ ବରଦାଳକାର ଶ୍ରଦ୍ଧି ଲକ୍ଷ୍ମୀନା ଲମ୍ବିକେତୁକ ସଞ୍ଚକସ୍ତରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରେସକ

ଉପରୋକ୍ତର ଚକ୍ରପାଳ ପଦାଧିକାରୀ ଚଳି
ଉପରୋକ୍ତର ଦ୍ଵାରା ଶାଳିକ ଦୋରପଣ, ଘଣ୍ଟା—
ପଞ୍ଚମାଳ ସଞ୍ଚକେ ଶାଳପୁର ୫୦ / ଓ ଅର୍ଥସ୍ଵରୁ ୫୨୫
ଶୁକ୍ରବାର ସଞ୍ଚକ ୫୩୯ ମାତ୍ର ଦେଖିଲେ ଚକ୍ରପାଳ ଚଳେ ଶୁକ୍ର
ଦେଲେଲେ ଚଳିବ ଚଳି ୫୦ ଶାଳ ପଞ୍ଚା ଦେଲ ଶାଳି
କ୍ରମେ ଓ ଶାଳପୁର ସଞ୍ଚକେ ଚଳି ପଞ୍ଚମ ଶୁକ୍ର ଚଳେ ଓ
ଉପରୋକ୍ତ ଚଳେ । ଶୁକ୍ର ଚଳେ ଚଳେ ଶୁକ୍ର
କ୍ରମେ ଚଳେ ଚଳେ ଚଳେ ଚଳେ ଚଳେ ଚଳେ
ଚଳେ ଚଳେ ଚଳେ ଚଳେ ଚଳେ ଚଳେ

NOTICE.

Wanted an experienced graduate strong in mathematics and English for the 2nd teachership of the Dhenkanal High English School on a monthly salary of Rs. 50 for one year, after which there is every likelihood of its being permanent. Applications will be received up to 20th proximo.

Selected candidate must join the post immediately.
Dhenkanal } S. M. Bahadur
Raj office } Feudatory Chief
31-10-1907 }

NOTICE

Wanted two Uriya Sub-Inspectors of Schools for the District of Singhum, Chota Nagpur Division. Class III of the Subordinate Educational Service with the travelling allowance of the Civil Service Regulations. Candidates must satisfy Government Notification No. 486 T. G., dated the 1st September 1893. Applications will be received up to the 1st December, 1907.

Harbert, A Stark
Offg. Inspector of School
Chota nagpur Division.

WANTED.

Two competent Foresters at Rs. 40 a month rising to Rs. 60 by annual increment of Rs. 5 and a horse allowance of Rs. 10 a month. Applicants must be hard working and of good health with fair knowledge in English and should know account keeping and correspondence. Preference will be given to natives of Orissa apply with copies of testimonials immediately to.

B. Borooah & Co.
3 Hare Street,
Calcutta

NOTICE.

Wanted two Inspecting Pundits on Rs. 10 per month with a consolidated allowance of Rs. 2-4-0. None need apply, who has not passed the Vernacular Mastership Examination under the new scheme. Preference will be given to one with some knowledge of English and experience in teaching.

Applications will be received upto the 25th November 1907
Cuttack, District } J. C. Chandra
Board's office } Vice Chairman
4-11-1907.

NOTICE.

A good and large accommodation boat belonging to the Darpan Wards Estate is to be sold by public auction in the Cuttack Collectorate on the 25th Instant. Intending purchasers are requested to come and bid for the boat on the date fixed and they

are at liberty to see the boat at the Gargaria ghat.

Darpan } Udoynath Das
Manager's }
office } Head Clerk
10-11-1907. } for Manager of Darpan.

WANTED.

An Overseer for the Nilgiri State on Rs 100 a month. None need apply who has not a competent knowledge of the business connected with Public Works department. Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 30th November next.

Nilgiri } R.M. Naik
Superintendent
11-11-07. } Nilgiri State
Dist. Balasore Orissa.

ଦର୍ମଶାଲକ କୋଷିକ ।

ଅମ୍ଭର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉତ୍ତମର ସମ୍ପର୍କର ଶାଳା
ସମ୍ପର୍କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉତ୍ତମର ସମ୍ପର୍କର ଶାଳା
ଦ ୧ ଶ କମରେ କମ୍ପରୁ ଦଳିବୁ ଯେଉଁମାନେ
ଅର୍ଦ୍ଧେ ସୁସମ୍ପର୍କେ ଉତ୍ତମରେ ଦୋରପୁରେ ସେମାନେ
ମାସିକ ୫ ୨୦୦ ଲା ଏକ ମତ ସେକ୍ସଲମେଣ୍ଟ
ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ସେକ୍ସଲମେଣ୍ଟ ଶାଳପୁରୀ ଦୋର-
ପୁରେ ସେମାନଙ୍କୁ ମସକ ୫ ୨୦୦ ଲା ବେତ-
ନରେ କମ୍ପରୁ ଦଳିବୁ ଉତ୍ତମରେ ସେମାନଙ୍କର
ଦାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉତ୍ତମର ବୁଦ୍ଧି ବସ୍ତୁର ଉତ୍ତ-
ତ୍ତମକମରେ ଉତ୍ତମର ଉତ୍ତମକରାଧିମାନେ
ସୁ ପ୍ରମାଣ ସମ୍ପର୍କ ନଦର ସମ୍ପର୍କ ଉତ୍ତମ
କମ୍ପରୁ ମସ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପ ସମ୍ପର୍କାଧିକ
କମ୍ପରୁ ଉତ୍ତମରେ

ଶ୍ରେଷ୍ଠ } ଶ ମସକ ଉତ୍ତମକର
ଦାର୍ଯ୍ୟରେ }
୧ ୧ ୧ ୧ ୧ } ସମ୍ପର୍କ ଦାସ ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଫଳପ୍ରାପ୍ତି ।

ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ, ସୁନ୍ଦର ଉତ୍କଳ ପ୍ରାନ୍ତର ବହୁ-
ସଂଖ୍ୟକ ସମାଜ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟରେ
ପ୍ରସଂସିତ ।

ସାହୁର ଅବଧାନ ମହୋଦୟ ।

କିମ୍ପା କୁଳା ଯଦ୍‌ବାରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ସାହୁ
ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଅଭିମତୀ । ଅଧିକ ନିଶ୍ଚିତ ଅଭିମତୀ
ଦେଲେ ପ୍ରକୃତମତ କରେ ନାହିଁ । ସାହୁ ସ୍ୱେ-
ଚ୍ଛା ଏମନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଧିକ ମହୋଦୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ଏପରିକି ଦୁର୍ଗମ ବାହାର ନାହିଁ ବୋଲି ଦେଖାଇ
ସହଜ ସମ୍ପାଦନା ସମ୍ପାଦନା ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍କଳର
କିଛି ସମ୍ପାଦକ ପଦର ସମ୍ପାଦକ ଅଭିମତ
ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦, ୩ ୫ ୧୦, ୨ ୫ ୧୦
୧୨ ୫ ୧୦

କାହୁର ମହୋଦୟ ।

ଯେ ପ୍ରକାର କାହୁ ବା ଶାହୁ, କୁଣ୍ଡିଆ
ଏବଂ ଅନ୍ୟ ନାନା ପ୍ରକାର ଉତ୍କଳର ବ୍ୟକ୍ତି
ଦେଲେ ପ୍ରକୃତ ଅଭିମତୀ ଏହି ଉତ୍କଳର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଧିକ ନାହିଁ ବୋଲି ଦେଖାଇ
ସହଜ ମତ ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏ । ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ-
କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ନିଜ ସ୍ୱରୂପ ବସେ
ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଲାଭକରି ପାରିଅଛନ୍ତି ଏହାହିଁ ଏ ଉତ୍କଳର
ଭବେଶୁ ଅଟେ । ଯେ ଦେଲେ ସମସ୍ତା ଦେଲେ ଏ
ଭକ୍ତିର ସାଥୀ ଅଟେ ପ୍ରକୃତ୍ୟ ।

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦, ୩ ୫ ୧୦, ୨ ୫ ୧୦,
୧୨ ୫ ୧୦

ଦନ୍ତରାଜ ବା ଦନ୍ତରାଜ ।

ଏହାହାର ମୂଳ ସ୍ୱେଚ୍ଛା, ଦନ୍ତରାଜୀୟ
ସାଧକୀୟ ଶିଳା ବଳ ଦେବ । ବିଶ୍ୱାସ ଦନ୍ତରାଜ
ଦୁର୍ଗ ଏବଂ ଗୁଣକରଣୀ ଦେଲେ, ମୂଳର
ଦୁର୍ଗ ନାମ କର ଏବଂ ପ୍ରକାର ଅଧିକ ସ୍ୱରୂପ
କାହୁ ଆସ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅଧିକ
ଏହା ଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଦନ୍ତରାଜ ପଦାର୍ଥ ଅଟେ

ମୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦, ୩ ୫ ୧୦, ୨ ୫ ୧୦
୧୨ ୫ ୧୦

ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଣିମାଣିକ୍ୟର ଉତ୍କଳ ପଞ୍ଚ ଲେଖିକା
ସମସ୍ତ ସମାଜ ନାମ, ସାମ, କାଳପର, ଶ୍ରୀ
ଏବଂ ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ତଦା ଦରକାର
ସମସ୍ତ ଦର ଲେଖିକା ।

ପ୍ରାଣିମାଣିକ୍ୟ—

ଶ୍ରୀ ସମବାଦକ ସେତ,
ଦେବ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ, ବା ମାଧୁସୂଦନ ପ୍ରେସ
କଟକରେ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମବାଦକ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମବାଦକ ପ୍ରୋଭେଟିଭ ଚୋଖାମ
ଲିମିଟେଡ୍ ପ୍ରକାର ମଦନମୋହନ ପ୍ରେସ ନାମକ
ଗୋଟିଏ ନୂତନ ପ୍ରେସ ସ୍ୱରୂପ ଜଗନ୍ନାଥବନ୍ଧୁ-
ମଠରେ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ସେଥିରେ ନାନା ପ୍ରକାର
ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ଇଂରେଜୀ ଓ ନାଗରୀଭାଷାରେ
କହି, ପାଠ୍ୟ ଅଥ ଉପସ୍ଥଳ ସମୟରେ ଓ ଉଚିତ
ମୂଲ୍ୟରେ ବଜ୍ରମତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଯୋଗ୍ୟ ଦେଲେ-
ଅଛି । ଉକ୍ତ ପ୍ରେସରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ସମ୍ପାଦନା ନାମକ
ଏବଂ ସାପ୍ତାହିକ ପତ୍ରିକା ଅବାମୀ ପୂଜା ପଦ୍ୟରେ
ବାହାରରେ ଠିକ ହୋଇଅଛି । ପତ୍ରିକାର ବାକି
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨ ୫ ଏହା ଅଧିକ ଦେବୁ ତନ୍ତୁ ସେହି
ମାନେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମବାଦକ ପ୍ରୋଭେଟିଭ ଚୋଖା-
ମାରେ ମେମ୍ବର ବା ଏଲେକ୍ଟ ହୋଇଅଛନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କୁ ୫ ୧୫ ୫ ମୂଲ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଏ ।
ସେହିମାନେ ପତ୍ରିକାର ଗ୍ରାହକ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରିଲେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଓ ଧ୍ୟାନ
ପୂର୍ବକ ଭଲ ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତି କାହାକୁ ନେଇ ପଠା-
ଇଲେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଲେଖିବାକୁ ନବସାର
ପତ୍ରିକା ବାହାରରେ ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ ତାହା
ଯୋଗ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ପଠାଯାଇ ପତ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟ
ଅତ୍ୟାଧିକ ଦରମା ।

ପୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦, ୩ ୫ ୧୦, ୨ ୫ ୧୦
୧୨ ୫ ୧୦

ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ମଧ୍ୟପୁରାଣ ।

ଏହା ଅତ୍ୟାଧିକ ସୁରୁଣ ମଧ୍ୟରେ ଅତ୍ୟାଧିକ
ଏହାର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମବାଦକ ପ୍ରୋଭେଟିଭ ଚୋଖାମ
ଲିମିଟେଡ୍ ପ୍ରକାର ମଦନମୋହନ ପ୍ରେସ ନାମକ
ମୂଲ୍ୟ ୧ ଟଙ୍କା ୫୦, ୩ ୫ ୧୦, ୨ ୫ ୧୦,
୧୨ ୫ ୧୦

ଅଧିକ ଭକ୍ତିପୁରୁ । ରାମଚରଣ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର ରାମାୟଣ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାୟଣ, ସୁନ୍ଦର ଗ୍ରନ୍ଥ, ନକମୁଦ୍ରକ,
ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ପ୍ରକାର ୫ ୧୫ ୫ ମାତ୍ର ।
ଗ୍ରନ୍ଥ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଣ ପଠକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାମାୟଣ
ଲିମିଟେଡ୍ ପ୍ରୋଭେଟିଭ ଚୋଖାମାରେ
ରଖା । ଏହା ନବାକ୍ଷରୀ ଛପରେ ଛପିବ ।
ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରତି ଚୋଖାମାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତାୟତରେ ବକ୍ତି
ଅଦେହ୍ୟ ।

ସଦାନନ୍ଦ ବଦସୁଧାକର ଚରଣ ।
ଏହା ପାଠ ଦେଲେ ବିବାଳ ପାଠାୟତ
ମଧ୍ୟ ଭକ୍ତିର ଉଦ୍ରେକ ଦେବ । ଏଥିରେ
ଦୁର୍ଗାବଳୀର ନାମ, ଉତ୍କଳ ବର୍ଣ୍ଣନା, କୁଣ୍ଡଳ
ରହିବାର ବାଳ ବିଶ୍ୱାସ, ସର୍ବାପାଦକର ସେବା
ବିଶ୍ୱାସ ଓ ପରମପୂଜ୍ୟ ଉଦ୍ୟତ ଭକ୍ତିମାନଙ୍କ
ଘୋଷଣା ବିଷୟମାନ ବିଷୟମାନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା
ହୋଇଅଛି । ଏହା ନାନା ସ୍ୱର ରଚିତାୟତ
୨୫ ଶ ଛପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରକାର ଛପରେ
ରଖି, ଦେଖ, ଅନୁରୁଣ, ଦୁର୍ଗ ଅଭିଷାର ଓ ମିଳନ
ହୋଇଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୫ ଅଠଅଣା ମାତ୍ର ।
ପ୍ରାଣିମାଣିକ୍ୟ—ଦେବ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସମବାଦକ ପ୍ରୋଭେଟିଭ
ଚୋଖାମ ।

Cheapest METEOR. Best and latest

A family Hand Sewing Machine.

CASH Rs. 30. HIRE PURCHASE SYSTEM Rs. 35
We have newly invented and manufactured these machines specially for the educated and enlightened native families of India. This is a best chance for their introduction in all the families. Educated gentlemen should introduce in their families and encourage their friends and acquaintances to do so. A large consignment have just landed from the factory. Apply sharp to THE SINGER MANUFACTURING COMPANY DISTRICT OFFICE VIZAGAPATAM or to any of the following branches;—Berhampore (Ganjam) Berwada, Coconada, Cuttack Gunteer, Nellore.

